XII. évfolyam. Csáktornya, 1895. junius 2-án. 22. szám.

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számittatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tiszti önsegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 4 frt
Fél évre . . . . 2 frt
Negyed évre . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak: Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyilttér petitsora 10 kr.

PÜNKÖSD.

Ezen a bájos tavaszi ünnepen a harmadik isteni személy tüzes nyelvek alakjában leszállt az apostolokhoz és azontul Péter, András, Jakab (a Zebedeus fia) Fülöp, Bertalan, Tamás, Máté, Jakab, Simon, Lebbacus Judás, Mátyás föl voltak vértezve bátor szivvel, éles judiciummal, nagy tudományokkal és szent elszántsággal. A szenlélek ereje volt velök és oly csodás hatással áldotta meg őket ez isteni hatalom, hogy az első napon a pogányok ezreit tudták megnyerni a hitnek, melynek apostolaiul szegődtek

A mai századvégi ember számára alig lehet szenzibilisebb olvasmány, az első hittérítők pályafutásánál. — Ezek az egyszerü emberek meggyőződésük szilárdságával, lelkesedésük rendületlenségével a borzalmas üldözések ellenére megtudták szerezni a világ legnagyobb institucióját, abban a korban megrögziteni a kereszténység human eszméit, mely bárdolatlan zsarnoksággal volt szaturálva. Nem, nem! ez nem ment Isten segitsége nélkül!

Szép kikeletnek ragyogó ünnepén századok ragyógó fényes eseménye, bizonyos bágyadt reflex ókat vezet. Valyon a história fényes nagy eseményei ismétlődnek-e, lesz-e az emberiségnek még egy olyan pünkösdje, melyen tizenkét — ha egyszerü, ha akármilyen — ember az isteni erőtől vesz parancsot, miként az emberiséget mentse meg hivatásának? Lesz e még pünkösd, melynek ez isteni ereje uj tizenkét apostolt ad az emberiségnek, a kik a dekomponált társadalmat a nemes eszményes, a tiszta emberi feladatokhoz fogják visszavezetni.

Lehetetlen ezen a szép ünnepen, mely első sorban az egyházé, nem látni, hogy az emberiséget oly eszme áramlatok vezetik, melyek mindenre inkább alkalmasak, mint a tiszta eszmények szolgálatára

Kicsiny országunkban, mely csak a vallásos hit ápolása mellett állhat meg az európai koncetben okvetlen a vallásos oktatás intenzivitását kell hogy a közel jövő feladatainak ismerje. Magyarország csak nemzeti öntudatának folytonos ébrentartásával lehet boldog

Sóvárogva kell óhajtanunk, hogy jöjjön el az isteni erő, a pünkösdi hatalom.

Oh jövel isteni erő, adj okosságot, előrelátást, hogy most midőn nemzetünk ezredéves ünnepéhez készül, ne pusztithasson közöttünk a visszavonás, az elfogultság, Jövel isteni erő, győzzél meg mindenkit hogy a küszöbön lévő nemzeti ünnep Szt István népeinek becsületébe, ha csorbát szenved a jövő évi ünnep, ezt a csorbát egyhamar nem lehet kiköszörülni.

Pünkösd ünnepe serkentsen ezekre a gondolatokra és adjon hozzá az ég gondnélküli napsugaras szép napokat, mikor a kenyérgond megszünik, de a — gyülölködés szelleme is.

A csáktornyai egyletek és társaságok a multban s jelenben.

— Folytatás. —

12) A »Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság« keletkezett 1881 junius 1-én. Elnöke Horváth Lajos, igazgató Szakonyi Zsigmond, aligazgató Morandini Bálint és könyvelője Baumann Zsigmond.

13) A csáktornyai takarékpénztárral egyesült »Önsegélyző Szövetkezet« megalakult 1862-ik évben. Ezen időben igazgatója volt Deák József, aligazgató Benedikt Ede, könyvelő Weisz Eduard. Ezen szövetkezet 1888 junius hó 14-én egyesült a csáktornyai takarékpénztárral, igazgatója volt Deák József, aligazgató Neumann József, könyvelő Löbl Jakab. Jelenleg is igazgatója Deák József, aligazgatója Hirschmann Samu, könyvelője Weisz Miksa.

14) A »Szt. Ferencz III-ad rendje«, alapittatott 1883 évben. — Első igazgatója volt Zabavnik Alajos, jelenleg Horváth Lajos.

15) A »Rózsaszál« fióktársulat keletkezett 1884 évben, vezetője Guttermann Mari.

A „Muraköz" tárczája.

Majális Üzbökön.

Üzbökön minden közügyet csak nagy eszmék indithatnak. A majálist is megelőzték a Demokrata körben tartott vegyes értekezletek, a melyek azt latolgatják, hogy lehetne felemelni Üzbököt a haladás magaslatára. — Mert vágyalnkkal is ugy vagyunk, ha teljesül, seregestül támadnak az uj vágyak. Hogy Üzbök állatorvosi székhelynek gerláltatott, uj jelszó vált divatossá: selyembeváltó hivatalt Üzböknek. És argumentálták azzal, hogy a selyem mindenhol kiválo tárgya volt a cziviliczáczionak. Egy más mozgalom e népszerü kivánalomban csúcsosodott ki: szikvizgyárat Üzböknek. Szikvizet csak a kultura magasabb fokán álló emberek isznak. Mi az ördögöt, szikvizet? kérdezte egy üzböki neolog nyelvész.

— Szódát, bikficz, — világositotta föl a másik üzböki.

— Az más. Mért nem beszéltek magyarul.

A tárgyalások már addig folytak, hogy a szikvizgyár felállitásának költségeit elhatározták egy majális tiszta bevételéből fedezni.

Majd a részletekre került a sor. Főrendező lett Levendula Tóbiás, pénztárnok Komor Imre, a ki még a muszka kopek osztrák-magyar értékét is tudja és állitólag 20 koronássi is vannak már, bali tudósító lett Illat Laczi, a gróf virágkertésze, ki tehát ért a virágnyelvhez, tánczrendező az uj állatorvos Csutora Lipi, a kiről teljesen autentikus helyről oly hirek csirkáltak, hogy francsia négyest is tud rendezni.

A többi részletek között megallapittatott, hogy a majális helye a kakucsi erdő lészen és két transparent fog fölállittatni jelentős föliratokkal, a miknek véghezvitelére Minimum Péter segédtanitót bizták, meg, ki már eddig is az üzböki nagykereskedők számára készitett czégfeliratai oly általános bámulatot aratott.

Minimum elárulta, hogy a feliratok festészeti ornamentikáját paczolt dohány levélből eszközlendi. Az egyik feliras ez lesz: „Ila hoztok, esztek". A másik: „A ki hoz, annak lesz".

És keble hevesen hullámzott, mikor a nyárták susogását hallotta, hat még mikor meglátta Csupor Esztikét a kis padon harisnyát stoppolni. Szep volt a leány mint Andaluzia felhőtlen ege, kedves mint a váltóleszamitolás, bájos, mint a hajnalhasadas.

— Esztike, ujságot mondok, — dagadozott Péterből a lelkesedés elesztője.

— Ugyan mit — rotyogott Esztike ütjében a kiváncsisag lekvárja. (Az ilyen metaforák Üzbökön nagyon divatosak.)

— Majálist rendezünk.

— Ugyan menjen! Tudnak is maguk francsia negyest táncolni.

Szóval elvegeztetett. Az üzböki elméket a majális eszméje foglalta le. Női köröknek csak egy vagya volt: a francsia negyes. Mert szégyen lue, szégyen oda: a legtöbb benszülött üzböki a francsia négyest csak hirből ismeri. — A pinter felesége városról keruit asszony leven, előhámozta emlékei maradékát és méltanylandó ambicióval magyarázta a négyes figuráit. Egy pár órai oktatás utan lelkendezve jelentette, hogy a hatodik figura eleje, a sajat hiteles szavaként: az otkolón kitünően megy. Különben is azzal vigasztalta a hölgyeket, hogy a vezetés az udvarias táncozosok köte essége. A nőknek bizvást elég, ha egy kis dunsztjuk van felőle.

Egyébként a férfiak is sürün jöttek össze. Csutora emelkedett a helyzet magaslatá u, kit a felnőttek tanfolyamával tiszteltek meg a francsia négyest illetőleg. De Csutorát mintha a föld nyelte volna el, nem lehetett megcsipni sehol. Hja, az egyiptomi szemköd hártyatakór nagyon nagy mérvben lepett föl a haszonházi állatok között.

A majális előtt valóságos hajtóvadászatot tartottak Csutorára.

— Mit akartok, csirkék? Hiszen a férfiaknák jóformán konyitanok sem kell a négyeshez. Ott a hölgyeké a szerep, ti csak statisztáknak vagytok melleitők.

Ez használt! Mindenki nagy várakozásokkal telt el a majális napja iránt.

Felvirradt végre a diesö nap hajnala. Néniké buzgó epedése szerint az üzböki eket szereti az isten. Oly aranyos napsugár kacsingatott le a kakucsi erdő lombsatorai alá, hogy Minimum midőn korszakosan bepakolt az üzböki kivánatos elédelekből, azt jegyezte meg:

— So'se halunk meg. (Rettenetes következetlenség. Már két évtized óta mindég azt emlegeti, hogy meg kell halnia.) Reszelő szolgáltatta a muzsikát. Az üzböki kedélyek elhorultak. A pillanat közel volt, Francsia négyest fog táncolni Üzbök. Szilvamaghyne stechert hámozott ki zsebeiből. Liptákné a táncosiányok fölelmet egyengette. A férfiak abban a tudatban, hogy az egyszerü négyes bagatel dolog, hősiesen itták az üzböki kabincset.

Csutora Lipit köszöntötték föl, mint a legközelebbi négyes hivatásos tánczrendezőjét.

A czigány négyesre haranaozott. A férfiak foglalkoztak. Illat Laczi a báltudósító, a tiz uj-

16) A »Csáktornyai Kisded óvó Egyesület« szervezkedett 1885 juniós 25-én — Első elnök volt Samu József, alelnök Sárossy Lászlóné, titkár Zrinyi Károly, gondnok Ángyán Kálmán, orvos dr. Schwarz Albert, ügyész Grész Alajos. Jelenleg elnök Ziegler Kálmán, alelnök Bernyák Károlyné. titkár Zrinyi Károly, gondnok Polyák Mátyás, orvos dr Schwarz Albert.

17) A »Jézus Szent Szive Társulata« szervezkedett 1885. évben. Elnöke Horváth Lajos

18) A »Muraközi Tiszti Önsegélyző Szövetkezett« keletkezett 1886 junius 16-án. Első elnök volt Dugovich Pál, alelnök Ángyán Kálmán, titkár Zrinyi Károly, pénztárnok Polyák Mátyás, ügyvéd Zakál Henrik. Jelenleg elnöke Alszeghy Alajos, alelnök Mencsey Károly, titkár, Zrinyi Károly, pénztárnok Polyák Mátyás.

19) Az »Ifjusági Zrinyi Önképzőkör« megalakult 1885 február 21-én. Első elnöke Pálya Mihály, vezetője Miskolczi Arnold volt. Jelenben is Pálya Mihály az elnök vezetője pedig Zrinyi Károly.

20) A »Csáktornyai Kereskedelmi Casinó« keletkezett 1886 április 11-én. Első elnök volt Benedikt Ede, alelnök Hirschmann Leó, pénztáros Heinrich Miksa, titkár Wollák Rezső. Jelenleg elnöke Hirschmann Leo, alelnök Rósenberg Rudolf, titkár Weisz Miksa, pénztáros Hirschmann Samu.

21) A »Csáktornyai Tekéző Egylet« keletkezett 1886 május 27 én. Első elnöke volt Pecsornik Ignácz, alelnök Grész Alajos titkár Nuzsy Mátyás, pénztáros Tódor József. Jelenleg elnök Tódor József, alelnök Bernyák Károly, titkár dr. Hajós Ferencz, pénztáros Sztrahia Károly.

22) A »Muraközi Asztal Társaság« keletkezett 1887 deczember 6-án. Elnöke Frász Tamás, jegyzője Baumhack Frigyes.

23) Az »Ipartanodai Bizottság« szervezkedett 1890 junius 6-án. Elnöke Ziegler Kálmán, pénztárosa Gráner Miksa, jegyzője Zrinyi Károly.

22) A »Segélyező Asztal-Társaság« szervezkedett 1890 deczember 20-án. Elnöke Rozenberg Lajos, jegyzője Szeiverth Antal.

25) A »Csáktornyai Kereskedő Ifjak Önképző Egylete« alakult 1892. január hó 17-én. Első elnöke volt Hirschmann Leó, alelnök Gráner Miksa, titkár Kohn Vilmos, pénztárnok Pollák Bernát, háznagy Reiszner Zsigmond. Jelenleg elnök Székely Vilmos, alelnök Zrinyi Viktor, titkár Hirschmann Henrik, pénztárnok Pollák Samu, háznagy Heinrich Bernát, könyvtárnok Pulai Henrik, helyettes könyvtárnok Kopjár Sándor.

Jeney Gusztáv.

(Folytatjuk.)

Jegyzőkönyv

felvétetett Csáktornyán, 1895. május hó 28 án a „Muraközi Tanitókör" választmanyának üléséről.

Elnök: Jeney Gusztáv. Jegyző: Mencsey K. Jelen voltak: Polyák Mátyás, Pálya Mihály, Margitai József, Rhédey Ferencz, Thorday János, Felméry Albert, Alszeghy Alajos választmányi tagok — Elnök a gyülést megnyitja s a junius hó 6-án Mura-Csányban tartandó közgyülés napirendjéül a következő programmot terjeszti a választmány elé elfogadás végett:

1) Ünnepélyes szent-mise.

2) Az iskolaépület, taneszközök, tantervek, órarendek, anyakönyv mulasztási, felvételi, osztály stb. naplóknak paedagogiai szempontból való megtekintése. — A választmány ezek szakszerü megvizsgálására Jeney, Margitai és Mencsey tagokat küldi ki, kik a vizsgálat eredményéről a közgyülésnek azonnal szóbeli jelentést tesznek. Az iskola fentartóval és a tanitókkal észrevételeiket irásban közlik.

3) Elnöki megnyitó és jelentés.

4) Az Eötvös alapról szóló jelentés.

5) A pénztáros jelentése a pénztár állapotáról.

6) A pénztár megvizsgálására a választmány Polyák Mátyás és Rhédey Ferencz választmányi tagokat küldi ki.

7) Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, a csáktornyai járás országos képviselője táviratilag üdvözöltetik.

8) Lakics Vendel az országos tanitói bizottság volt elnökének, a tanitóság érdekeinek előmozditása körül tett fáradozásaiért köszönet és eljárásáért bizalom szavaztassék.

9) Brauner Alajos hodosáni tanitó emlékbeszédet mond boldogult Szinkovics Ferencz kartársunk fölött.

10) Molnár Antal muracsányi tanitó gyakorlati tanitást tart a „Szülőföld ismertetéséről".

11) Buday „A test ápolásáról iskolai szempontból" értekezést tart.

12) Gál Imre elköltözött és Szinkovics Ferencz elhunyt választmányi tagok helyébe Fischer Endrénét és Dekkert Józsefnét hozza javaslatba. — Ezen pontokat a választmány elfogadja és a közgyülés napirendjére kitüzi.

13) A járáskör elnökének megkeresésére a csáktornyai és a perlaki járás főszolgabirói hivatala kimutatja a járásban levő népiskolák számát, e kimutatásokból kitünik, hogy a csáktornyai járásban 22 iskola van, melyek közül zugiskola 4, a perlaki járásban van 18 iskola, ezek közül zugiskola 2. A választmány ezen kimutatást tudomásul veszi, a zugiskolákra nézve pedig az elnök teendőjévé teszi, keresse meg a tanfelügyelőt a választmány nevében, hogy hatáskörében hasson oda, miszerint az amugy is számtalan akadályba ütköző tanügyi fejlődés ezen szégyenfoltja s a magyarositás akadálya tünjenek el.

A jövő közgyülés tárgysorozatába vétetik a közigazgatási bizottságnak való megkeresése, ha ezen zugiskolák addig el nem tünnének.

Kmf.

---

jának erélyes foglalkoztatása közben olvasgatta, hány pár áll föl a négyeshez.

A párok fölállottak.

A szivek elborultak. Legalább ez az Illat lenne gyöngébb és ne irná ki, mint megy össze az üzböki negyes.

Graciöz billegéssel állt a tánczraj élére Csutora Lipi, az allatorvos.

— Kezdd el fűstös! — intett negédesen a czigányoknak.

E perczben a tánczköröndön tul egy rekedt szolgalegény atenori hangja reszkettetett meg mindenkit.

— Ne mórikáljon most Lipik ur, fölpuffadt a tehenünk, gyujjön szaporán.

Lipi teljes flegmával intett Minimumnak:

— Te Peter, rendezd csak el helyettem. Nekem mennem kell. Első a kötelesség.

Futni akart.

Adáz Miklós allta ujját.

— Egy tapodiat se innen, Csutora. A tehén árát megfizetem. Neked most okvetlen rendezned kell. — Az állatorvos háborgott:

— Száz tehenért sem. Első a kötelesség.

A felállitott párok tajékozatlanul néztek farkasszemet. Irultak-pirultak és a tányok visszacsücsülték helyükre.

Később sült ki, hogy Csutora csak ezzel a ravasz fondorlattal kerülte el, hogy meg ne tudják róla, hogy bizony a franczia négyes előtte is ismeretlen burdalom.

De azért Illat Laczi, a báltudósító, ennek ellenére mégis azt irta a lapoknak: hogy az üzböki intelligencia egy jol eltöltött majális emlékével ment a majális szinhelyéről haza.

Az biz a! Épen maötödikszer egész Üzbök fekete ruhában jubilálta meg a nagy blamázs évfordulóját.

Ha önök tudnának egy tánczés illemtanárt, ugyan kérem, küldjék be Üzbökre.

Verner László.

Különféleék.

Boldog ünnepeket kivánunk lapunk tisztelt előfizetőinek, munkatársainknak s minden olvasójának piros pünkösd napján!

József főherczeg Ő cs. és kir. Fensége junius 3 án este Keszthelyre érkezik, ahol másnap délelőtt csapatszemlét tart. — 4 én este Kanizsára megy, ahol másnap lesz a szemle 5 én délután Zala-Egerszegre érkezik, ahol 6 án tart szemlét, innen Körmendre megy kocsin Ő fensége.

Előléptetés Kurzbeck (most Kurucz) Ernőt, csáktornyai születésü, Rimaszombatban működő polgári iskolai tanárt, a helybeli elemi-, polgári iskola és tanitóképző-intézet volt növendékét, e napokban az „Országos Nőképző Egyesület" fővárosi tanitónőképezdéjéhez rendes tanárnak választották meg. Örülünk, hogy ezt a szép állá t, melyre nagyon sokan pályáztak, muraközi fiu nyerte el.

A helybeli iskolaszék m. hó 29 én gyülést tartott, melyen a folyó ügyek letárgyalása után a vizgálati sorrendet állapitották meg ugy az elemi mint a polgári fiuiskolában, miről lapunk más helyén számolunk be. A Szinkovics elhalálozása folytán üresedésbe jött tanitói állásra a pályázat kiiratik s a kir. tanfelügyelőség erről értesittetvén, a közigazgatási bizottság fölkéretik, hogy a választás megtartását illetőleg intézkedjék. Az iskolaszék junius 28 ára szeretné kitüzni a választást, a mikor a tanév ünnepélyes befejezé-ével kapcsolatosan, a Te Deum után, fél 11 órakor a választást megejtenék.

Muraszombat városa, az ott létesitendő polgári iskola részére 5000 forintot szavazott meg. A multkor kimutatott összeggel együtt most már összesen 8300 forintjuk van a muraszombatiaknak a polgári iskola czéljaira.

Sárközi testvérek helybeli zenekara meghivást kapott a napokban Regensburgba, Bajorországba. Turn-Taxis herczeg, ki ott fejedelmi udvart tart, s ki népszerü kir. herczegünknek lányát, Margit kir. herczegnőt birja feleségül, fényes bált rendez e hó 4-én. Erre az a kalomra szerződtették Sárközyéket, a mi nemcsak kitüntetés ő nekik, de a nimbuszból fényt sugároztat városunkra is. Sárközyek ma kelnek utra és visszajövet az utba eső külföldi városokban hangversenyezni fognak.

A Zrinyi vár alatti alagutakban egy rókacsalád lelt magának tanyát. Az erdészek mindent elkövetnek, hogy a rókacsaládot elejtsék, azonban fáradtságuk siker nélkül marad, mert a vár alatt levő s állitólag Szent-Ilonáig, sőt messzebb elterjedő és szétágazó alagutban a rókacsalád nagyon kényelmesen elrejtőzködik. — Jó volna ezt az alagutat tudományos szompontból megvizsgáltatni.

Számadást vettünk a Csáktornya város szegény- és szegényház alapjáról az 1894. évről. A szegényalapnál a bevétel ez évben 463 frt 32 kr. volt, vele szemben a kiadás 304 frt 85 kr. gyermektartásra ebből 170 frt esik. A pénztár maradvány 158 frt 47 kr. Vagyona ez alapnak 2013 58 frt kötelezvényekben belőle 1847 frt 17 kr. — A szegényház-alap bevétele 584 frt 76 kr., kiadása 349 frt 15 kr; pénztári maradványa 135 frt 61 kr. A vagyon ez alapnál 3961 frt 59 krt tett ki a mult év végén; van pedig az alapnak 5262□ öl szántóföldje 1000 frt értékben, követelése tőkékben 2632 frt 24 kr. A számasásokat Prusátz Alajos varosbiró állitotta össze, melyet rendes bizottság fölül is vizsgált.

Perlak határában, e hó 22-én egy 20—30 év körüli férfi hulla találtatott a Dráva folyóban, mely több hónapon át lehetett a vizben. A hula Perlakon eltemettetett, kiléte megállapitható nem volt.

Száz éves hir a M. K. 1790. évfolyamából. „Debretzen 29. Martzii. Ezen a' mi részünkön, hogy az Annyokról reájok maradott mesterséggel kereskedőktől megkülömböztethessenek, ebbe határoztak meg a' tiszta életü személlyek magokat, hogy a keringő Asszonyoknak a' Dieta rendeljen

illyen öltözetet: ugy mint, magos főkötőt, sárga szoknyát, sárga tzipőt, veres strimflit; a' szoknya pedig szár-középig érjen, hogy a' veres strimfli jól ki lásson, az hajok elől el vágva legyen, mint eddig.

A vizsgálatok. A helybeli népoktatási intézetekben a f. évi vizsgálatok sorrendjét a következőleg állapitották meg:

1. Az elemi iskolában:

Junius 22-én hittan a rom kath. tanulóknál;
„ 23-án „ az izraelita „
„ 24-én d, e I–III. d u IV. fiu oszt.
„ 25-én „ I–IV. „ V–VI. le-[ány osztály

2. A polgári iskolában:

Junius 19-én a rom. kath. és izr. vallásu tanulók hittani vizsgálata;
Junius 21-én délelőtt I. délután II osztály:
„ 22-én „ III. „ IV. osztály:
„ 24-én „ V–VI. osztály.

3. Magánvizsgálatok:

Junius 24-én délelőtt V. osztály irásbeli;
„ „ délután „ „ szóbeli;
„ „ „ III–IV. oszt. irásbeli;
„ 25-én délelőtt „ „ „ szóbeli;
„ „ „ I–II. osztály irásbeli;
„ „ délután „ „ „ szóbeli

4. Iparos tanoncz-iskolában:

Junius 23 án délután 2–5-ig, esetleg 6 ig
„ 28-án reggel 8 órakor Te Deum és ennek befejeztével záróünnepély.

Köszönetnyilvánitás. Tek. Szakonyi Zsigmond mérnök ur szives volt a közs. elemi népiskolának 12 drb. régi ezüst és 6 drb 48-as időbeli papirpénzt, nemkülönben közel 150 kötet könyvet adományozni. — Fogadja a tisztelt mérnök ur e helyen is intézetünk irányában tanusitott szives figyelme és jóakaratáért legháláb köszönetünk kifejezését. — Csáktornya, 1895. május 31.

Jeney Gusztáv, népisk. igazgató.

„Magyarország Vármegyéi és Városai" (Magyarország monografiája) czim alatt a legjelesebb szakférfiak közreműködésével egy oly nagyszabásu irodalmi vállalat indult meg, mely a magyar korona országai történetének, földrajzi, képzőművészeti, néprajzi, hadügyi és természeti viszonyainak, közmivelődési és közgazdasági állapotának terjedelmes felölelésével Magyarország összes kulturális munkásságának és jelen állapotának hű és pontos képét kivánja megörökiteni. — A mű havonkint legalább két egyszerü vagy egy kettős füzetben jelenik meg, számos képpel és térképpel s teljes megjelenése 5–6 évre van tervezve. — A gazdag anyag egyes részleteinek feldolgozása mind oly szakemberekre van bizva, a kik különösen az illető vidéknek vagy kulturális ágazatnak kitünő ismerői s a mellett eleve is teljes biztositékot nyujtanak arra, hogy a nagy mű nem száraz, lexikonszerü modorban, hanem könnyen érthető, világos és mindenkinek egyaránt kellemes olvasmányt nyujtó módon lesz megirva és kivált a tanitással foglalkozó egyének szerfölött használható segédeszköz birtokába jutnak általa, annál is inkább, mert a mű minden egyes kötetéhez tárgy- és névmutató lesz csatolva, mely lehetővé teszi annak encyklopédiaképen való használatát Megrendelé seket, füzetenkint 60 fillérjével, elfogad Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedése Csáktornyán.

A triesti általános biztositó-társaság (Assicurazioni Generali) f. é. május hó 11-én tartott 63-ik közgyülésén terjesztettek be az 1894. évi mérlegek. A zárszámadási jelentésből látjuk, hogy a társaság életbiztositási dijtartaléka 1894. évi deczember hó 31-én 43.200.401 frt 59 krra emelkedett, mig a kár- és nyeremény részesülési tartalékok czimén 1.083.976 frt 46 kr. vezettetett uj számlára elő 1894. deczember 31-én az érvényben volt életbiztositási tőke összegek 169.929,625 frt 03 krra emelkedtek; az életbiztositási ágban az év folyamán bevett dijak 7.074.156 frt 18 krt tettek. — A tüz- és szállitmányzbiztositási ágakban a dij és illeték bevétel 9.819.270 frt 01 kr. volt, a miből 2.778.822 frt 46 kr. mint dijtartalék és 602.905 frt 69 kr. mint kártartalék lett minden tehertől menten a jövő évre átvitelezve. Az 1894 deczember hó 31-én érvényben volt biztositásokért a jövő években esedékessé váló dijkötelezvények összege 30.541.700 frt 64 krra emelkedett. Károkért az 1894-ik évben 9.737.614 frt 48 krt fizetett ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesitett kárfizetéseket, a társaság alapitása óta károk fejében 272.139.320 frt 99 krnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki: Ebből a kártéritési összegből hazánkra 51.009.119 frt 80 kr. esik, melyet a társaság 158.254 káresetben fizetett. Az értékpapirok árfolyam ingadozása fedezetére alakitott tartalék 1,190.544 frt 33 krról 1,091.467 frt 11 krral gyarapittatott, úgy, hogy az 1894. deczember 31-én 2,282.011 frt 44 krt tett ki daczára annak, hogy a kisorsolás alá eső és a névértükön beváltható értékpapirok csakis névértékükön vétettek fel a mérlegbe, mig a nyereség tartalék alapszabályszerü mérvében, a részvénytőke fele összegben, vagyis 2,625.000 frtban, a kétes követelések tartaléka 80 000 frttal változatlanul fentartatott. — A társaság biztositék alapja az idei átutalások folytán 54,990.008 frt 34 krról 58,071.673 frt 84 krra emelkedtek és következőképen vannak elhelyezve: 1 ingatlanok és jelzálog követelések 7,886.069 frt 48 kr. 2. Életbiztositási kötvényekre adott kölcsönök 4,388.122 frt 25 kr. 3. Letéteményezett állampapirokra adott kölcsönök 152,314 frt 51 kr. — 4. Értékpapirok 39,020.240 frt 59 kr. — 5. Tárcza váltók 284,735 frt 02 kr. — 6. Folyó-számlák (Adósok a hitelezők követeléseinek levonásával) 1,244,297 frt 40 kr. — 7. Készpénz az intézet pénztáraiban és bankoknál 1,520,894 frt 59 kr. — 8. A részvényesek biztositott adóslevelei 3,675,000 frt. — Összesen o. é. 58,071,673 frt 48 kr. — Ezekből több mint 15 millió magyar értékekre esik. — Az elért 818,536 frt 92 krnyi tiszta nyereményből a társaság osztalékul részvényenként 120 forintot aranyban vagyis 300 frankot fizet. A közgyülés az eszközölt uj választásoknál az igazgató-tanácsa magyar tagjait Hegedüs Sándort és dr. Jókai Mórt egyhangulag ismét megválasztotta.

KÖZGAZDASÁG.

Védelmezzétek a szőlőkerteket a peronospora ellen.

Azon időszakban, melyben a szőlőtulajdonosnak érdekében áll gondoskodni arról, hogy a peronospora fellépését megakadályozza, azt hiszszük, nagyon aktualis dolog lesz egy még kevéssé ismert és mégis kitünő, Francziaországban már évek óta használatos védszert értekezés tárgyává tenni, mely szer a mult esztendőben Magyarországon tett kisérletek alkalmával a várakozást fényesen igazolta, sőt felül is haladta

A rézgálicz-zsirkőlisztről beszélünk, a »Fostit« ről, egy kiváló finomságu porról, melyet külön e czélra alkotott eszközzel (fujóval) fuvunk, és mely a szőlővenyige összes részeire lerakódik és pedig ugy, hogy a venyigének mégcsak legkisebb része sem marad fedetlenül, A levelekhez való ragadást a zsirkő eszközli, mig a védő és támadó erőt a zsirkővel összekötött rézgálicz gyakorolja. — A tett kisérletek bizonyitják, hogy a fostit, melyet juniusban hostunk a venyigére, még késő őszszel is látható volt a leveleken; e mellett megjegyezzük, hogy e por sohasem gyakorol oly kellemetlen hatást mint a kékkőoldat, hanem venyige és szőlő általa szép szint nyernek, mely legkevésbé sem degusztáló, mint a kékkő csunya foltjai

Azáltal, hogy a fostit mindennemü előkészitést nélkülözhetővé tesz és vizet nem kiván, egyrészt a kezelés könnyebb, másrészt a szállitás kényelmesebb és még magas szőlőhegyeken is fáradság nélkül alkalmazható a fostit. De ezen könnyitéseken kivül is e szernek poralakja sok előnyel jár. Mig a por mindenhová odafér, a levelek felső és alsó részére, a törzsre és a legfinomabb hajtásokra, a kékkőoldat a leveleknek csak felső oldalait tudja megnedvesiteni, mig az alsó oldalakat — bár csak könnyedén, — érő cseppek természetszerüleg leesnek, annélkül, hogy idejük lett volna a bennük lappangó rézgáliczot lerakni.

Ez előnyhöz járul még két fontos előny t. i. a tisztaság az alkalmazásban és az eszközök meg nem sérülése. Mig a kékkőoldat a kezelő ruháin mindig nyomokat hagy, vagy azokat teljesen is elrontja, addig a fostit, ha netalán a ruhákra le is rakódik, porként eltávolitható és amig a kékkőoldat a fecskendőknek még réztartóit is megtámadja és idővel keresztüleszi, addig a fostit mivel por, e káros hatással sohasem jár és még a pléh is egészen sértetlen marad. Ha még ehhez tekintetbe vesszük a teljesen kiérett és penészmentes szőlőt, mely kiváló izléses külsőt mutat és a fostit árát, mely a Mühle Vilmos temesvári czég, udvari szállitó által kiadott füzet szerint egy harmaddal olcsóbb a kékkőoldatnál, akkor meg vagyunk győződve, hogy a szőlőkertttulajdonosok a fostitot saját érdekükben, — ha egyelőre megnyugtatásuk végett csak próbaképen is — használni fogják.

A közönség köréből.*

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Kérem sziveskedjék becses lapjának 21-ik számában »A közönség köréből« czimű közleményre vonatkozólag a következő nyilatkozatomat közölni:

Strausz Béla alirásával és „A perlaki kir. jbiróság szennyese« czimmel ellátott nyomtatványnyal szemben nem volt szándékom a nyilvánosság elé lépni; mert csakis büntető uton kivántam személyem és a vezetésem alatt álló kir. járásbiróság ellen intézett durva rágalmazásokért megtorlást szerezni.

Csakis ez uton; mert más mód és eszköz a megtorlásra oly egyénekkel szemben, — mint a hivatkozott nyomtatvány szerzői és terjesztői; — nem áll rendelkezésemre. —

Nyilatkozatra késztetett azonban a perlaki és csáktornyai ügyvéd uraknak, a csáktornyai kir. közjegyző és közjegyzőhelyettes uraknak, a nagy kanizsai ügyvéd uraknak mint a vezetésem alatt álló kir. járásbirósággal és csekély személyemmel folytonos érintkezésben álló szakköröknek, — nyomtatványnyal szemben, — nekem fényes elégtételről szolgáló megnyilatkozása.

Kötelességemnek tartom tehát a nyilvánosság előtt a csáktornyai és perlaki, mégis a nagy-kanizsai ügyvéd, valamint a csáktornyai kir. közjegyző és közjegyzőhelyettes uraknak irányban tanusitott jóindulatokért szivélyes köszönetemet és változatlan nagyra becsülésemet kifejezni. —.

Perlakon, 1895. évi május hó 31-én.

Horváth Csongor,
kir. járásbiró.

* E rovat alatt közlöttekért a felelősség a beküldőt illeti. Szerk.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptulajdonos és kiadó;

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

XII. teč.aj | Vu Čakovcu, 1895. 2. junius. | Broj 22.

S uredníkom moči je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišuće se nadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa uredníka vu Čakovec.

Izdateljstvo: Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obnane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:
Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obnane se poleg pogodbe i fal računaju.

na hervatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk.

Izlazi svaki tijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskega podpomagajučega činovničkoga družtva“, „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Nagluha děca.

Poznata je stvar, da su čutarila pri kulturnom čověku znatno oslabila, ter da su naši predji bili vu tom pogledu vnogo jakši. Ta slabost prehadja vu vnogo slučajevah od roditeljah na děcu. Vu školi bi se morala posvetiti osobita pažnja razvoju čutila pri děci Mi budemo denes govorili samo o jednomu organu koji se najmenje njeguje. Prvlje se je pri školski izpitaval sluh, a izpitavali su ga doktori po naloga vlade. Posljedak bil je taj, da su dokt ri prenašli, da ima 20 percentumov nagluhe děce, dočim su učitelji tvrdili, da ih je do 2 postotka (percentuma), koji slabo čuju. Iz toga sljedi, da nije lehko ustanoviti, gda i gdě počimlje pojam nagluhost. Složili su se vu tom, da je zdrav sluh pri onom, koji umjerenim glasom izvučene rěči čuje na daljinu od metrov Ali nesmemo smat rati nagluhimi one, koji némaju zevsema oštroga sluha, ili koji nečuju onk izrečene rěči vu rečenoj udaljenosti. Vu školi se malo gda tak govori, da bi se izprobal sluh na 20 metrov. Děte, koje čuje umjereno izgovorjene rěči vu daljini od 16 metrov, nemre se smatrati nagluhim sa školskoga stanovišta. Izpitavanje sluha pri školskoj děci mora se anda prilagoditi prema potre bočam škole, prema potrebi obuke.

Jeden doktor izpital je 700 školske děce, ter je došel do rezultata, koji su vrlo znameniti za učitelje i roditelje. Taj isti doktor deli děcu. vu koje nije zevsema razvijen sluh vu dva razreda. Vu prvi spadaju deca, koja čuju umjereni razgovor na daljinu od 16 metrov, a vu drugi razred su vpeljani, koji to čuju na daljinu od 8 metrov. Onda se izpostavilo, da 12·4 postotka d ce ima oslab sluh, a 3·3 postotka vu istinu slabo čuju; ova nemreju nasljeduvati navuka vu vu školi. Gda je taj doktor dalje preiskaval, došel je do izvanredna odkrića, — da polovica dece, koja slabo čuju, neznaju za tu falingu. Gustokrat bi takva děca rekla, da se je pretiho govorilo, pak da nisu razmela. Navučitelji poznavali su stopram trećinu, dece, koja su težkoga sluha Večina se je učiteljem činila kak da bili nemarni ili rastreseni. Učitelji su govorili temu glasovitomu doktoru, da su mislili, da toj děci nekaj fali, ali ni iz daleka nisu slutili, da su nagluha, ar su večkrat čuli kak i ostali Dakak, kad bi se děca sabrala da kak pažljivěše sprevadjaju predavanje.

Nagluhost se stiče izvan škole, i to na dva načina, najmre, ako se vuha nečistiju, a dohadja ona i od betega. Pri trećini njih, koji su imali zdrav sluh, pak jim je kesneše oslabil, nastalo je to, kaj nije njegovano valjano vuho. Vu najviše slučajevah zrok je nahlada, onda priljepčivi betegi vu mladoj dobi, bobinjke, bleki, difterija itd. I děci, koja su slaba skrophulozna ili malokrvna oslabi sluh. Žalostno je bilo to, da nijedno děte od vsih, kaj ih je pregledaval taj doktor, pak su bila slaboga sluha nise je vračilo.

S toga razloga preporuča taj doktor' da bi trebalo, da doktori večkrat bi pregledavali školsku děcu, kak bi utvrdili dijahom, koji su slabi beteźljivi. Ne ima sumnje, da bi se na ovaj način odstranilo za rana vnogo zlo, koje vu starosti stopram pokazuje vu velikoj měri.

Za vezda se moramo zadovoljiti s onim, kaj nam podaje hiža i škola. Učitelj bi moral znati, da je vnogo děte nagluho, a on drži morti da je nepazljivo. Takovu decu moral bi postavljati vu prve rede.

Znamenitěše su dužnosti, koje mora zvršavati hiža. Roditelji moraju paziti da prepréče dva glavne zroke tomu betegu: nečistoću i nahladu.

Kaj se tiče čistoće, gustokrat biva, da se tim, gda se vuho čisti, vi e škodi nego da se nebi nikaj činilo. Normalno vuho čisti se samo tim, da se žvakanjem mast vun stiskava, ter se vuni osuši i onda ispadne. Dosta je vu normalnih okolnostih vuho čistiti toliko koliko prst vlézne vu šupljinu vuha. Vlévanjem vode vu vuho razredjuje se mast, ter ide dalje vu šupljinu. Ako se vuho večkrat zapira, onda ga je tréba višeput dobro očistiti, a najbolje je, da se to čini vu sporazumljenju sa doktorom, kak god je vu obće potrébno iti k doktoru, ako te vuho zaboli. Vu ovom pogledu se vuogo grěši. ar doktora stopram onda pozivaju, kad je sluh nastradal, kad se je

ZABAVA.

Stari vužigač.

To je žalibože i odviše istina: Čoviečanska pravica čisto, polag najbolje volje, neulovi pravoga, a kad dojde do toga, zločinca kaštigovati, onda se negda dogadja kak pri pavučini, koju si je pavuk križar zetkal, na kojoj se male mušice ulove i ostanu viseće, dočim obadi i srčeni istu prevzetno proderu te dalje škodu prave.

Večinom nije čoviečanski zakon kriv a niti sudci, nego nedostatnost svega zemeljskoga, te se nedogodi riedko, da sudac suznimi oči mora odsudu izreći i često onoga kazniti, koj bi to pred Bogom najmanje bil zaslužil.

Ili recite mi, tko spada u zatvor (rešt), jeli dete, koje se okolo povlači i krade, ili njegovi roditelji, koji su je bez odhranenja kršćanskoga odrasti pustili, a sami tudje žepe za svoje drže te najradje u tamnoj noći po tudjih vrtih krumpira izkapaju? — Tko za zlužuje više u nevolju pasti i u Egerszećkih tamnicah obitaviti, jeli sin, koj svoju mieseénu plaću u nevaljanih družtvih profućka, ili gospodin otac, koj na burzi i u lotteriji igra, njemu povierene novce potrati, te si onda, ako ga pravica pohoditi hoće, kruglu iz pištole kroz glave pošalje? Tko bi bil, polag našega nutarnjega osviedočenja kaštige vriedan, jeli on, koj zavadja ili zavedeni, jeli bezsramni i beobrazni spisatelj ili lahkoumni čitatelj, koj samoga otrova čita? Komu bi mi radje dali konopljeni ovratnik, jeli mužu, koj velike čine ljudomorcev hvali i njihove kipe za vekivečnu uspomenu čuva i kuže ili onomu u surovosti odraslamu dečku, koj za ovakovimi junačtvi hlepi te samotnoga putnika u šumi ubije? Tko bi se prije moral u željezje zakovati, jeli bez srdca užoraš, koj svoju žrtvu kakti pavuk križar zaplete i mirno izceka, ili njegova žrtva, koja u srditosti i zdvojenju svojega krnika udari?

I to je razlog, zakaj plemenite duše, koje u svojem srdcu neoborivu želju za pod punim izjednačenjem krivnje i kaštige nose, na vekivečni život poslie smrti tiela, vieruju i za stalno drže, te su podpuno osveidočeni, da će onde svako pitanje svoj odgovor i svaka zagonetka svoju odgonetku najti te da one suze, koje ovde nitko zastaviti nemože, onde u vekivečnom veselju presuše i konačno da one zloince, koji se ovde iz pravice izsmehavaju, onde ruka dosegne, kojo je močnija od svih jakostih ovoga svieta.

Tko ljudem hoće oduzeti drugi sviet, taj iz njih čini živinu, koja samo sadanje nasladnosti uživa, te gde vide kakovog dobička tamo sve rušeć, kroz živo i mrtvo hrepe, da dojdu do himbenog cilja, te lastovitoj braći srdca drapliju; onaj isti biće miesto ufanja zdvojnost, miesto ljubavi odurjavanje, miesto pomiluvanja sebičnost, miesto krotkosti napra sitost u sviet, on dela zmešariju, on hće prevzetnom rukom goruće baklje u sela i varoše i države, pak ako onda pri tom i njegova vlastita kuća izgori — kaj mu se je tomu treba čuditi?

Samo misel:

„Jedan Bog živi za kaštigovati i naplaćivati“. Samo ova misel već podieluje stalnost, i samo onda, ako nad grobom ufanje zasadimo, bi bilo moguće da se čoviečansko družtvo nerazpadne.

To nam potvrdjuje svakdanje poviest, kak n. pr. ova od siromašnoga staroga Pavta, koja se je izbilja dogodila — ja bi dapače i mogel povedati gde, ako bi potrebno bilo.

U niekom selu zaori u sredini noći na jedan krat vika „Ogenj!“ — Zvon odmah zatim priđme žalostno u stran tuči tak, da su njegovi pretrgnjeni glasi stanovnikom srdca razbijali. Na to je sve, na pol oblečono iz svojih kućah van, rukami su nad glavom pucali te očmi iskali miesto nesreće, a oni koji su bili osobito strašljivi, već su sa svojim imetkom, jedni sa bugjilarišom, drugi zdelami i tanjiri ili blazinami i popluni, tretji kakovom karletkom sa malim popevačem u njoj prek ulice bieżali, a ipak nisu znali kam.

beteg razvil, ter se već nemre korenito izvračiti.

Děca, koja su slaba, morala bi, kad je hladno i vetrovito vrěme zatikavati vuha. Nato bi imali paziti roditelji i nakon težkih betegov, osobito po bobinkah, ar ako je děte prividno zdravo, more mu vuho oboleti, pokehdob nepodnosi zračnog upliva.

Ako se pri děci pazi na vuho, dok su mlada, bude me nje gluhih, koji su potlačeni vu društvu, kak god vu Engleskoj biva vu vezdašnje vrěme menje slěpcov ar se tam posvečuje osobita pažnja dečinj m osima.

Priredil:

Glád Ferencz.

KAJ JE NOVOGA?

Kralj vu Gradcu.

Prema vezdašnjem disposicijam do lo bude Njeg. Veličanstvo 4. luniuša vu jutro vu Štajerski Gradec bude ob 11 vuri nazočen svetčanom otvorenju novog sveučilišta ter bude ondi ostal do 5. Juniuša na večer. Pod predsjedanjem rektora Rolletta sastavil se je odbor profesorah i sveučilištn h gra djanah, koji budu priredili svetčanu proslavu toga dana Sprema se i svetčan prohod na konjih vu opravah 16. stoljeća.

— Njegovo Veličanstvo primilo je 20 majuša vu oprostnu audienciju grofa Kálnokya i bivšeg načelnika grada Beča dr. Grübla. Prije audiencijah položil je vu ruke Nj Veličanstvo samoški grko katolički biškup Ivan Szabó zakletvu kakti tajni savjetnik.

Zbeteżala nadvojvodkinja.

Nadvojvodkinja Marija Alica najmlajša kći nadvojvode Fridrika zbeteżala je vu Požunu od difterita ter se je njezino stanje tak pogoršalo, da je iz Beča pozvan barun Wiederhofer k beteżnici.

Ruski novi poklisar vu Beču.

Grof Peter Kapnist, do el je 18. majuša vu Beč na svoje mesto. Na banhofu dočekali su ga kotrigi poklisarstva s grofom Benkendorfom. Grof Kapnist predal je ovih danah svoju vjerodajnicu caru.

Odlika grofa Kalnokya.

Odstup vši minister vanjskih poslov i carske hiže, grof Gustav Kalnoky, dobil je od Njegvoga Veličanstva insignije velekrsta reda Sv. Štefana vu briljantih. Ovakove odlike poslje kneza Metternicha još nije nigdo vu našoj monarkiji. Od inozemcah posjeduju ovu odliku samo četiri, perzijanski šah, knez Bismark, bivši prajzki poklisar vu Beču princ Reuss i sultan Abdul Hamid.

Proslava prve križarske vojne

Vu Clermont-Ferranda proslavljenja je 20. majuša 800 godišnjica prvog križarskog tabora. Malteški red zastupali su pri tom knez Rohan-Gibot vojvoda Car i princ Polignac. Znameniti umjetniki priredili su svetčane grupe vu kostumih (nošajih) ondašnje dobe. Pušćenika Petra Amienskoga predstavaljal je neki selski postolar, vu koga je prava svetačka glava. Kod sjajne proslave sudjelovala je vsa aristokracija zemlje i vnožina ljudstva.

Budapešt, 20. majuša.

Vu nedelju preglasili su službeni listi (novine) sljedeće drugo previšnje ručno pismo:

Dragi grofe Golučhowski!

Imenujem Vas ministrom Moje hiže i vanjskih poslov, povjeravam Vam presjedničtvo vu zajedničkom ministerkom věću te Vam istodobno podeljujem dostojanstvo tajnog savjetnika uz oprost pristojbah.

Vu Beču, 16. majuša 1895.

Ferenc Jožef, s. r. Kálnoky, s. r.

Vu Budimpešti, 21. majuša.

Kotrigi magjarske delegacije izebrani iesu vu orsačkom spravišću sljedeći: Abrányi Kornél, grof Andrássy Tivadar grof Apponyi Albert, Berzeviczy Albert, grof Bethlen Ödön, Busbach Péter, Csernatonyi Lajoš, Darányi Ignácz, Dókus Ernő, grof Esterházy Mihály, Falk Miks, Fenyvessy Ferencz, Fluger Károly, Francisci Henrik, Gjurković Gjura, Harkányi Frigyes, Hegedüs Šandor, Hieronymi Károly, Horánszky Nándor, Jokai Mór, Láng Lajoš, Lukács Béla, Mohay Šandor, Münnich Aurél grof Nákó Kálmán, grof Nikolić Fedor barun Nyáry Béla, Pavić Armin, Pulszky Ágost, Rakovszky Géza, Rohonczy Gedeon, grof Szápáry Gyula, Szerb Gyura, Széll Kálmán, Spčvec Ferencz, grof Teleki Šandor, Tisza Štefan, Tisza Kálmán, Tolnay Lajoš, Urányi Imbra.

Zamjeniki: Görgey Béla, Gajáry Ödön, Thoroczkay Miklošgrof, Daniel Gabor, Papp Géza, grof Teleki Domokoš, Meltzl Oszkár, Ktobusitsky Janoš, Rosenberg Gyula Ádámovics Béla — Prezeš delegacije: grof Andrássy Aladár, viceprezeš pak Széll Kálmán bude.

Potres vu Italiji.

Na večer 18 majuša ob 9 vuri očutil su vu vekšem dělu Italije srědnje — potres. Središće potresa bilo je vu Firenci, gde je najviše kvara. Kak se čini desegnul je potres na severu lombardjsku ravnicu, a na jugu otok Išiu.

Prvi valovit vudarec čutil se je vu Firenci ob 9 vuri na večer ter je bil popračen jakom podzemnom tutnjavom. Trajal je više sekundah. Ob 11 vuri sledil je drugi slabeći vudarec. Ljudstvo je silo preplašeno na alo na vulice. Vsi teatri su se odmah izpraznili. Nemir je potsajal do jutra. Vnogi ljudi nisu se podufali dimo iti. Kvar je vu vnogih h.ah dosta znamenit. Vnoge su stěne jako popucale ter groze, da se budu porušile. Od ljudih nije nigdo usmrčen, jedna osoba je težko, a v.še jih lehko ranjeno.

Spodobni glasi dohadjaju iz Siene, Pistoie i Bologne.

Daljnji telegram iz Firence javlja: Kvar od potresa vekši je, nego li se je s prva čulo i činilo. Vu více občinah vu okolici grada ima 9 mrtvih i do 50 ranjenih. Vlada je dozvolila podporu.

Iz Rima telegrafiraju: Vu sabotu na večer ob 8. vuri 35 minut i ob 9 vuri 56

Kad pak je ognjena žarina iz da ekog polja se svietila, te se je izpostavilo, da samo pun slame škedenj bogatoga seljaka Andraša u plamnu stoji, onda su mirniji metnuli ruke u žep, pospanci su se natrag u postelje zavlekli a ognjogascem je bilo prepuščeno, da trumbentajuć i svojimi iz špricarnice dovlečenimi špricalkami sa elementom boj na se vzemu.

I oni su izbilja bol na se vzeli, pošto su pričeli regularno obsadno stanje, neprijatelja obkoleć i gladom prisileć, i kad je škedenj skup sa slamom bil pošderan i zemlji jednak učinjen, onda se je gotovo predal, te ce samo malo sićal, dok ga je voda iz šprijalkah posve ubila.

Dok se je pak to na polju dogadjalo, poletavajuć se koracal je jedan drhćući starac, koje već dugo prije ognja izgladuval, proti selu, te kad ga je stražar srel, koj je takodjer polag hotel biti, prime ga starac za kaput, giblje svoje bliede bez krvi ustnice bez da bi mogel rieč progovoriti, pokaže drhćućem desnicum miesto nesreće a zatim na svoja prsa te se konačno u omiljavici na tlo zruši.

Dakako da stražar sad nebi smel stražar biti, da nije starčeva znamenja razmel i odmah znal, da je starac sam u svojoj osobi bil vu žigac i da ga je dužan odmah sudu predati.

Anda mu iz bližnjega potočića nekoliko šakah vode u obraz pljusne, odvleče ga kroz selo a občinski zatvor, a drugi dan u bližnji varoš gde se je onda za cielu stvar sud zauzel i svoju službu lahko ili težko vršil, kak se već vzeme.

Već s razloga, što nije imal pred sobom lagajućega i tajećega zločinca, koj bi se držal, kak da niti kojega cvieteka nebi mogel krivo pogledati iz same dobrote srdca i kak da niti snie nu pahulicu nebi mogel vkrasti, od samoga poštenja, već jednoga požaljujućega priznatelja svoje krivnje, koj je jošće ktomu liepo prosil, da ga za Boga nebi krivnje, riešili, i ovak je bila ciela stvar pred zakonom jasna, odsuda je mogla izrečena biti a starac je moral u vuze putovati.

Pak ipak — kak je bilo teško sudcem onde kaštigovati, gde bi bili radje svoje dobrotvorne ruke odprli i nesretnomu starcu zadnje dane njegovog života zasladili.

Siromak je negda bolje dane videl, a u svojoj mladosti je pod generalom Radetzkyem hrabro polag bil i se boril, kad je kralj Albert pri Novari potučen bil.

Zatim si je u siromaštu i težkim dielom doma pribavil i jedno diete odhranil i ženu u grob posprawil, te je svojemu dietetu za volju, istomu malo dobra kaj je imal, predal, a za sebe je samo jednu sobicu u kući zadržal, gde je na skoro za tim, kak to žalibože prećesto biva u življenju coviecanskom, više za uepotrebnoga slugu nego li za otca bil držan. Njegova rodjen kći najme, kojoj je sve predal, je bila ona, koja je u bezćutnoj nezahvalnosti starcu bila jalna i za on mali prostorec, na kojem je mislil izdahnuti.

Kada je kakti porušeni starac ljubeznu dvorbu šeljel, bilo mu je danomice preko sto puta za razmeti dano, da je on menje nego nulla u kući i da je svim na putu, te ako se na skoro vekivečni počinek nelegne ili leći neće, tak barem nek u kući svoj zauzeti prostorec isprazni, koj je za povekšajuću se obitelj vrlo potreben.

I kad je u svojih suzah premišlaval te nije nikak mogel prerazmeti, da mu njegovo vlastito diete ostanke jelah u drvenoj zdelici samo onak pred njega hitće i da ga muž njegvog dieteta danomice proklinje i u pekel pošilja, onda je došel do osviedočenja, da i dieca mogu vragi biti, konačno su mu bila vrata pokazana te se je zagrozilo lančenim psom i sekirum, ako bi se podufal povrnuti.

Sad je siromak bludil, kak negda kralj Lear četiri dara bez hrane po polju i šumi okolo, sad je čučel, punim srdcem žuhkoće, tri mrsle, bez sna noći u cunjke zamotan, kakovim grmom ili u čijoj parmi, sad je nakanil nezahvalnostjum svoga dietota podbodjen, svomu životu konac učiniti, — nezahvalnost kćeri ga je do zdvojnosti dopeljala, i zbilja su sudci pri njem falšt papira našli, na kojem je, komaj za čtati pismom, bilo napisano;

sekundih bilo je vu Toskani više potresov, pak je glavni vudarec vu Firenci i okolicu donesel znamenite kvare. Vu selu Grassini zrušeno je 40 hiš. Više se ljudih usmrčeno i zasipano. Pravac potresa bil je od jugo-izhoda proti severu zahodu, trešnjavina trajala je pet sekundah ter je bila od stotinah ljetah najjakša.

Vu Firenci zrušila se je jedna hiša, a cirkva sv. Gervazije je skvarjena. Katedrala vu Fiesolu na sedem je mestah popucala.

Potres se je osjetil vu cěloj Toskani, vu Arezzu, Pisei, Piančenci, Parmi, Bologni, dapače i na observatoriju vu Rimu, vu Rocca di Papi i Išiju.

— Iz Imutskoga vu Dalmaciji su telegrafirali, da su ondi 17. i 18. majuša čuli silno podzemnu tutnjavu kak grmljavinu i osjetili opetovanu trešnju. Isti potres osjetili su vu Temišvaru, Nikolsburgu i na otoku Zanteu.

Požar.

Varaš Brest-Listevrk vu Ruskoj-Poljskoj strahovito je 17. majuša stradal od požara Izgorelo je više od 700 hižah, 7 cirkvih, jedna sinanoga, dva banhofi sa vsemi magazini, pošta i ured telegrafički i više uredovnih sgradah. — 15.000 ljudih ostalo je prez krova. Na žalost izgorelo je i do 30 ljudih.

— Silen požar vuništil je 17. majuša vu londonskom predelu Dermondsey šest velikih sladišćah (magazinov) robe. Kvar se ceni na 229.000 funti šterlingah. Poldruga mekota zemljišća napisana je s ruševinami.

— Vu dioni koj fabriki vu Budimpešti dogodila se je 18. majuša eksplozija. — 30 meter centov benzina vužgalo se je s nepoznatog zroka, pak je ogenj zahvatil i sgrade.

Kratke novosti.

— Nj. Veličanstvo zaprisegnulo je pred par dnevi zadarskog nadbiskupa Grgura Rajčevića kakti tajnog savjetnika, ter je pri tom fungiral novi minister vanjskih poslov grof Agenor Goluchovski. Ovo je vu obće bila prva službena funkcija novog ministra

— Nj. Veličanstvo kraljica primila je 20. majuša vu Lainzu grofa Goluchovskoga vu audiencu. Grof je bil vu civilu, a predstavil ga je kraljičin vrhovni naddvornik groj Bellegarde.

— Kraljevna vdovica nadvojvodkinja Štefanija bila 30. majuša sa svojom kěrkom Elisabetom pri kraljici vu Lainzu na obedu.

— Kraljica bude 1. juliuša išla vu kupališće Bartfeld pri Košicah, gde bude ostala tri tjedna, a vu to vrěme pohodila bude i galičku karpatsku kupelj Krynicu.

— Vjenčanje vojvode od Aoste s princesom Helenom Orleanskom odredjeno je sa 20. juniuša, pokehdob se nadaju, da bude i vojvoda Orleanski do toga vremena ozdravil. Vojvodu budu ove dneve prenesli iz Seville vu London.

— Saski princ Maks, brat austrijske nadvojvodkinje Marije Jozefine, prijel bude 25i i 26. juliuša vu Eichstadtu, gde se vuči teologiju, po biskupu Leonrodu posvetu za podjakona i djakona.

— Magjarski dijaki pripravljaju Stambulovu, kad bude prek Budimpešte putoval vu Karlove-Vari, velike ovacije.

— Franceski damšif „Gascogne", koji već pred dvemi meseci na putu iz Havra vu Nju-Jork, zakesnil za punih pet danah, ar mu se je pri vihru prelomil vijak, i vezda je po drugi put imal istu nepriliku. Na damšifu se je vozilo preko 500 putnikah, osobito vnogo Dalmatineov. Ipak je srećno prispel predevčerom vu Nju-Jork.

— Iz Manile telegrafirali su 22. majuša: Damšif „Gravina", vlastničtve jedne englezko-španjolske hiše, nasukal se je vu jutro usljed jakoga ciklona, ter je malo za tim prepal. Vtonulo je 167 ljudih, med njimi četiri soldački oficiri i dva dominikanci misionari. Samo tri osobe su se oslobodile. Potonula je ladja od 600 tonah, plovila je medju Filipinskim otočjem.

— Španjolski šeregi pobili su se 21. majuša s ustaši na otoku Kubi mestah Bejar, i Dos Rios. Vladinim šeregom zapovědal je oberšter Sandoval, dočim su puntare (ustaše) predvodili vodje Marti, Gomez, Masso i Borrero. Nakon borbe od poldruge vure ustaši su preobladani i razprseni, a Marti, tak zvani prezeš »republike Kube«, opal je vu borbi. Španjolske čete (šeregi soldatov) imaju 5 mrtvih i ranjenih.

— Hasen od potresa. Da je potres moguć gda-gda i hasen donesti, svedoči najnoveša věst iz Firence, koja javlja, da se je na imanju kneza Demidova „La Fontaccia", usljed potresa pojavil novi vrlo izdašni sumporni zviranjek.

Nekaj za kratek čas.

Mehka narav.

Dijak A: »Naš krčmar „Marko« ima osobitu mehku narav (naturu)."

Dijak B: „Tak?"

Dijak A: „Včera, sam kad mu dvě" ljetni dug platil, razplakal se je kak děte.

—

Nadobudni sin.

Muž (kojega je sin na školi akademiji bil, rekel je ženi svojoj): „Znaš Bara, naš Mikula stane se raneše vu jutro, nego sem se ja igdar stal vu mladosti, on ti dojde već ob šesti vuri vu jutro pijan dimo".

—

Izpričanje.

Vnogo poštuvani gospon navučitelj!

Naj oprostiju, kaj nisem včera mogel poslati moju kěrku vu školu, ar mi je moja tovarušica rodila sina. Ja jim obečujem, da se to ovoga ljeta više dogodilo nebude.

S poštovanjem:
Lukač Kozorepec.

—

Ima vu glavi.

Suseda A: „Nu suseda, kak ste zadovoljni s Vašim mužem?"

Druga suseda: „Hvala Bogu dobro, ja se nežalujem, barem imam muža, koji je vučen ter ima nekaj vu glavi."

Suseda A: „Moj muž nije doduše vučen, ali vsaki dan ima preveč vu glavi, kad dojde iz krčme."

—

Dobra zamena.

Fotograf: „Ako želite dobru sliku imati morate prijazno gledati, — najbolje je, mislite na nekaj vugodnoga n. pr. na Vašu gospu tovarušicu."

Gospon: „Ja sam se žujom prav razpitati dal!"

Fotograf: „Onda mislite na razpitanje!"

Priredil:
Glad Ferencz.

—

Kakšna šega je na seli?

Vu vremena velikoga manevra dobil je Balažek, dober medjimurski gazda, jednoga stražmeštera od hulanerov na kvatěr i na koštu, koj je takšna švaba bil, kakšne fine gospode mi pod ovom rečjom poznamo: „hauskneht". Ov gospon hulaner je na jenkrat veliki gospon postal vu hiži našega gazde. Tuliko je hapil zapovedati sim i tam, da su mu hižni ljudi komaj i komaj mogući bili vrlo spuniti.

Naš gazda i njegvi hižni su već zadovoljili toga velikoga gospona služiti tak verno, kak je on štel. Jenkrat, kak je z muštre dimo došel, po svoji šegi hapil je čudno kleti, zapovedati i groziti se. Gazda, dober Balažek i njegvi ljudi su mirni ostali na to veliku poteraciju. Gospona nemca je to jako rezerdilo, s mergočejom sedoe se k nakritom stolu, spukne svoju sablo i reče: Zalupani muži, ve bum to požrl, kaj ste pred me deli, onda pak bum vas načel.

Kak je Balaček videl golu sablu na stolu i divje oči hulanera, prez rěči ide vu stalu, zgrabi najbole zmazane rasuhe i stupi vu hižu pred hulanera.

»Kaj bu stoga?" ruči vojnik na muža.

„O nikaj — odgovori mu muž — nego prinas na seli je takšna šega, da k velikim nožu velika vilica paše."

Srdit se soldat na to osrami, vtekne nazaj sablu, od ovoga hipa je hiža mira imela od stranjskog gospona hulanerskoga stražmeštra.

Berlek Győző.

»Zbogom život, ja idem u smrt . . . ja siromak zahitčeni." Ali želja za životom, je ipak preobladala na zdvojnostjum, ili bolje Svemogući nije dopustil, da siromaški Pavel kakti samoubojica dokonča.

Anda hiti u tamnoj noći vuže daleko od sebe i . . . da barem u tamnici stan i hranu najde, ušge bogatoga seljaka Andraša njegov škedenj i to jedan od najmanjih te kad je videl kak se plamen proti nebu diže, osupnjen i prestrašen pred vlastitim činom, otide šklecajučimi se nogami, na cielom tielu drhčuć u selo, za da se sam pravici u ruke preda.

„Ja sam" — tak reče pred sudom — „Za da neučinim veliki kvar, samo najmanji škedenj najbogatijega seljaka vužgal, a i taj je vani daleko u polju stal, ktomu pak one noći nije niti vietar puhal, te na taj način nije podnipošto bilo bojati za selo, da bi mu se mogla kakova nesreća dogoditi."

Tim, da je stari Pavel svoj čin priznal i njegovom odsudom je pripoviesti kraj . . . ovde na zemlji, ali poštuvani čitatelj čuti skup z-menom duboko u srdcu:

Da siromaškomu staromu Pavlu mora pravica biti, pak makar ga u kažnjeničkoj opravi u raku metnu, pak makar bu njegov drveni križ na grobju miesto imena samo numeru nosil, njemu ipak mora pravica dojti, kak siromaškomu Lazaru, je koj u naručaju Abrahamovim na sve svoje muke zaboravil.

Pak — ako njegova kči, bezčutljiva žena, i nedojde ovde na zemlji pred sud, kak njezin stari otac; ako joj makar i njezina dieca nebudu onak odvraćala, kak je ona svomo posudila, makar ju sliepa sreća neostavi, dok joj trava na grobu neporaste — — ipak i njoj mora pravica biti!

K tomu nam je treba drugi svet!

Em. Kollay.

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF
Glavni surednik
GLÁD FERENCZ.

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a szerk.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és szineseket 35 krtól 14 frt frt 65 krig méterként — sima, csikos, kocz-kázott, mintázottakat, damasztot sat. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) sat. póstabér és vámmentesen a házhoz szállitva és mintákat póstafordulóval küld: **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállitó) **selyemgyára Zürichben.** Svájczba czimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1

LOTERIJA Buda, 25-ga májuša 1895.

52 25 20 65 55

Gabona árak — Cena žitka.

1 m-.mázsa.	— 1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	7.00	—
Zab	Zob	6.25	–
Rozs	Hrž	5 75	—
Kukoricza ó	Kuruza stara		
» uj	» nova	7 10	–
Árpa	Ječmen	6.50	-
Fehér bab uj	Grah beli	8.—	
Sárga » »	» žuti	7.—	
Vegyes » »	» změšan	6.—	
Lenmag	Len	10.—	
Bükköny	Grahorka	5 .50	-

VASUTI MENETREND

CSÁKTORNYÁN.

Indul	Napszaka	Óra	Perc	Gyors- pòsta- és vegyesvonat
Kanizsa felé	Reggel	4	39	gyorsv
»	Délelött	11	39	postav.
»	Délután	5	52	vegyesv.
»	Éjjel	10	07	postav.
»	Reggel	5	52	vegyesv
Pragerhof felé	Reggel	6	06	postav.
»	Délelött	11	30	vegyesv
»	Délután	4	15	postav.
»	Éjjel	1	17	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	4	49	vegyesv.
Novimarofig	Reggel	6	15	»
Zágráb felé	Délután	4	20	»
Varazsdig	Este	10	17	»
»	Éjjel	1	30	»
»	Délelött	11	44	»
Bobára	Reggel	6	05	»
Egerszegre	Délután	4	28	»
Érkezik				
Kanizsa felöl	Reggel	5	51	postav.
»	Délelött	11	30	vegyesv.
»	Délután	4	01	postav.
»	Éjjel	1	14	gyorsv.
»	Este	9	32	vegyesv.
Pragerhof felöl	Reggel	4	36	gyorsv.
»	Délelött	11	29	postav.
»	Délután	5	37	vegyesv.
»	Éjjel	9	55	postav.
Varazsdról	Reggel	4	22	vegyesv.
»	Reggel	5	43	»
»	Délután	8	50	»
»	Éjjel	12	43	»
Zágrábból	Délelött	11	18	»
»	Este	9	30	»
Egerszegről	Délelött	8	52	»
Bobáról	Este	9	42	»

Hirdetések.

1427. tk 1895.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy az államkincstár végrehajtatónak, Saffarits György és Sántek Józsefné szül. Dobsa Mária végrehajtást szenvedő elleni 54 frt 89 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő felső pusztafai 49 tk. 199 hrsz. a. ingatlanra az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan

az 1895. évi junius hó 24. napján d. e. 10 órakor

a felső-pusztafai községbiró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10 %-át készpénzben vagyis az 1881 LX. t. cz; 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság. 746 1—1

Csáktornyán, 1895. április 13-án.

Csáktornyai gőz- kád- és zuhanyfürdő

elektromos világitással.

Fürdő árak:

Gőz-fürdő — — 60 kr.
Kád-fürdő — — 35 »
Zuhany-fürdő — 25 »

Bérlet 12 jegyre:

Gőz-fürdő — 6 frt
Kád-fürdő — 3 » 60 kr.
Zuhany-fürdő 2 » 40 »

Bérleti jegyek a fürdő-szolgánál válthatók.

Csáktornyai gőzfürdő vállalat.

741 3—3

Ásványfürdő **Daruvár** Szalvoniában

a déli vasut társ. állomása

vastartalmu hévviz 42-50° C.

Porczelán-, márvány-, kő-, tükör- és iszap fürdők, Hires gyógyhatás minden női betegségeknél. Terméketlenség, fehér folyás, sápkór, továbbá csúz, csonttörés és idegbajoknál stb. stb.

Ujonnan berendezett

„hidegvizgyógyintézet“

valamint

Kneipp Sebestény-féle VIZGYÓGYINTÉZET

mely föt. Kneipp Seb. pleb. ur utasitásai folytán tökéletesen a Worishofeni „vizgyógyintézet“ mintájára épült. A fürdő orvosa huzamosabb ideig tartózkodott Worishofenben tanulmányozás végett, az igazgatóság pedig egy — Kneipp Seb. plébános ur által ajánlott s tanult — fürdőmestert alkalmazott Worishofenből.

A fürdőigazgatóság prospectus- és fölvilágositással postafordultával ingyen szolgál.

Május 1 től junius 15 ig valamint szeptember 1-től október 15-ig 30 százalék engedmény szobák- és fürdőkben.

721 7—10

Keil Alajos-féle

Padlózat-fènymáz

(GLASUR)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. — 1 kis palaczk ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

708 **Heinrich Miksánál Csáktornyán.** 9—12

ASSICURAZIONI GENERALI 1894. ÉVI MÉRLEGE.

BEVÉTEL. — Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez (1894). — KIADÁS.

BEVÉTEL

A tétel neve	frt	kr	Üzlet bevételek frt	kr	Vagyon bevételek frt	kr	Összes bevételek frt	kr
Tűzbiztositási ág:								
Dijtartalék a mult évről	2500201	67						
Függő károk tartaléka a mult évről	440764	87						
Díj a törlések levonásával	7968649	81						
Kötvényilletékek	307235	35	11216851	70	—	—	11216851	70
Szállitmánybiztositási ág:								
Dijtartalék a mult évről	228994	79						
Függő károk tartaléka a mult évről	555426	14						
Díj a törlések levonásával	1556129	51						
Kötvényilletékek	7255	34	2327805	78	—	—	2327805	78
Jégbiztositási ág:								
Dijtartalék a mult évről	10198	—						
Függő károk tartaléka a mult évről	1762	64						
Díj a törlések levonásával	7031	46						
Kötvényilletékek	3909	26	22901	36	—	—	22901	36
Balesetbiztositási ág:								
Dijtartalék a mult évről	110649	55						
Függő károk tartaléka a mult évről	36234	07						
Díj a törlések levonásával	320524	79						
Kötvényilletékek	4883	53	472291	94	—	—	472291	94
Tőkeelhelyezések jövedelme:								
a) Jelzálogkövetelések	4000	—						
b) Értékekre adott előlegek	1165	90						
c) Állam- és más értékpapirok	208974	67						
d) Kamatok váltóleszámitásból, folyó számlától	18250	53						
e) Ingatlan birtok	52803	97	—	—	285195	07	285195	07
A tűzbiztositási ágba befoglalvák a tükörüveg biztositásban elért eredmények.								
Összesen	—	—	14039850	78	285195	07	14325045	85

KIADÁS

A tétel neve	frt	kr	Üzlet kiadások frt	kr	Vagyon kiadások frt	kr	Összes kiadások frt	kr
Tűzbiztositási ág:								
Viszontbiztositási dijak	3411296	48						
Károk a viszontbiztositás levonásával kifizetve frt 2898724.57, függőben » 319976.19	3218700	76						
Dijtartalék az 1894. december 31-én még folyó biztositásokra	2614959	89						
Jutalékok	893533	81						
Igazgatási költségek	631813	68						
Adók és illetékek	222047	90	10992352	52	—	—	10992352	52
Szállitmánybiztositási ág:								
Viszontbiztositási dijak	592528	53						
Károk a viszontbiztositás levonásával kifizetve frt 1066872.08, függőben » 282929.50	1349801	58						
Dijtartalék az 1894. december 31-én még folyó biztositásokra	163862	57						
Jutalékok	82184	53						
Igazgatási költségek	133863	63						
Adók és illetékek	5013	37	2327254	21	—	—	2327254	21
Jégbiztositási ág:								
Viszontbiztositási dijak	6969	13						
Károk a viszontbiztositás levonásával kifizetve frt 7805.36, függőben » 1733.79	9539	15						
Jutalékok	395	89						
Igazgatási költségek	24	17						
Adók és illetékek	112	81	17041	15	—	—	17041	15
Balesetbiztositási ág:								
Viszontbiztositási dijak	75949	96						
Károk a viszontbiztositás levonásával kifizetve frt 138044.29, függőben » 53577.13	191621	42						
Dijtartalék az 1894 december 31-én még folyó biztositásokra	113245	28						
Jutalékok, költségek és illetékek	84573	68	465390	34	—	—	465390	34
Az ellátási pénztár kamatai	—	—	—	—	23869	57	23869	57
Leirás kétes követelésekre	—	—	—	—	60200	—	60200	—
Nyereség	—	—	237812	56	201125	50	438938	06
Összesen	—	—	14039850	78	285195	07	14325045	85

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztositási osztály (1894).

BEVÉTEL

A tétel neve	frt	kr	Üzlet frt	kr	Vagyon frt	kr	Összes frt	kr
1. Dijtartalék a mult évről	39757609	91						
le viszontbiztositások	1390695	25	38366914	66	—	—	38366914	66
2. Tartalék függőben levő károkra	—	—	488109	84	—	—	488109	84
3. Díjbevétel a) halálesetre szóló biztositásokra	6325187	16						
b) elélésre szóló biztositásokra	534442	84						
c) járadékra szóló biztositásokra	129834	42	6989464	42	—	—	6989464	42
4. Kötvényilletékek	—	—	84691	76	—	—	84691	76
5. Dijtartalék átadott viszonbiztositásokra	—	—	1487926	24	—	—	1487926	24
6. Elhelyezett tőkék jövedelme:								
a) Jelzálog követelések	81918	28						
b) Értékekre adott előlegek	1679	25						
c) Állam- és más értékpapirok	1424862	62						
d) Folyó számlák kamatai	4087	24						
e) Városi ingatlanok	194145	89						
f) Életbiztositási kötvényekre adott előlegek	201507	66						
összesen	1907550	44						
miből is levonva a tartalék rendes jutalékát	1601587	80	1601587	80	—	—	1601587	80
marad	305962	64	—	—	305962	64	305962	64
7. Nyereség különféle értékesitések folytán	—	—	—	—	17144	57	17144	57
Összesen	—	—	48968694	22	323107	21	49291801	43

KIADÁS

A tétel neve	frt	kr	frt	kr	Üzlet frt	kr	Vagyon frt	kr	Összes frt	kr
1. Viszontbiztositási dijak	—	—	—	—	570984	69	—	—	570984	69
2. Fizetések esedékes biztositásokért	Készpénzb		Tartalékb.							
a) halálesetre szóló biztositásokért	2023715	28	249207	76						
b) elélés esetere szóló biztositásokért	559839	92	140968	93						
c) járadékokért	136587	37	1512	48						
	2720142	57	391689	17						
Levonva viszontbiztositások fejében	61880	—	8947	95						
	2658262	57	382741	22						
			2658262	57	3041003	79	—	—	3041003	79
3. Kötvényvisszavásárlások	—	—	—	—	706563	12	—	—	706563	12
4. Dij- és költségtartalék az 1895. évi számlára	Tartalék		Költs.-tart.							
a) Halálesetre szóló biz.	36863031	68	525997	26						
b) Elélésre » »	6048699	24	15094	29						
c) Járadékbiztositás	1325645	56	—	—						
	44237376	48	541091	55						
			44237376	48						
Összesen	—	—	44778468	03						
Levonva a kiegészitési részleteket	—	—	1578066	44						
Netto tartalék	—	—	...	...	43200401	59	—	—	43200401	59
5. Orvosi tiszteletdijak (az év folyamán kifizetve)	—	—	...		54943	60	—	—	54943	60
6. Jutalékok (az év folyamán kifizetve)	—	—	...		378414	22	—	—	378414	22
7. Költségek (az év folyamán kifizetve)	—	—	...		620911	04	19075	50	639986	54
8. Adó és bélyeg (az év folyamán kifizetve)	—	—	...		66667	50	—		66667	50
9. Kamatok a nyereménynyel biztositottak javára	—	—	...		—	—	20874	19	20874	19
10. Leirás kétes követelésekre	—	—	...		—	—	58526	62	58526	62
Nyereség	—	—	...		328804	67	224630	90	553435	57
Összesen	—	—	—	—	48968694	22	323107	21	49291801	43

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1894. deczember 31-én.

VAGYON

Folyó szám	A tétel neve	A frt	kr	B frt	kr	Összesen frt	kr
1	A részvényesek adóslevelei a tőke be nem fizetett részéről	1837500	—	1837500	—	3675000	—
2	Ingatlan birtok frt 6864080.92; Levonva az ingatlan tartalékot » 1289480.92; frt 5574600.—						
	a) Városi ingatlanok	—	—	4297000	—	4297000	—
	b) Mezőgazdasági birtokok	1277600	—	—	—	1277600	—
3	Gazdasági termények	126654	75	—	—	126654	75
4	Épités alatt álló intézeti ház Prágában	—	—	488701	42	488701	42
5	a) Kölcsönök a társaság életbiztositási kötvényeire	—	—	4383622	25	4388122	25
	b) Jelzálog által biztositott, a felek halálakor felveendő tőkék	—	—	4500	—		
6	Kamatozó jelzálogilag biztositott tőke-kölcsönök ingatlanokra a jelzálog osztályba tartozók kivételével a) folyó frt 1688764.35, b) hátralékos » 2509.02	80000	—	1611273	37	1691273	37
7	Kölcsönök letéteményezett állam és más értékpapirokra	41340	79	10973	72	52314	51
8	Állam- és más értékpapirok	4330076	76	34409005	31	38739076	07
9	Folyó kamatok	79063	14	202101	38	281164	52
10	Váltók a tárczában	284735	02	—	—	284735	02
11	Előlegek a jelzálogosztálynak (alapsz. I. cz. e. pont)	—	—	4839	94	4839	94
12	Pénzek folyó számlán különböző bankoknál és hitelintézeteknél	1524809	28	353371	62	1878180	90
13	Készpénz-készlet a triesti és velenczei igazgatóságok pénztárában	355260	57	4075	39	359335	96
14	Készpénz-készlet a fiókok pénztárában	78786	96	23127	69	101914	65
15	Maradvány a viszontbiztositók számláiból	376508	42	17701	25	394209	67
16	Maradvány az intézet fiókjainak számláiból	843429	31	168470	33	1011899	64
17	Maradvány az A mérleg folyó számlájából (L. Teher)	—	—	526897	42	526897	42
18	a) Adósok különböző czimek alatt	574585	63	218599	93	793185	56
	b) Adósok jelzálog kölcsönökre hátralékos kamatokkal	1000	—	4566	13	5566	13
	c) Letétek kezesség és biztositék gyanánt	1232140	—	635188	61	1867328	61
	d) Letét Goldschmiedt alapitvány	3000	—	—	—	3000	—
	e) » Besso József alapitvány	6000	—	—	—	6000	—
	f) » Calabi R. alapitvány	3000	—	—	—	3000	—
19	Dijtartalék átadott életviszontbiztositásokra	—	—	1487926	24	1487926	24
20	Butorzat és vasszekrények a társaság összes hivatalaiban, czégtáblák, papir- és nyomtatvány az összes raktárakban	—	—	—	—	—	—
21	Előlegezett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—	—	—	—
		13055484	63	50689442	—	63744926	63

Az 1894. deczember 31-én a jövő évekre érvényben maradó dijkötelezvények értéke: frt 30541700.64

TEHER

Folyó szám	A tétel neve	A frt	kr	B frt	kr	Összesen frt	kr
1	Alaptőke	2625000	—	2625000	—	5250000	—
2	Tőkésitett nyereségtartalék	1312500	—	1312500	—	2625000	—
3	Tartalékalap az értékpapirok árfolyam ingadozásának fedezésére	1027514	77	1254496	67	2282011	44
4	Tartalékalap kétes követelések fedezésére	40000	—	40000	—	80000	—
5	Dijtartalék még érvényben levő biztositásokra a) az A mérlegen	2892067	74	—	—	2892067	74
	b) » » » a B mérlegen	—	—	43200401	59	43200401	59
6	Tartalék bejelentett, de december 31-én még ki nem fizetett károkra: az A mérlegen	658216	61	—	—	658216	61
	a B mérlegen	—	—	382741	22	382741	22
7	Osztalékalap az életbiztositásban nyereménynyel biztositottak javára: haláleset bizt. frt 348665.34, vegyes biztositás » 352569.90	—	—	701235	24	701235	24
8	A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyona	651729	60	—	—	651729	60
9	Jelzáloghitelezők	—	—	—	—	—	—
10	Egyenleg a viszontbiztositók számláján	958514	40	43560	24	1002074	64
11	Egyenleg az intézet fiókjainak számláján	42241	—	2499	08	44740	08
12	a) Hitelezők különböző czimeken	625409	68	113583	24	738992	92
	b) Letétek kezesség és biztositék gyanánt	1232140	—	635188	61	1867328	61
13	A B mérleg folyó számlájának egyenlege	526897	42	—	—	526897	42
14	Gidoni alapitvány	5975	10	—	—	5975	10
15	Girard alapitvány	4977	50	—	—	4977	50
16	Goldschmiedt alapitvány	3000	—	—	—	3000	—
17	Besso József alapitván	6000	—	—	—	6000	—
18	Calabi R. alapitvány	3000	—	—	—	3000	—
19	Felosztható nyereség	440300	81	378236	11	818536	92
		13055484	63	50689442	—	63744926	63

A jövő években lejárandó tűzbiztositási dijak - frt 30541700.64

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben.

Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camilla, Br. Bruck Ottó, Romanin-Jacur Manó, Br. Morpurgo József, Segré V.

A vezértitkár: **Richetti Ödön.**

Magyarországi vezérügynökség: **HEGEDÜS SÁNDOR**, igazgató-tanácsos, **ROTT JÓZSEF**, főnök,

Az intézet hivatalos helyiségei Budapesten, Dorottya-utcza 10. sz., az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágositások a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállitmány- és üvegbiztositások az Assicurazioni Generali jégbiztositások a Magyar jég és viszontbiztositó részv.-társaság és baleset elleni biztositások az Első ált. baleset ellen biztositó társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb dijak mellett fogadtatnak el.

A csáktornyai főügynökség BENEDIKT E. és FIA.

Nyomatott Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvnyomdájában Csáktornyán.

község elöljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. 751

A kir. járásbiróság, tkvi hivatala.
Perlakon, 1895. márczius hó 22 én.

Szagtalan és nyomban száradó

Valódi csakis fél és 1 kilos üveg-, palaczkokban

határozottan Christoph-féle lakk kérendő.

Christoph Ferenc
SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtattassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestéknek és az olajlakknak sajátja, elkerültetik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgygyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapalló-fénymázi,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték födi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy uj pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután

tiszta fénymás (szinezetlen)

uj pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékkel már bemázolt egészen uj pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem födi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyszög mtr. (két középnagyságu szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9½ márka.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A beszerzésnél tessék jól vigyázni a czégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisitják, s sokkal rosszabb, s gyakran a czélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.
Zürich.

689 Csáktornyán:
GRANER TESTVÉREKNÉL.

Legjobb szerkezetü svájczi zsebórák.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órás és ékszerész Csáktornyán,

Föler, az uj takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

SVÁJCZI ZSEBÓRÁK,

arany,- ezüst- és chinai ezüst-áru

raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javitásokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközlöm.

Falli ingaórák.

Olcsó árak mellett.

Magyar, német, franczia és angol képekkel ékitett

MUNKÁK.

Kő-, aczél- s réznyomatu **díszművek.**

Magyar, német, franczia és angol **REMEKIRÓK MŰVEI.**

*

Az irodalom bármely ágában s bármely nyelven megjelent kötött és kötetlen könyveknek legdúsabban fölszerelt raktára.

Bármely szerző által irott, bárhol megjelent és hirdetett könyveknek leggyorsabb és árfölemelés nélküli megszerzéséről gondoskodunk.

Az irodalmi termékeket illetőleg a legszivesebb készséggel nyujtatik fölvilágitás.

Utazási kézikönyvek, atlaszok, földabroszok, tervrajzok, föld és éggömbök.

Ima- és ájtatossági könyvek egyszerüen és legékesebben kötve a leggazdagabb választékban.

Mintakönyvek s rajzok **NŐIMUNKÁKHOZ**

*

A „MURAKÖZ" társadalmi hetilap kiadóhivatala.

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE

KÖNYVKIADÓHIVATALA, PAPIR-, IRÓ- és RAJZESZKÖZÖK RAKTÁRA, KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTÉSZETE

Csáktornyán.

Alapittatott 1850. évben.

Szótárak.
IFJUSÁGI IRATOK. KÉPESKÖNYVEK minden kor és nem számára, minden nyelven, a legdúsabb választékban.

ISKOLAI és OKTATÁSI könyvek minden nyelven

Népies naptárak, **ALMANACHOK**, zsebkönyvek.

*

Az összes irodalom termékei a könyvkereskedés raktárában megtekintés végett készen állanak s kivánatra, gondosabb megvizsgálás végett legnagyobb készséggel küldetnek mind helybe, mind vidékre.

Vidékről érkező megbizások kellő készséggel és gyorsasággal teljesittetnek.

Irodalmi közlönyök és jelentések ingyen szolgáltatnak ki a könyvkereskedés által.

SZAKÁCSKÖNYVEK.

Előfizetés elfogadtatik: minden belföldi és külföldi folyóiratok, napi és HIVATALAPOKRA a szállitás mind helyben, mind vidékre a leggyorsabban eszközöltetik.

*

Megyénk tanintézeteiben használandó tankönyvek folytonos raktáron vannak.

Ki szőlőjét a

PERONOSPORA

ellen sikerrel akarja védeni, az használjon

FOSTIT-et.

Vezérügynök Ausztria-Magyarországon és Keleten: MÜHLE VILMOS udvari szállitó magkereskedése TEMESVÁR.

Fostit a legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb peronospora védekezési szer.

Fostit a legolcsóbb és évekig eltartó készülékekkel alkalmaztatik.

Fostit nem rontja a készülékeket és alkalmazása a legkönnyebb.

Fostit soha be nem piszkitja a ruhákat, hanem a legtisztább szer valamennyi között.

Fostit nem igényel vizet, tehát nagyon könnyen szállitható, mert visszállitás teljesen elesik

Fostit magyarországi szőlőbirtokosoktól tömeges elismerő nyilatkozatokat kapott.

Fostit ára: 5 kiló frt 1.50, 50 kiló frt 13.—, 100 kiló frt 25.50, 500 kiló frt 125.—

»*A peronospora és kirtása*« czimü könyv bárkinek is ingyen és bérmentve megküldetik.

Készülékek darabja:

Hungária frt 4.50, Reform frt 7.50, Torpedo frt 24.— 1–3

750

KOTZÓ PÁL

GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest, Üllöi-ut 18. sz. alatt.

Ajánl 2½, 3, 3½ és 4 lóerejü

egyszeres cséplőkészületeket

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejü

sines gőzcséplőkészleteket,

hosszu szalmarázókkal alsó szelelővel és rendkivül nagy felületü rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel.

Fa- és szénfűtésü és eredeti szalmafütő GÖZMOZGONYOKAT

☞ Továbbá R. GARRET & SONS felülmulhatatlan 40 % tüzelőanyag megtakaritó.

Compound gőzmozgonyokat

legjobbnak elismert brandtfordi önmüködő amerikai kévekötő arató gépeket. Eredeti amérikai szénagyüjtőit 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. Sorvető és szórvavető gépeket és mindennemü egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

752 *Vidéki ügynökök kerestetnek.* 1–7

1175. tk. 95.

Arverési hirdetmény kivonat.

A perlaki kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság által közhirré tétetik, hogy Cseszmák József perlaki lakós végrehajtatónak Bartalics Bálint és társai szt.-máriai lakósok elleni végrehajtási ügyében, 145frt tőke, ennek 1893. évi szeptember 2-tól járó 8% kamatai 8% késedelmi, 28 frt 28 kr. per. és végrehajtás kérelmi 8 frt 65 kr. első árverés kérelmi 13 frt 97 kr. árverés megkisérlési, 6 frt második árverés kérelmi 10 frt 16 kr. árverés megkisérlési, 7 frt 65 kr. jelenlegi költség behajtása czéljából a szent-máriai 14 sz. tjkvben A1 1–35 sz. a. felvett ingatlannak Bartalics Bálint, Bartalics Margit fér. Pongrácz Tamásné, Bartalics Zsuzsánna, Bartalics Mária nevén álló fele része 597 frt kikiáltási árban Szt.-Mária község házánál,

1895 évi junius hó 28. napján délelőtt 10 órakor

Cseszmák József felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben még — pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedétől számitandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 45 nap alatt a harmadikat ugyanattól 60 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyidejüleg a megállapitott árverési feltételek, a perlaki kir. járásbiróság tkvi. osztályánál és Szent-Mára a

A legjobb poloskák, bolhák, konyhafergek, moly, házi-állatok, tetve stb. ellen.

„Zacherlin"

Csodálatos hatásu! Ugy öl, mint semmi más szer

mindennemü rovarokat és azért az egész világban mint a maga nemében egyetlen szer

hirneves és keresett.

☞ Ismertető jelei: 1. A lepecsételt üveg. 2. A név: »ZACHERL«. ☜

Valódi kaható:

Csáktornya: Özv. Göncz L. gyógysz. Gráner Testvérek Heinrich Miksa Strahia Testvérek.

Alsó Lendva: Fuss Nándor gyógysz. Freyer Fülöp.

Perlak: Kramarits Viktor Sosterics Pál.

Polstrau: Rabič Miksa.

XII. évfo yam. Csáktornya, 1895. junius 9-én. 23. szám.

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számittatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
A »Muraközi tiszti önsegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 4 frt
Fél évre . . . . 2 frt
Negyed évre . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak: Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Gyöngülünk!

Az erőteljes magyar elem szemlátomást degenerálódik.

A helyzet az, hogy minél szélesebb körökben terjed el a műveltség, az iskolai szellem, az emberiség testben annál jobban csenevészedik. A hadsereg tömegét azért a nyers, a falunak edzett, szilaj legénye adja, kinek idegeit a modern ismusok senzibilissé nem tették.

Oly szemet szuróan jelentkezik a statistikai adatok kérlelhetetlenségével ez a lesujtó tapasztalat, jóllehet az államhatalmat most más tekintetek foglalják el, — nem szabad, hogy a tapasztalat fölött napirendre térjenek.

Mint a társadalmi forrongás minden mezején, az életnek kifejlődött igényei késztetnek a lélek és test robotszerü munkájára sok embert, a degenerálódásnak ez egyik kiváló okozója.

Van más is, az az ideges sietség, a melylyel a századvégi ember leéli napjait. Mintha az ő élete nagyon rövid volna. Siet felhasználni a nagy rómaiak egy naturalis elvét: a minden órának leszakaszd virágát Ennek a szörnyü degenerálódásnak azonban a korszerü nevelés áll legveszettebb szolgálatában, az a modern, de képtelen nevelés, mely a serdülő gyermeket élete negyedik évében az iskolai fojtó levegő nyügébe köti és aztán részint tervszerü, részben tervszerütlen ismeretekkel csömöriti meg az éretlen, ezeket az exact tudományokat rendszerint félreértő gyermeki kedélyt.

És a dőre egyoldalúság ebben, mintha tervszerü testedzésnek nem volna czélja, az iskolák az értelmi képzés szolgálatában állanak és a modern hygieniának megadják az ő két órai tornáját — hetenként.

És még mi beszélünk arról, hogy volt a scholasticismusnak dühöngőbb kora, mint napjainkban?

Tessék csak megnézni a századvégi ruinált ficzkókat, hogy termi ezeket a modern scholasticizmus. Naiv gyermeklelkeket öldosnek methafisikával és a legexactabb tudományokkal A felvilágosodás, de legjobban az értelmi képzésből eredő idegtompulás leszereli a kedélyt, a kora érettséget neveli. Bámulatos, hova jutottunk e téren

Ezeket az ismeretekkel rendelkező, de roskatag, satnya, zöld gyerekeket látva, szinte elszeretnők sirni a kor egyik rettenetes eltévelyedését. Mit ér a bölcsesség e roskatag lelkekben Lehet e azt kamatoztatni, az ilyen elcsenevészedett, halállal eljegyzett ifjak mit használhatnak a hazának. A katonai mérce alá nem is állitják, a maga fejletlen csontszerkezetével, petyhüdt izomzatával egy futó pillanat elég neki, hogy uni sono kimondják rá az untauglichot.

A modern társadalmi berendezkedésnek még egy horriblis félretévedése, hogy az élet tulságos igényei miatt a családalapitó rendesen tar fejjel, meghibbant idegzettel alapit családi fészket. Az uj szülöttek angolkórja és vérszegénysége ebből következik, már most ezt a satnya nemzedéket a modern nevelés pusztitásának odadobni: kész az anyagi erőben indolens katonaköteles

Mindezeket tudva, immár az államhatalomnak kell erélyesen föllépnie, hogy a testi és értelmi nevelés az oly szükséges összhangot megszerezze, nem vidéki tornaversenyek kellenek erre, habár ez is valami, hanem a testi nevelés rendivanse ja.

A csáktornyai egyletek és társaságok a multban s jelenben.

— Folytatás. —

26) A »Csáktornyai községi Népiskola Tantestületének Önsegélyző Egylete« keletkezett 1893 január 6-án. Igazgató Jeney Gusztáv, titkár Thorday János, pénztárnok Bencsák Stana, ellenőr Polyák Mátyás.

27) A »Csáktornyai Szépitő Egyesület« megalakult 1894. április 22-én. Elnök Morandini Bálint, alelnök Alszeghy Alajos, jegyző Thorday János és pénztáros Czvetkovics Antal.

A „Murakőz" tárczája.

A LÓ.

Egy hét éves ur leirása.

— Irta: Gárdonyi Géza. —

Az emberek között legjobban szeretem a lovakat.

A ló csodálatos állat: négy lábon jár.

Miért jár négy lábon?

Senki sem tudja.

Az embernek, a ludnak, a tótnak, a kakasnak csak kettő a lába. Mennyivel különb a ló.

És milyen jó, milyen barátságos állat. A ki kocsikázni akar, azt huzza. — Ha reggeltől estig akar valaki kocsikázni, hát reggeltől estig huzza. A ki meg lovagolni akar, azt fölengedi a hátára és vágtat vele, repül vele akár egy esztendeig is.

Megfigyeltem, hogy a jó emberek, meg a jó kutyák vidámak, különös, hogy a ló nem vidám. A minap megállottam a lövölde téren és néztem, hol az egyik, hol a másik lovat, a mint szomoruan állott a kocsi előtt. — Szép okos tekintete gondolkosva tévelygett a messzeségben. Olykorolykor nagyot bólintott a fejével, mintha mondotta volna.

— Igy igaz.

A lovak valószinüleg azért busulnak, mert valami gonosz ember föltalálta az ostort. Bizony, ha ló volnék, megrugnám azt, a ki az ostort föltalálta.

Szerencsére nem minden kocsis haragos. A lovonatu kocsisok például nemes gondolkozásu jó emberek: azok ökör szarvaival mussikálnak az embereknek és a lovaknak. A lovak ezt szeretik hallani. Vidáman lengetik utána a sörényeiket és a patkójuk tánczosan csattog a kövezen.

Bezzeg az omnibusi kocsisokat más anyagból gyurta az Isten. Ezek haragos emberek. Száz embert is beengednek abba a kerekeken járó kis házba, a melynek omnibusz a neve.

A szegény ló könnyezve csóválgatja a fejét, mintha mondaná:

— Emberek, emberek, mi lovak ezt nem cselekednők meg veletek.

Persze az omnibuszokhoz csak olyan emberek állanak be kocsisoknak, a kik a természet különös játékából sziv nélkül kerültek a gólya elé Hiszem, hogy minden ostorvágásaik felhallatszik a jó istenhez és hogy az őket majdan omnibuszos lovakká változtatja.

Mennyivel jobb a sorsa a rangos urak lovainak. Ezek köpönyeget és kamáslit viselnek, kedvesen henczegő méltóságos teremtések; hallom, hogy ősökkel is dicsekesznek és hogy pályatársakért versenyeznek a lóakademián. Czitra szerszámaikat gyakran megcsodálom az Andrássy uton. Micsoda remek alkotásai ezek a jó Istennek. Micsoda alantasabb rangot foglal el a teremtés osztályában a kövér, kukoriczaszakálu adótiszt, aki a harmadik emeleten lakik és apámmal nyomtatott levelekkel levelez. Ilyen lovakkal álmodom éjjelenként, a föntemlitetteket értem — ilyen fürge, büszke, csintalan, prüsszögő szép lovakkal. És hallom a beszélgetésöket:

— Én grófi paripa vagyok,
— Én herczegi.
— Én tükrös istálloban lakom.
— Engem maga a herczeg kefél.
— Az én patkóm ezüst.
— Az én szablyám arany.
— Én repülök mint a szél.
— Én meg mint a villám.
— Nohát fussunk versenyt.
— Fussunk!

Apám egyszer a költőkről beszélt. — Azt mondta, hogy erre a pályára születni kell.

Gondolkozóba estem. Már hét éves vagyok és sohasem jutott eszembe, hogy verset csináljak. Lovakkal, paripákkal foglalkozott folyton elmém. Ez a hajlandóságom korán jelentkezett. Emlékszem, hogy alig egy éves koromban repeső örömmel néztem a lovat és első szavam is ez volt:

— Gyi!

Mindég aranyszőrü lovakrót álmodtam. A ló mondotta:

— Ülj fel kis pajtás, légy huszár.

Az apám vett egy kis falovat. A fa-ló kereken járt, ha az ember hátul belefujt, hát szinte megrenditő hangon fütyült az egész ló. Müvelt is volt és gyönyörü. Egész nap huzogattam föl alá a szobában; enni adtam neki a kávémból s mikor aludtam, magám mellé fektettem a puha meleg vánkosomra.

Azt gondoltam igy alusznak a lovaikkal a huszárok is.

Egyszer megakartam tanitani arra, hogy tánczoljon. A huszárok lova is tánczol. De az én lovam nem akart. Akkor megharagudtam rá és oda vágtam a falhoz.

A feje letörött.

Megijedtem. Reszketve szedtem össze. Jaj nekem, folyik-e a vére? Nem folyt. De már most mit csináljak én egy fejetlen lóval? Az udvarunkon lakott egy doktor bácsi, abhoz vittem be, hogy gyógyitsa meg lovamat. Azota sok lovam volt. Hol az apám vásárolt egyet, hol a Jezuska,

28) Az »Általános Ipartestület« jelenleg alakuló félben van.

29) Az iskolai felügyelő-hatóság, vagyis a »Csáktornyai Községi Iskolaszék« megalakult 1869 október 6-án. Első elnök volt Molnár Elek, alelnök Pecsornik János, jegyző Müty Gusztáv, gondnok Sáfrán János. Jelenleg elnök Ziegler Kálmán, alelnök dr. Krasovetz Ignácz, első jegyző Zrinyi Károly, másodjegyző Wollák Rezső, gondnok Deák József.

30) A »Muraközi Tanitókör« megalakult 1870. január 13 án. Első elnöke volt Molnár Elek, másodelnök Jeney Gusztáv, jegyzők Alszeghy Alajos és Göröncsér György, pénztárnok Polyák Mátyás, könyvtárnok Schmidt Márton Jelenleg elnök Jeney Gusztáv, alelnök Májhen Ferencz, jegyző Mencsey Károly, pénztáros Thorday János.

31) A »Tanitóképezde Igazgatótanácsa« kineveztetett 1879 ben. Első elnöke volt Krób Pál kir. tanfelügyelő, helyettes elnöke Konyáry Mihály. Jelenlegi elnöke dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő, helyettes elnök Szakonyi Zsigmond.

32) »Tanitóképezdei Önképzőkör«. Elnökök voltak a megalakuláskor Margitai József igazgató, Felméri Albert és Beér Ferencz tanárok, jelenleg a két utóbbi

33) »Akademia« »A Szobránye«, »Népfelkelők Társasága« asztaltársaságok, amelyek már évekkel ezelőtt megszüntek.

34) A »Vasasztaltársaság«, a melylyel — tekintve, hogy a közönség a czélját nem ismeri — bővebben fogunk foglalkozni.

A mi a társaság eredetét illeti, az az 1862-ik évre tehető, a midőn hazafias érzelmeiről s igaz magyar vendégszeretetéről ismert derék városi polgárunk Pecsornik Ignácz saját helyiségében nyitott üzletet.

Abban az időben Csáktornyán semminemű társaskör nem lévén, az emberek, akik egymást megértették és egymással rokonszenveztek, mintegy ösztönszerűleg csoportosultak s egymáshoz közeledtek, hogy érzelmeik és kedélyeik világát egymás előtt feltárva, kellemesen szórakozzanak s a fárasztó napimunka ezer és ezer bajait legalább egy rövid időre felejtsék.

Az akkori nyomott kor szelleme szerint a társalgási nyelv természetesen a német volt, mely 1872 ig tartott. 1872—1878-ig német és magyar, de tulsulyban német, mivel a társaság magyar tagjai is a németek kedveért, németül beszéltek. — Ugy volt az régen a magyar embernél s igy van ez ma is!

A társaságnak irott vagy nyomatott alapszabályai soha sem voltak s jelenleg sincsenek. Az összes rend- és fegyelmi szabályaik e két sorban vannak foglalva:

„Távoliak éltét szókkal ki sérteni szokta,
Tudja meg: e körben nincs pihenője neki.“

E distichont egy távol levő tagtársa nemesi diplomájának kihirdetése emlékére, (1895. május 6-iki zalamegyei közgyülésen) vette föl A kit a társaság kebelébe akar bevenni, annak a Jótékonyság istennőjének kell tetszés szerinti összeggel áldoznia.

Jeney Gusztáv.

(Vége következik.)

Fölhivás.

Valamely nemzetnek az összes művészetekben való előhaladottságát, tehát műveltségi fokát, nyilvános műalkotásain s műgyüjteményein kivül, főleg abból itélhetni meg, hogy a művészetek s műipar iránti érzék és hajlandóság azokkal foglalkozni, miként van annak minden rétegében elterjedve.

Valamint a zene, ugy a kisebb képzőművészetek lélekemelő s nemesitő hatása ismeretes. A tüzhelynél, a család kebelében, gyakran egymás kedveért kölcsönösen foglalkozva vele, a családi élet bensőségét s apró műtermékeivel a ház belsejét disziti, a műizlést neveli és kifejleszti. Innen van, hogy valamint a család belső életében, ugy a műkedvelők sorában is a nőknek jelentékeny és kiváló szerep jut.

Mindezen szempontokból az 1896 iki ezredéves országos kiállitás XX. csoportjának kebelében, mint önálló alcsoportban a házai műkedvelők műveinek kiállitása vétetett tervbe.

E csoportban ki fognak állittatni a műkedvelésképen üzött képzőművészetek termékei, tehát festmények, szobrok, a menynyiben amateurök által készittettek és a kiállitás képzőművészeti csarnokában való elhelyezésre igényt nem tarthatnak ugyan, de mind a mellett a művészet bizonyos fokán állanak, továbbá az immár oly jelentékeny kulturális tényező gyanánt jelentkező műkedvelői fényképészet termékei.

Ugyancsak e csoport keretében fognak bemutattatni a műkedvelőknek az iparművészet keretébe vágó mindennemű művek, tehát a legyező és selyemfestés, fára festés, a majolika- és üvegfestés, fametszés, faragás és égetés, továbbá mindennemű női kézimunka s főleg a himzés magasabb műizlést és ügyességet tanusitó termékei s általában az iparművészetnek bármely ágába tartozó tárgyak, a mennyiben amateurök által készittettek.

A női kézimunkának e csoportba való felvételével egy igen jelentékeny és intelligens elemnek kivántunk alkalmat nyujtani műügyessége bemutatására. A különböző női tanintézetek, továbbá az ipari és házi ipari csoportok kiállitásaiban ugyanis a női kézimunka mindenütt nagyobb arányokban fog szerepelni. De mig a tanintézetek kiállitása a kezdők munkáinak és a tanmódszernek bemutatására vonatkozik s a különféle ipari csoportok a hivatásszerűleg, kenyérkeresetből és gyárilag üzött ipari női kézimunkák és a nép hagyományos és egyszerűbb technikáju házi iparát fogja feltüntetni; a műkedvelők kiállitásának egyik szép feladatát a művelt középosztály és a főrangu hölgyek magasan képzett izlésének, alkotásainak egybegyüjtése és bemutatása fogja képezni. A melyeknek pedig meg van az az értékök, hogy a magyar stylü ornamentika legujabb felkarolásával ezek is egy nemzeti elemet tartanak ébren, mint egy művészi képet, melyet a mult virágaiból és emlékeinek aranyos szálaiból himeznek meg.

Van szerencsénk mindezek folytán, tiszteletteljesen fölkérni mindazokat, a kik a fentebb vázolt keretbe álló műalkotásokkal foglalkoznak, hogy azokkal kiállitásunkon részt venni sziveskedjenek.

Kérjük egyszersmind, hogy eziránti szives készségüket az ezredéves országos kiállitás igazgatóságának (Budapest, Városliget) mielőbb, legkésőbb pedig a folyó évi junius hó 30-áig bejelenteni sziveskedjenek. Maguk a kiállitandó műtárgyak a jövő évi február hó 28-ig küldendők be.

A szükséges közelebbi felvilágositásokat a kiállitás igazgatósága készséggel adja meg.

Budapesten, 1895. április hó

Dr Schmidt József s. k.,
min. tanácsos, kiállitási igazgató.

Előy Farkas Kálmán s. k.,
a XX. alcsoport-bizottság elnöke.

Dr. Szendrei János s. k.,
az albizottság előadója.

A miket Jézuska ajándékozott. azok mindég szebb lovak voltak, mint azok, miket az apám hozott. Egyszer olyat is kaptam, a melyiknek igazi szőre volt és a mire rá is lehetett ülni. Milyen angyali érzés az, ha lovon ül az ember! — Egész nap vágtattam rajta, mignem annak is letörött a feje s meggyógyitani többé nem lehetett.

Akkor az apám azt mondta:

— Fiam, az iskola holnap megnyilik. A lovazásnak vége.

Vett könyveket. Iskolának nevezett kényszerintézetbe járatott, s minden áron ki akarta terelni a lovakat az eszemből.

De hiába! Éreztem, hogy nem költőnek születtem, hanem kocsisnak.

Mennyivel szebb is kocsisnak lenni, mint költőnek. Láttam egy költőt. Gyalog ment; szürke czilinder volt a fején és parapli a kezében. — A kocsis kocsin jár, pörge kalap van a fején és ostorral durogtat. A költő a földre néz. A kocsis a mindenségbe. A költő alázatos, meg szomoru, a kocsis villogó szemü, önérzetes és vidám. A kocsis hatalom. Parancsol a lovaknak: erre menjetek! állapodjatok meg! Vigyetek két embert vigyetek husz embert.

Minden ló örömmel engedelmeskedik neki. Mindég repül; az emberek tisztelettel és csodálkozással néznek rá és azt mondjak:

— Ime, ez parancsol a lovaknak.

Ha a kocsis nem parancsolna a lovaknak, mi is lenne az emberiségből? Gyalog kellene járnia még a királynak is.

A minap azt mondja az apám:

— Fiam, ma nagy nap van, ma léptél a hetedik esztendőbe. Ma egész nap szabad rossznak lenned, mert tudom, hogy ez neked örömöt. Ezen felül kivánj a mit akarsz, megveszem neked.

A czipőmre pillantottam, hogyan léptem én a 7-ik esztendőbe a nélkül, hogy észrevettem volna. No, ez szerencsés lépés volt. Máskor is jó lesz meglépni.

— Apám, mondottam megrebbenő szivvel, — végy nekem egy lovat.

— Szivesen, felelte lenézőn; menjünk a boltba.

De nekem nem olyan fából faragott, csepüvel kitömött ló kell ám, — szóltam határozottan, — nekem igazi ló kell.

— Jaj, barátom, — mondotta ő nyugtalanul — az igazi ló nem neked való ám.

— Magad mondottad apám, hogy már nem vagyok kis gyerek.

— Az igaz, csakhogy az eleven ló rug.

— Jól bánok vele.

— Harap is.

— Czukorral etetem.

— Annak szalma kell.

— Alája teritem az oroszlános süvegemet.

— Azonfelül az igazi ló drága is

— Van pénzed!

— Nincs!

— De van.

— Mondom, hogy nincs.

Elálmélkodva néztem rá. Hát lehetséges az, hogy egy apa ilyen konokul tagadjon. A saját szemeimmel láttam reggel, hogy tele van az erszénye hatosokkal.

Különféle k.

Előléptetés. Megyercsy Géza perlaki kir. járásbirósági irnokot az igazságügyminister ur a XI fizetési osztály második fokozatába léptettette elő.

A Zrinyi emlékoszlop veszélyben van. Zrinyifalván a Dráva nagymérvü áradása folytán a Zrinyi-emlékoszloptól alig pár méternyire szedi a partot. A zrinyifalvi biró jelentést tett az uradalomnál. A tiszttartó valamint a főszolgabiró urak azonnal a helyszinére mentek, hogy a szükséges intézkedéseket megtegyék. Leghelyesebb volna az emlékoszlopot Csáktornyára hozni s a Zrinyi-téren elhelyezni, itt legalább megbecsülnék s a város egyik terét is diszitené. A grót ur a város kérésére — hihetőleg — ebbe bele is egyeznék.

Marhavész. A hasitott körmü állatoknak Horvát és Szlavonországból Magyarországba való be és átvitelét a földmivelésügyi minister e hó 5-én kelt, sürgönyileg kiadott rendeletével beszüntette.

A szomszédságból. Dr. Réthy muzeumőr Budapestről e hét folyamán Varazsdon időzött, ahol Árpádkorabeli pénzeket kutatott Dr, Pecsornik M pénzgyüjteménye között több figyelemreméltót talált. A városházánál főleg Nádasdynak 1464-ből való arczképe vonta magára figyelmét. Varazsdról Zágrábba utazott hirneves tudósunk. — A varazsdi polgármester mult hó 30-án tartott képviselőtestületi gyülésen bejelentette, hogy a városi archivumban talált, Varazsd városára vonatkozó két szabadalmi levelet, (egyik II. Endre királyé 1209-ből, a másik Korvin Mátyásé 1464-ből) lefényképeztette, rámába tetette s a tanácsteremben kifüggesztette. A képviselőtestület éljenzéssel fogadta a polgármester jelentését. — Filip B. a varazsdi bicikli-club tagja, m. hó 29-én Varazsdról Topliczára 38 percz alatt érkezett biciklin. A verseny iránt nagy volt az érdeklődés Varazsdon és vidékén. — A varazsdmegyei hatóság a biciklisták részére szabályrendeletet bocsájtott ki, szerencsétlenségek elkerülése czéljából. Ugyanez a szabályrendelet a kocsisokra is vonatkozik. A hosszabb szabályrendeletből főleg az emlitendő meg, hogy a kocsis a kezével inteni tartozik a kerékpározónak, ha lova ijedős, mire a bicikliző leszáll s közlekedési eszközét az árokba dönteni, lefödni, vagy fa mellé állitani tartozik.

Iskolai vizsgálatok sorrendje a csáktornyai áll. tanitóképezdében. Hittani vizsgálatok junius 8-án. Német nyelv, horvát nyelv és tornavizsga s a kézimunkák s a rajzok kiállitása 11 én. Az első évesek évzáró vizsgálata 12-én. A másodévesek évzáró vizsgálata 14 én. A harmadévesek évzáró vizsgálata 15 én. A szóbeli tanképesitő vizsgálatok jun. 17 és következő napjain tartatnak. Az évzáró vizsgálatokat megelőzőleg junius 8-án tartatik a Te Deum.

— *A csáktornyai* szépitő-egyesület 1895. junius 16 án a városligetben változatos és érdekes programmal fényes népünnepélyt rendez, melyre a n. é. közönség figyelmét ezennel fölhivjuk. Bővebbet a falragaszok.

A nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet, az árva leánykák munka-alapja javára, ma, junius hó 9 én a Polgári Egylet kertjében és termeiben tavaszi mulatságot rendez. A rendezőség a nagykanizsai „Casino", „Polgári Egylet" és „Társas Kör" vigalmi bizottságainak összes tagjaiból alakult. Belépti dijak: Személyjegy 1 korona; családjegy (négy személyig) 2 korona. — Az ünnepi szinielőadásra szóló jegyek Somogyi Károly szinigazgató ur szinházi pénztáránál lesznek kaphatók. Szives felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

Száz éves hír (a „Magyar Kurir" 1790-évfolyamából.) Brüszszel. Sirnak a' Belgium nevezetesebb városainak kőfalai. Azok között a legnagyobb egyenetlenség uralkodik. Senkinek sintsen semmije, melly iránt tsak holnapig is bizonyos lehetne. Tsak Brüszszelben többen maradtanak 500-nál üressen az házak, s többen 30 nagy Palotáknál sirattyák más országra költözött Uraikat. Az anglus ezt neveti és halász. Vandermersch az Anverpial Fellegvárban fogva sirattya a' maga és Hazája szerencsétlen meghasonlását. Az Ausztriai tábar Luxenburgba naponként szaporodik. Schönfeldnek a' Patrioták mostani fő Generáljának, és Vandernothnak számtalan minden nap világ elejébe jövő irások sugják füleikben: hodie mihi. cras tibi, ilyenek többi között: Fel fedezett Kabala, ismét Pokoli levelezés s több tsok más ilyenek. A Pruszszus Király sem láttatik Német országra nézve el értnek lenni a' maga tzélját.

— *Eljegyzés.* Zrinyi Viktor helybeli fiatal kereskedő jegyet váltott e hó 2-án Sosterics Pál kereskedő leányával, Betty kisasszonynyal, Perlakon.

Eljegyzés. Eisler Zsigmond mura vidi kereskedő eljegyezte Kohn Czeczilia k. a Mura-Szent-Máriáról.

— *Gyászhír* Bencsák Ferencz városi gyám fia, Jenő, 22 éves korában hunyt el hosszas szenvedés után, e hó 8-án. Béke porain!

A Muraközi Tanitókör folyó évi tavaszi közgyülését a lefolyt héten, csütörtökön, tartották meg Mura-Csányban. Félszazon felül volt a tanitók száma, kik ott összegyültek, hogy a választmány által már megállapitott s lapunkban közölt tárgysorozatot letárgyalják. — Az egyhazi hatóságot Peczek György tüske-szent-györgyi plebános képviselte. — A gyülést a szokásos Veni-Sankte előzte meg, a misét a m.-csányi plebános olvasta; jól esett a horvát gyermekek magyar éneke, melylyel a tanitóságot valósággal meglepték. A gyülést Jeney Gusztáv csáktornyai igazgató-tanitó, a kör elnöke, vezette, kinek inditványára Wiassits Gyula dr. kultuszminiszterhez kineveztetése alkalmából üdvözlő táviratot küldtek. Lakics Vendel fővárosi igazgatónak, az országos tanitóegylet elnökének, bizalmat szavazott a közgyülés s őt erről levélben értesitette. Az Eötvös-alapról beterjesztett jelentést tudomásul vették. Thorday János pénztárosnak is megadták a fölmentvényt. — A hátralékos tagságdijakat be fogják szedni s megengedik, hogy a törlesztés koronányi részletekben is teljesittessék. A programm pedagogiai részének első pontja volt Brauner Alajos hodosáni állami isk. tanitónak értekezése, ki meleg hangon tartott fölolvasásában hálásan emlékezett meg Szinkovics Ferencz elhunyt csáktornyai elemi isk. tanitóról, a kör tevékeny tagjáról. Molnár Antal m.-csányi tanitó a földrajz köréből meritett gyakorlati előadást tartott. Buday Sándor az egészségtan köréből „A test ápolása iskolai szempontból" cz. felolvasásával aratott sikert. Mindhárom előadónak jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Peczek György inditványára megkeresztetnek a muraközi főszolgabiróságok, hogy az iskolába hanyagul járó tanulók szülőit szigoruan büntessék meg. A jövő évi gyülést Mura-Szent-Mártonban tartják. — A gyülést vig lakoma rekesztette be, melyen több tószt mondatott. Ebéd után tánez következett, melyet a kitört zivatar jó sokáig nyujtott el.

Az alsó-lendva és vidéke filloxera és peronospora ellen védekező egyesület részéről közhirré tétetik, miszerint f. évi junius hó 14 és 15-ik napjain Alsó-Lendván a tapolczai vinczellériskola igazgatójának vezetése alatt zöldojtási tanfolyam fog rendeztetni. — Felhivatnak mindazok, a kik ezen tanfolyamon résztvenni ohajtanának, hogy f. hó 14-én reggel 6 órakor, a főszolgabirói iroda hivatalos helyiségében jelentkezzenek, a honnét a helyszinére ki fognak vezettetni. — A résztvevők megfelelő ojtókést és az ojtáshoz szükséges pamutot tartoznak magukkal hozni. A tanfolyam befejeztével a legjobb ojtók közt jutalomdij osztás fog tartatni. — Alsó-Lendván, 1895. junius 4-én.

Szmodits Viktor, e. elnök.

CSARNOK.

A kézfogóról.

Mi is tulajdonképen az, mikor valakivel kezet fogunk? A közhit szerint kölcsönös baráti érzetek kifejezése. Tehát udvariassági tény, mint a tengeren találkozó lobogó jelzése. Azaz, megállnánk csak A dolog talán mégsem igy áll. Az a hadihajó tisztán csak udvariaskodik, mig a mi kézfogásunk érzelmek kifejezője, a melyeknek pedig a ieg többször nyoma sincs bennünk. Igen is. A kézfogás is a czivilizált emberek egyik hazugsága.

Szörnyüségesen elterjedt ez a szokás, a mi tulajdonképen a naiv, primitiv embereknél divó érintkezés módja. — A művelt nyugaton már kevésbe divik; a messze keleten vagy délen a szomáliknál, ha két kaszinói tag találkozik, egymáshoz értetik az orrukat. Mi már csak a kezeinkkel teszszük. Mert mi már alkotmányos nép vagyunk. A művelt nyugati udvariasan megbiczczenti fejét, mosolyog, hajlong plasztikai kecscsel, de kezet csak akkor nyujt, ha messze földre távozik, avagy kiváló alkalmak adtán mint pl. mély gyász, vagy öröm kifejezésének szükségét érzi.

Egy nap megolvastam Nyolczvanhárom emberrel fogtam kezet. Ezek között kilencz olyan, a kiket sose láttam, nyolcz olyan, a kiket megvetek, harmincznégy, a kik rám nézve egészen közönyösek, csupán harminczkét egyén volt olyan, a kiket őszintén óhajtottam üdvözölni.

A legtöbb kézfogás tehát hazudozás. A nagyurak ezt szokták mellékelni semmitmondó igéreteikhez nyomatékul; miután szavaik — olykor egész erkölcsi lényük — egy nagy „nesze semmi, fogd meg jól". Barátságos mosolylyal nyujtják kezöket mint a mészáros az ökörcsontot, nyomaték gyanánt. Az ökörcsontnak azonban tartalma van. A nagyurak kézszoritásában legtöbbször az sincs.

A földmives, a kisiparos szörnyü buzgalommal nyujtja kezét Hja, kiakarja aknázni teljes mérvben az epockalis 48-at. S uraink is szörnyü mód sürün nyujtogatják a kezüket. Utoljára is semmibe sem kerül. Az iparos szivesebben vár a számlával, ha kezet fogunk vele és azt mondjuk, hogy egy pár nap mulva jöjjön el. — A doktor silány diját is ez a kézfogás van hivatva, hogy tiszteletdijjá tegye A királyi ügyész, a pap a hóhér mind mind kezet fognak az elitélttel. Gróf Lamezánról beszélik, hogy mikor Franceskonit a hóhérnak átadta kezet fogott vele s igy szólt: Leben sie wohl!

Ez a szörnyü mánia azt hiszem a parlamenti élet postulatuma A honatyák népszerüségének ez a főeszköze. Mert gondoljuk csak el, mennyi mindent összekellene beszélniök, holott egy kézszoritás mi mindent kifejezni képes. S aztán a kezét egyszerüen megmossa az ember.

Itt volna valóban az ideje, hogy ennek a pantomimikai hazudozásnak a társadalom művelt része véget vessen, vagy azt legalább korlátozza. Ez a szokás igy, mint nálunk is tulzott mérvben azonkivül, hogy nevetséges, még — antihigiénikus is.

Esztetikai érzéssel biró emberre nézve kell hogy kellemetlen legyen idegen emberek kezét tapogatni. Lehet, hogy az a kéz, mely most az övét szorongatja, néhány percz előtt unesztetikus funkcziót végzett; lehet, hogy pénzt olvasott, mely valamely ragályos egyéntől eredt, vagy éppen egy percz előtt egy ragályos ember kezét szorongatta. Teljesen jogosult, indokolt az az ellenszenv, a mely legtöbbször a kéznyujtások alkalmával bennünk keletkezik s ha alakulhatott oly egylet, mely egészségi szempontból a kalap levételével járó köszönést perhoreszkálja, sokkal indokoltabb lenne a kézfogás kiküszöbölése vagy legalább annak korlátozása.

A kéz nyujtása csak abban az esetben kellemes, ha valamely silfid gyöngéd, sima kezét érinthetjük. Ilyenkor eltünnek a bakteriologiai aggályok is.

Alkottassék tehát egy tizenegyedik parancsolat is: felebarátodnak ne nyujts kezet, kivéve, ha vizbe esett. Felebarátnődnek, ha az szép és persze ha fiatal s feléd nyujtja, megcsókolhatod en bien akár az ajakát is.

Sz. J.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptulajdonos és kiadó;

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

XII. tečaj | Vu Čakovcu, 1895. 9. junius̆a. | Broj 23.

S urednikom moči je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišuće se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na kr. Margitai Jožefa urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:
Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:
Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

na hervatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajučega činovničkoga družtva“, „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Piljevina proti filokser.

Poznato je kakov je neprijatelj filoksera vinogradom-goricam, kak i to, kakova su vse već sredstva, vračtva izprobana vu borbi proti filokseri.. Poznato je i to, da se zvun sumporo ugljika nijedno sredstvo nije pokazalo dobro, ter da se gorice do vezda samo pomoćjum amerikanske loze moreju obnoviti.

Vnogi orsagi, kak Prajska, Švajcarska, Francezka i drugi orsagi trošiju vnogo penez na sumporo ugljik osobito, kad se mora po više put upotrebljavati.

Ali kak god obrana se sumporo-ugljikom, tak i podizanje amerikanskih nasadah skopčano je s vrlo velikim stroškom, s kojim se poleg najboljše volje i izdašne pripomoći visoke vlade nemre muž – gospodar goricah si nikaj pomoći. — A zakaj? Fali mu znanja, izprobanja a i penez

Nego poleg vsega toga ima sredstvo (pomoć), kaj je glavno — da je fal, s kojim more i mali i veliki gorični gospodar bilo još zadržane stare gorice obćuvati i proti filokseri (pak makar su već gorice s filokserom zaražene) obraniti · bilo nove nasade — domaćom lozom i vu zaraženom od filoksere kraju podići i to spomoćjum piljevine (žagovine). Nut tomu dokaza.

Dobro je znano, da i na amerikanskom trsu ima filoksere, ali njoj ipak nemre naškoditi, t. j. kak kojoj feli (vrsti), pri čem opet znamenito odlučuje kakvoća fundu a, na kojem je loza ili jasneše, koja ima bolše pogodbe bujnom rastenju vu prostoru, na kojem je. — Pak kaj iz toga sledi? Evo ovo. Amerikanska loza odoljeva filokseri sbog bujno razvijenih žiljicah (korenčekov), koje njoj dovadjaju tuliko soka, da njoj filoksera nemre na-koditi, a naproti njoj naša domaća loza podlegne.

Da se to prepréči, treba je goričnom gospodaru da namekne i domaćoj lozi iste pogodbe, a to more piljevinom (žagovinom).

Piljevinom vupija jako vodu i trajno ju drži, ter tim zdržava izdašnu vlagu okolo žiljicah trsa, pomoćjum koje se lehkeše raztvaraju vu zemlji hranive čestice (délci), kojih je trsu potrébno; stim se razvija bujno žilje, koje trsu više hranu pr.vlači, zaradi česa ne samo da odoljeva filokseri, nego bujno raste, ter loza 3 do 4 krat tuliko rodi, kak bi drugač rodila.

Ovo nije nikakvo brbljanje, nego čin od kojega se more vsaki, komu je do istine stalo — osvedočiti.

Tim načinom né samo, da je občuval, nego je do izvanredne radovitosti dopeljal svoje gorice velečastni gospodin Antun Bogetič plebanoš vu Čereviću, a istim načinom podigel je dva mlade nasade vse domaće trsje (loza).

Pisec ovih redov sprevadja već četiri ljeta toga gospona plebanoša njegvo delo, ter se za istinu vsaki mora čuditi – gdo vu gorice spomenutog dojde — bujnosti i velikoj rodovitosti loze, pak makar je vsa ondešnja okolica zevsema zaražena i na nikaj spravljena filokserom.

Za példu evo nekoliko podatkov.

Drugoga majuša ovoga ljeta bil sam vu vinogradih (vu goricah) velečastnoga gospodina plebanuša, ter sam pregledal i na — srednje bujnosti — trsu brojil grozde, pak evo rezultata:

Rizling (bělo grozdje)	srédnje bujnosti	35	grozdov
„ „ „	„ „	39	„
„ „ „	„ „	36	„
„ „ „	bolje „	48	grozdóv.
Portugizac	srédnje bujnosti	46	grozdov
„	dobre „	64	„
Čardaklije	srednje „	80	„
„	dobre „	120	grozdov.

A do vezda ima za sigurno više.

Tom prilikom pregledal sam i trsa, kojega je komišija tri put izkopala a zadnji put lani 13. septembra 1894, (vu komiziji su bili g. dr. Gejza Horvat i g Kuralt Ferenc), pak sam na istom trsu nabrojil 18 grozdov.

Nije mi nakana i nevelim, da piljevina sfonda zevsema filokseru, ar je za istinu ima i na trsu piljevinom obloženu, (nu kaj je nema na amerikanski lozi?) — Ali to je fakt, da trs piljevinom dobro obložen — ne samo, da odoljeva filokseri, nego vnogo bujneše raste i više roda donosi, nego li je to bilo i prije filoksere.

S toga je kud i kam bolše sredstvo piljevina, nego sumporo-ugljik, ar je uspjeh stalen — neoboriv, a stroški za istu neiz-

ZABAVA.

Jedna dobro duša.

Poznato je, da gospodin Bog ima raznovrstne koštaše, te je uslied toga bilo dopuščeno i Mari Sirotić do blizu sedamdeset godinah zajedno jesti, i ako baš nije najfinije i najbolje zalogaje dobivala, ipak zato nije mrmljala, jer je imala dobar želudac, a da bi zbirna bila, to ju je siromaštvo još u povojcu odučilo. Ona je već pri prvoj čaši vode sa siromaštvom bratinstvo pila, i tako joj je ostalo u prijateljstvu vierno, te joj je još za njezinog dietinstva vzelo roditelje, koji su u putu svog lica za nju skrbeli, a nije joj hotelo dati ljubečeć tovaruše, koj bi opet u znoju svoga lica bil za nju skrbel.

Uslied toga je ona morala još od prve svoje mladosti, svoj vlastiti odbranitelj biti. Ona je pričela kučariti (hauzirati), t. j. od kuće do kuće trgovati sa iglami i koncem, sa pentleki i žnorami, sa gumbi i kopčami, te je tum robum putovala u svako doba, po svakem vriemenu, kroz gore i dolire a pri tom je jela po seljačkih krčah množu zafriganu junicu ili cieloga kuhanoga krumpira, možbit negda i tanjir mlieka za „Bog plati“. To je tako trajalo, dok joj noge nisu obustavile svoje dielo, kak je to sad pri mešterskih dietićih moderno, te se je Mara prvi krat za svog života vozila . . . u špital.

Iz špitala je došla u sirotišče i kad je tu nekoliko godinah posiedavala i poležavala, činilo joj se je, da je suha smrt, koju je na mrtvičkoj zastavi više krat namalanu videla, svojim kostenim prstom dosta zrezno na vrata njezine sobice pokucala, na kaj je ona svim, koji su joj za njezinog života kaj dobra učinili, veliko iznenadjenje iliti osupnenje priredila.

Ona je najme zahtievala, da dojde knjoj notar, za da njezinu zadnju volju popiše, i kad je isti sa svojim pisarom se pred sirotišče dopeljal i svećano nutar otišel, onda je već svaki vrabec na krovu, da je Mara cielo svoje življenje bila potajna skupijaš ca te se je na svojih putovanjih posvud za „Bog plati“ hranila a svoje srebernjake u stare štumfe ili šupljasto drvlje spravljala, pak ju sad saviest tišče i zato da je muža zakona i pravice k-sebi pozvala.

A kad je notar se k postelji betežnice sel a pisar pero oblizal, onda su obodva došli do sigurnosti, da su rieči, koje se okolo govore, istinite te nisu više niti jednu minutu dvoili, da je Mara, ta stara coprnica, morala potajno glavni zgoditak naciniti ili dapače nekoliko vražjih lotterijah u zrak dignuti.

Stara Mara je najmre rekla, da bi se ipak jedan krat moralo novo sirotišče zidati, sa svietlemi i visokimi obloki, sa prostranimi i zračnimi sobami, te bi se imale nutar za dvorbu nemočnih sestre milosrdnice namestiti, te pošto ona sada pri zdravoj pameti i poslie zrelog prosudjenja hoče barem svoju dobrovoljnu zadnju volju izraziti, tak je toga mnienja, da bi ovomu poduzetju 40.000 krunah dobro došle.

Sad su se notaru za dobru trećinu usta dalje odprla kak navadno i skoro bi mu se bile lalovke onak odprte okamenile, od začudjenja, ali jer je bil u službi, spobral se je skupa, a pisar je za občinsku kassu napisal 40.000 krunah.

Ali Mara je dalje išla: škola je takaj već stara ruševina i za mnog premala za toliko diece, a učitelji pri svojem teškem zvanju i mučnem poslu do zla Boga nevolju terpe, te ako bi svemu tomu hotelo u pomoć priteći, tak joj nebi bilo žal za drugih 40.000 krunah.

Takodjer je velika nevolja kak zlo se občina za svoje ceste i pute skrbi, tak, da poslie jednog samo deždja se mora nekoliko tjednih po blatu do koliena gaziti, kak je njoj uviek išlo, dok je još od svoje male trgovine morala živiti. Ona anda misli, da ako bi občini s kakovimi četiri hiljademi fo-

nose niti dvadeseti dél kak za sumporo-ugljik.

Vu tečaju 6 ljet delal sam vse moguće próbe s amerikanskom lozom — rezultati su dobri — samo vrlo skupi (dragi); pak izmed vnogih načinah próbal sam i sa cépljenjem iz ruke (vu suho), ter metanjem vu kište (fersloge) vu mahovinu (mehenj), kak to vnogi njemački gorični gospodari delaju, a taj način osobito zagovarja jeden od prih vinogradarah — gospon profesor Pavel Vetter, direktor lozne škole vu Šopronu — i s uspjehom zadovoljen, ali sam vu tom išel koračaj dalje, ter sam mesto mehnja — metal ključece vu piljevinu, pak mi je rezultat još bolši.

Kak je i zakaj piljevina uztuk filokseri; da li ona ima izdašnu zalihu hranivih česticah, koje pospješuju bujnost žilju i célog trsa, da li uzdržavanjem neprestane vlage i jednake temperature ili se pak gnjilenjem piljevine — tim kemičkim procesom — razvija kakva morti sastojina, koja je né povoljna filokseri — to je stvar stručnjakah, da to izpitaju.

Moja je pako želja i nakanenje, da pazljive činim gospodare goricah (a osobito one, koji još starih nasadah imaju), nek svoje nasade — bilo stare bilo mlade — piljevinom (žagovinom) obloža, pak se za sigurno nebudu žaluvali.

Pri tom je znamenito ovo baratanje velečastnoga gosp. Bogetiča, kak je najmre on upotrebljuje.

1. Ili vu jesen ili vu rano protuljetje (vu jesen je bolje, ar piljevina prěk zime više vlage vupija) gorice se okolo trsa do žilja (do žilicah) odgrne zemlja (žilice se nesmeju raniti), pak se okolo trsa 6 do 8 litrov piljevine nasiplje — malo prigazi i zemljom zagrne.

2. Trsje se nesme odkapati, da se piljevina nebi vkrej odgrnula, da nebi korenje-žilice gole ostale i ranile se, a tak i pri vsakom kopanju treba navadno kresati, a da se vu piljevinu nedira.

3. Trsje se mora na red rezati, a najbolje je vsako ljeto, po dvě reznice (cěle loze) ostavljati, koje vsakoga ljeta měnjaju (nove ostavljaju) a onda bude loza zdrava i plod (sad) obilen, kaj je zevsema naravski, ar kad ga dobro hraniš, treba da dober i obilen plod donosi.

Gdo bi o gori napomenjenom dvojil, nek nežaluje truda dojti vu gorice spomenutog veleč. gosp. plebanoša, pak se bude o istini podpunoma osvedočil.

— Ako gdo od goričnih gospodarev nebi ovo dobro razmel, kaj je tu napisano, neka meni piše ili k meni dojde, da mu tu stvar dobro raztolmačim.

Glád Ferencz.

KAJ JE NOVOGA ?

Milenejska izložba vu Budimpešti.

Milenejska izložba vu Budimpešti imala bude površinu od 510.000 kvadrat metrov, anda za 210.000 kvadrat metrov više od izložbe ljeta 1885. Na tom teritoriju budu podignjeni 123 paviljona, i to 68 na račun izložbenog fonda, a 55 na račun privatnikah i izložiteljah. Glavna izložbena avenua bude 1430 metrov duga, a košta 36.988 for.

Audiencija pri Nj. Veličanstvu.

Njegovo Veličanstvo primilo je vu nedelju vu bečkom carskom dvoru vu audienciju austro-magjarskog poklisara vu Berlinu Szögyény-Maricha. Pred audijenciom položili su vu ruke Njeg. Veličanstva zakletvu novi tajni savjetnici, poslanik grof Rudolf Khevenhüller, bivši poslanik barun Seiller i sborni komandant vu Lembergu grof Schulenburg.

Kraljeve putovanje.

Njegovo Veličanstvo kralj zaputil se je 3. juniuša na večer ob tri fertalje na 8 vur vu Gradeč, gde je bil nazočen polaganju zaključnog kamena i otvorenju sveučilišta ter otvorenju novog muzeja. Vu četrtek ob 5 vuri povrnul se je kralj vu Beč. — Prvih sedem danah meseca semptembra sprovesti će kralj vu Prajzkoj (Njemačkoj), naročito vu Stetinu, gdě bude nazočen velikim vojnim vježbam (manevrom) dvajuh sborovah proti dva sbora. Odonud bude se kralj po svoj priliki zaputil k vojnim vježbam vu Galiciju i vu Erdély, gde se bude 7. i. 12. vojni sbor vježbal. Zaključek ovogodišnje campagne obavilo se bude vu okolici Stolnog Biograda, gde se budu vježbale dvě konjaničke divizije.

Nesreće na Dunavu.

Parobrod (damšif) »Haladás« vlastničtvo dunavskog parobradskog družtva bil je kod Novogsada zahvaćen žestokom burom. Prelazeći izpod željezničkog mosta, gde e vlekel četiri nakladjene i četiri prazne ladje, vudril je o kamenite stupe ter se tovarna ladja br. 29. razlupala a ladja »Erös«, vlastničtvo osěčkog trgovca Essesa prebušila i potonula. Na potonjoj ladji vozilo se 4600 meter centov vugljena. Kvar se cěni na 28.000 for. Obedve su ladje bile osegurane. — Spodobna se je nesreća pripetila 24. majuša pri Zemunu, gde tovarna ladja br. 30 vlastničtvo istog družtva potonula sa 3000 meter centov vugljena. Ljudi su se komaj mogli osloboditi. Viher vu Zemunu uništil je i još jednu drugu ladju.

Zločin jedne kuharice.

Iz Miškólca piseju, da je delo jedne kuharice znemirilo ljudstvo bližnje občine Bercik. Ona je otrovala zarad male malenkosti cělu familiju svog gospodara, a kad su ju žandari vlovili, priznala je čin największim cinizmom, ter je odgovorila, da niti malo joj nije žal. Sam čin je ov: Pri posjedniku Benčiku služila je kuharica Jula Körös pak je bila po gospodaru zaradi nekakve falinge zešpotana. To zešpotanje ju je tak razsrdilo, da je odlučila osvetiti se. Kad je drugi dan pripravljala obeda, zasipala je vu juhu gifta i tak ogiftala cělu familiju, koja je jéla juhu. Vsi kotrigi familije za ðas su zbeležali od strahovitih krčov i ako prem je bila hitra pomoć doktora, vumrlo je dvoje děce, dočim se roditelji i ostale petero děce još boriju sa smrtjum. Nezna se jeli budu ozdravili. Ljudstvo je hotelo kuharicu na mestu za tuči, ter su ju žandari komaj oslobodili.

---

rinti u pomoć priteći mogla, bi ceste i puti odmah mogli drugo lice dobiti.

Sad je notar svojum debelum botum, u koje sreberno leskajuće se držalo je svoj začudjeni obraz premišljaval, o pod lupil dader je zagrmelo, jer mu se je pred očmi razsvietilo, da bi on mogel sad svoju vreću podeti, dok još melin mele i dragociena melja na debelom van curi.

Zapita anda Maru na vrlo ljubezni način, jeli ona nebi hotela nekoliko zlatih ili srebernih ribic i u njegov ribnjak spustiti.

Na to se Mara grohotom nasmije i reče: „O ne, to bi znamenuvalo vodu u Dravu nositi, jer vi fiškali i onak imate vrhnje od svakog mlieka, te vam anda stepkov nije treba još ktomu; Ako bi medjutim vašemu gladnomu pisaru sa 10.000 krunah bilo služeno, tak neimam nikaj proti tomu.

Pisaru pak je bilo tak služeno, da je na sredinu sobice duknul i pri tom liepu mačku iz pera na testament čvapnul.

Notar pak je kadava hotel dokazivati, da su notari i fiškali prezčte stvari, Starica je samo glavom kimala i rekla, da ovakove stvari za zlati za zvličenje nije potrebno, te se je konačno notar povdal i trudil se barem za nekoja dobrotvorna družtva mreže potegnuti.

I nut! To je išlo lahko, dobra duša je postala za svako takovo družtvo oduševljena! Njezine ruke su samo sipale sreću nad varoši i seli. Mara je bila pripravna svim pomoći, ona je željela da se za višeše izobraženje diece štipendiumi utemelje, ona je previdla potrebu pučke kuhinje, u kojoj bi siromaki mogli dobivati dobru, zdravu i hranu. ona je držala za hasnovito, da nebi samo činovniki nego i svaki pošten delaveć pod starost mogel podporu na laglji život dobivati, da vatrogasci laglje mogli gospodari ognju biti, ako bi dobili nove constructije špricaljku; ona niti najmanje nije dvojila, da bi pievački sbor mnogo laglje rat proti filokseri vodil sa velikom hrpom kufernoga vitriola. I ovak je ona bila prava dobročiniteljica ne samo onog miesta nego i ciele okolice.

Dakako da je notarov obraz svaki krat dugši postal, kad je pisar jedan arkuš papira pieskom posolil i za drugim čistim posegnul, a kremu nu se je ov, tak dugo u skrovnosti ležeći imetak Mare Sirotić činil baš strahovit.

Uslied toga ju zapita, jeli je mozbit u Ameriki po kakovem bogatem stricu ili teci, na milijune hribiju načinila i u kojoj banki joj leže novci spravljeni.

Na to si Mara duboko zdehne i to je bil na pisanje njezin prvi odgovor, a zatim pričme: „Ah gde bi ja sirota kakov herbiju načinila, kad sve na okolo nigde neimam nikakovog rodjaka, a prišparati si s mojom trgevinom takaj nikaj nisam mogla, jer i onak nije nikaj nosila, a stranom sam dobiček, ako je i gde kakov bil, razprikazala još siromašnijim od sebe.

Na to skoči notar iz svog stolca u vis te pričme po sobi srdit sim tam dukati, kak biesni tiger po svojoj željezom ogradjenoj karletki i zavikne:

„Je, kaj se onda iz mene noro dielate vi stara dekla, te pušćate mog pisara spisuvati dok mu nokti pomodre, ako ste siromašnija od cirkvenog miša . . . to je malo preveć!«

A dobra duša Mara, ona je presenćena i prestrašena iz svoje siromašne postelje samo škilila na srditoga gospona, te je sklopila svoje grbave suhe ruke i zatezajuć rekla:

„To je istina gospon teštamentar, da neimam nikaj, te si nebi mogla niti jednog čavla za lies svoj kupiti, ali . . . em sem ja odmah na početku rekla, kak se je pisanje započelo, da baš zato . . . jer su ljudi zmenom u tolikoj mieri dobri bili, zato i zaradi toga . . . sem hotela takaj . . . moju dobru volju pokazati!« —

Umorstva dece.

Vu mestu Avernes vu Belgiji zaprta je vu reštu nekakvo Virginija Valderer, ar je okrivljena, da je svoje devetero dèce po redu vmorila.

— Na čudni način odkrilo se je nekoj dan čedomorstvo vu Ormužu. Mačka je donesla vu hižu svog gospodara, vincellira, ruku novorodjenoga deteta. Kad su ljudi zatim počeli preizkavati vu dvoru, našli su mrtvo tělo deteta, a kesneše su odkrili i mater kčer jednoga vincelira.

Zvěrska mati.

Pred par dani se je vu Budimpešti dogodil sljedeći dogodjaj. Tišljar Kristian Ungar posvadil se je sa svojom konkubinom (svojom nezakonitom ženom) Marijom Szeraner pak ju je počel tuči. Ona je sbog toga tak se razsrdila, da je pograbila svoje 4 ljet staro dète i obesila ga za rubec na kvaku vratih ter ga pustila tak viseti. Na viku devejčice dobežali su susepi ter su dète, koje je bilo već čisto modro, oslobodili. Mati se je na to sama hotela vubiti, ali su odpeljali vu rešt, gde bu imala vremena, da se ohladi.

Obsudjen na galge.

Pred tjeden dni je vu Korneuburgu obsudjen na smrt na galge sluga Vondrašek Franc, koji je na božič vmoril vu Kalladorfu malnu kčerku posjednika Pamperla i služkinju, koja je šujom bila domaj, dok su ostali domaći bili pri polnoćki. Vondrašek je orobil hižu, a pri prvoj razpravi okrivil je s umorstva svoga brata Karla i najboljeg prijatelja Mattisa. Vezda je Vondrašek priznal čin.

Dvoboji vu Englezkoj.

Englezke novine zmišljavaju se, da je 20. majuša minulo 50 ljet, kaj je vu Englezkoj opal zadnji aldov vu dvoboju (duelu). Onda je lajtnant Havkey strelil lajtnanta Setona, ar je preveć udvaral njegovoj tovarošici Havkey je taki za tim pobégel vu Francezku, ar su već ljeta 1844 vu Englezkoj vojni zakoni prepovedali dvoboj. Onda je najmre lajtnant Munro vu dvoboju vubil svojega šogora oberštera Favcetta, a to je tak uzrujalo javno mnenje, da je jenkrat za navěk dokinulo dvoboje. Vu drugih zemljah nemisle dakak ovak nizko o poštenju.

Potonula ladja.

Kak smo već javili, nasukala se je francezka ladja „Dom Pedro" 27. majuša putem iz Havra vu Braziliju, kod rta Corrubedo nedaleko Viga na španjolskoj obali. Usljed vudarca razpočil se je kotel ter je ladja na to potonula. Na brodu vozili su se vekšim dělom emigranti iz Švajcarske, Francezke, Italije i Prajzke. Vsega skupa je bilo na njem 180 putnikov, od kojih su se oslobodili samo kapetan i mornarov, dočim su se ostali vtopili.

Nekaj za kratek čas.

Dober odgovor.

Stara gospa: „Vi ste mi rekli, da se bude vu ovoj mišolovki vsaki miš vlovil, a do vezda nise je prav nijeden vlovil."

Štacunar: „E draga gospa, onda nevaljaju Vaši miši."

—

Ona ju pozna..

Dekla: „Milostiva gospa, jeli bi mogla pustiti k njim gospona kapitana —?"

Gospa: „Im vidiš, da se nisem još oblěkla."

Dekla: „Ah, kaj zato gospoda oficiri neuzimaju to tak genau (oštro).

—

Starost, bedastoća.

Gospa (jednomu staromu napastniku): „Ali molim Vas, gospone, Vi neprestance idete poleg mene, ja neznam, kaj to znamenuje?«

Stari gospon: „Oprostite, milostiva gospa, ali Vi imate, tak silnu moć, da me privlačite k sebi. Vi ste pravi magnet!"

Gospa: „Ob, Vi — staro željezo!«

—

Dobra preporuka

Gospa (kuharici): „Pri kom ste ovdi služili?"

Kuharica: »Pri vsih, samo nisam još pri Vas."

—

Kaj je bolje.

Gospa: „Kaj Vi niste, gospodin sudec, kad kada nezadovoljni sa Vašom samoćom?«

Sudec: „O dakak, ali onda pohadjam moje oženjene prijatelje, i osvedočim se, da ovim još gorje nego meni."

—

Slaba pomoć.

Jeden mali dijak zaprosil je svoga otca, mu pomore irdelati dvmaću zadaću. Otec je rad včinil, a kad se je dijak iz škole povrnul dimo, zapital ga otec:

„Nu Štefica, kaj ti je rekel navučitelj, ad je čital zadaću?«

„Rekel mi je: „Ja vidim ti si vsaki dan aedasteši."

Priredil:
Glad Ferencz.

Švabska vernost.

— Za kaj se tak žuhko plačeš, ti Kati? — pita plebanoš jednu švabsku pucu.

— Kak se nej plakala gospodin plebanoš! ako su mi mojega Sepla za sol lata zeli, — Odgovori puca z velikim plačom.

— No, zato nikaj to vtiši se, čerka moju; im to znaš da bu svoje vrěme obslužil, onda bu i tak došel. —

Istinu veliju, nego moj Bože! Do onoga vremena bum već drugoga imala.

LOTERIJA Grac, 1-ga juniuša 1895.
19 73 8 18 42

Gabona arak — Ciena žitka.

1 m-.mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	7.00	—
Zab	Zob	6.50	—
Rozs	Hrž	6. --	—
Kukoricza ó	Kuruza stara		
„ uj	„ nova	7. —	—
Árpa	Ječmen	6. —	—
Fehér bab uj	Grah beli	7.—	
Sárga » »	» žuti	6.—	
Vegyes » „	» zmešan	6.—	
Lenmag	Len	10. —	
Bükköny	Grahorka	5. -	—

Peter i Kokot.

Jednoč je nekoj direktor theatra imenom Peter pogodil niekog pievača, kejemu je bilo ime Kokot, za nekoliko predstavah na svom theatru. Kokot je došel te je dal prvu predstavu, ali je u njoj tak zlo popeval, da se nikomu nije dopal. Drugi dan bila je druga predstava, te je predstavljač opet još gore popeval, nego li prvi krat tak, da su ga slušatelji izfuckali. Tretji dan je predstavljač Kokot pod predstavom opet popeval, ali opet tak zlo, da su se večina slušateljah iz svojih sedalah dignuli i srditi theater ostavili. Direktor Peter bil je nad tum nezgodom izvan sebe. —

Drugi dan je u domaćih novinah stala od rieči do rieči pisana ocjena tih predstavah na sliedeći način i sliedićmi riečemi: „I kad je Kokot tretji krat zapopeval, otišel je Peter van te se je žuhko plakal." —

Kralj Ludvig I-i.

Baravski kralj Ludvig I i znal je više krat bez ikakve pratnje na šetnju hoditi i to u takoj opravi, po kojoj bi ga prije svaki, koj ga lično nije poznal, za sve drugo držal, samo ne za kralja. Ovak po vulicah Monakovskih hodečemu, znalo se je više krat svašta smiešnoga dogoditi. —

Jednog dana stal je u niekoj monakovskoj ulički jedan seljak sa svojum foringum. Imal je puna kola vuglenja, koje po varoših miesto drv kupuju za peči kuriti. Baš je napunil s tim vuglenjem i sad pri kolih čekal na jednoga purgara, koj je baš proti dohadjal i koj nitko drugi nije bil nego kralj opet u svojoj navadnoj opravi. Kad je ov blizu kol došel i mimo prejti kanil, zaustavi ga seljak te mu veli: „Čuju dragi gospone, nek budu tak dobri pak mi nek ovde jedno malo na konje pripaze, dok ja ovu košaru vuglenja ljudem u tu kuću odnesem."

„Zakaj?" zapita kralj smejući se.

»Je znaju" — odgovori seljak — „ako bi me ovi prokleti policajmani zatekli, da sem konje same na ulici ostavil, odmah bi bil sa deset forinti globljen! — Ja baš sad neimam nikoga ovde, koj bi mi na konje pripazil, pak zato nek budu oni tak dobri, te mi iza toga nek pripaze, ja odmah, čim uglenje u kući ovde naproti predam, natrag dojdem, nebude niti trpelo, dok bi čoviek pet otec našov zmolil.« —

„No ite onda, pak se žurite natrag" odgovori kralj i stim ostane pred konji stoječ. Iza toga vriemena su mnogi mimo prolazili, koji su kralja poznali te dócim su svoje skrljake strahopoči tanjem iz glav snimali, nisu se mogli zadosta u sebi načuditi, kak kralj pred seljačkimi koli stoji i na konje pazi.

Kralj najedan krat zapazi seljaka, gde izpod velikih vrat dohadja iz kuće u koju je svoje vuglenje odnesel, namegne mu smiešeći te se naglo odstrani, pozdrave, mimo njega prolažećih prijazno od zdravljajući. Seljak začudjeno za njim gledi, za svojim konjopaziteljem te ga zove: „Čuju! Nek idu na polić pive ovde polag! — Kaj nećeju?« —

„A kaj toliko kričiš za tim gosponom?" opomene ga sad jedan mimoiduči — „Em je to naš kralj." —

Seljak sad ostane zabezeknut jedno vrieme, kak Lotova žena kad se je na stup soli preobrnula, po času malo dojde ksebi, potrebče svoje konje i pun strahopoč tanja mrmla proti njim i „No, ova čast! No čekajte dok dojdemo domov, kad ja to mojoj staroj povem. Niti vas neprodam nigdar, dok bum iv na ovom svietu." —

Em. Kollay.

VASUTI MENETREND

CSÁKTORNYÁN.

Indul	Napszaka	Óra	Perc	Gyors- posta- és vegyesvonat
Kanizsa felé	Reggel	4	39	gyorsv
»	Délelőtt	11	39	postav.
»	Délután	5	52	vegyesv.
»	Éjjel	10	07	postav.
»	Reggel	5	52	vegyesv.
Pragerhof felé	Reggel	6	06	postav.
»	Délelőtt	11	30	vegyesv
»	Délután	4	15	postav.
»	Éjjel	1	17	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	4	49	vegyesv.
Novimarofig	Reggel	6	15	»
Zágráb felé	Délután	4	20	»
Varazsdig	Este	10	17	»
»	Éjjel	1	30	»
»	Délelőtt	11	44	»
Bobára	Reggel	6	05	»
Egerszegre	Délután	4	28	»
Érkezik				
Kanizsa felől	Reggel	5	51	postav.
»	Délelőtt	11	30	vegyesv.
»	Délután	4	01	postav.
»	Éjjel	1	14	gyorsv.
»	Este	9	32	vegyesv.
Pragerhof felől	Reggel	4	36	gyorsv.
»	Délelőtt	11	29	postav.
»	Délután	5	37	vegyesv.
»	Éjjel	9	55	postav.
Varazsdról	Reggel	4	22	vegyesv.
»	Reggel	5	43	»
»	Délután	3	50	»
»	Éjjel	12	43	»
Zágrábból	Délelőtt	11	18	»
»	Este	9	30	»
Egerszegről	Délelőtt	8	52	»
Bobáról	Este	9	42	»

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF
Glavni surednik
GLÁD FERENCZ

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a szerk.

Nyersselyem Bastruhákra való kelmét 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig egy teljes öltönyre — Tussors- és Shantungs Pongees valamint fekete, fehér és szines Henneberg selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott damasztot stb. — (mintegy 240 különböző minőség- és 2000 szin és mintázatban stb.) póstabér és vámmentesen a házhoz szállitva és mintákat küld póstafordultával: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállitó) selyemgyára Zürichben. Svájczba czimzett levelekre 10 kros, levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 3

Oglas.

Vu Bottornyu (Podturnu) poljeg orsačke ceste se jedna

kovačnica

s mestrijom skupa na rendu daje.

Više od toga more se zeznati pri

udovi Pintarits Mikloša

756 vu Bottornyi.

1062—1895 közig.

Pályázati hirdetmény.

Csáktornya város tánácsának folyó évi junius 7-én 5. szám alatti határozata folytán köztudomásul adatik, miszerint a városnál egy

irnoki állás

üresedésbe jövén, arra pályázatot hirdet.

A városi irnok évi fizetése 400 frtban van megállapitva.

A pályázni óhajtók felhivatnak, miszerint kérvényeiket folyó évi julius 7-ig ezen elöljáróságnál beadják.

Megérintetik: hogy a pályázni kivánóktól az előirt jegyzői vizsga letétele, esetleg abbani teljes jártassága igazolandó.

A hivatalos magyar nyelven kivül a horvát nyelv beszélését igazolók előnyben részesittetnek.

Csáktornyán, 1895. junius 7-én.

757 *A városi elöljáróság.*

1429 tk. 1895.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy az államkincstár végrehajtatónak, Saltics Jakab felső-pusztafai lakós végrehajtást szenvedett elleni 29 frt 52 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék — a csáktornyai kir. járásbiróság területén levő felső pusztafai 114 tkv. 20/b hrsz. a. 297 frt; 55/a hrsz. a. 103 frt; 86/2 hrsz. a. 284 frt; 144/a hrsz. a. 86 frt és 278/b hrsz. a. 117 frtra becsült ingatlanra az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1895. évi junius hó 25. napján d. e. 10 órakor

a felső-pusztafai községbiró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben vagyis az 1881 LX. t. cz: 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság. 755 1—1

Csáktornyán, 1895. április 13-án.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy özv. Molnár Jánosné bagládi és Molnár József csáktornyai lakos végrehajtatóknak Guncz Mátyás végrehajtást szenvedő elleni 82 frt 75 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbiróság területén levő bottornyai 177 tk. 251 hrsz. a. ingatlanra 563 frt kikiáltási árban, 1496 hrsz. a. 224 frt; 1627 hrsz. a. 100 frt kikiáltási árban; a bottornyai 799 tk. 983 hrsz. a. 88 frt; 1195 hrsz. a 108 frt kikiáltási árban, a bottornyai 800 tk. 124 hrsz. a. 33 frt; 1585 hrsz. a. 35 frt; a bottornyai 801 tk. 1805 hrsz. a. 51 frt; 1892 hrsz. à. 141 frt; 1906 hrsz a 63 frt; a bottornyai 544 tk. 387 hrsz. a. 40 frt és bottornyai 1000 tk. 1609 hrsz. a. ingatlanra 102 frt az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelelt ingatlan az

1895 évi julius hó 1-én d. u. 3 órakor

Bottornyán a községbiró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §.ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni. 753 1—1

Kir. jbiróság, mint tlkvi. hatóság.

Csáktornyán, 1895. április hó 22-én.

1511. tk. 1895.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Heinrich Miksa csáktornyai lakos végrehajtatónak, Stimecz József mura-szilvágyi lakos végrehajtást szenvedett elleni 350 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő podtureni 956 tk. 245 és 247 hrsz. a. belsőség-

ból, udvar és legelőből álló ingatlanból és házból, végrehajtást szenvedettet Stimecz Józsefet illető fele a 247 hrsz. a. ingatlanra vonatkozó és a 86 népsorszámu a. házzali közösségnek épségbeni fentartásával 522 frt kikiáltási árban, továbbá a podtureni 950 tjkvben felvett legelő illetményből Stimecz Józsefet illető $^1/_8$ része 30 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1895. évi julius hó 1. napján d. e. 10 órakor

a bottornyai községbiró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10 %-át készpénzben vagyis az 1881 LX. t. cz: 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság. 754 1—1

Csáktornyán, 1895. április 21-én.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a

RICHTER-féle TINCT. CAPSICI COMPOS.-t

(Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönheti ezen igazán biztos hatású háziszer nagy elterjesztését és általános kedveltséget. Ki a *Tinct. capsici comp.-t* (Horgony-Pain-Expellert) köszvénynél, czuznál (tagszaggatásnál), kerekztcsontfájásnál, fej- és fogfájásnál, csipfájdalomnál, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghüléseknél is, mint levezető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult háziszernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszertárakban; *Budapesten Török József* gyógyszerésznél. — Csak a „Horgony" védjegyével ellátott üvegek elfogadandók.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

Ki szőllőjét a

PERONOSPORA

ellen sikerrel akarja védeni, az használjon

FOSTIT-et.

Vezérügynök Ausztria-Magyarországon és Keleten: MÜHLE VILMOS udvari szállitó magkereskedése TEMESVÁR.

Fostit a legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb peronospora védekezési szer.

Fostit a legolcsóbb és évekig eltartó készülékekkel alkalmaztatik.

Fostit nem rontja a készülékeket és alkalmamazása a legkönnyebb.

Fostit soha be nem piszkitja a ruhákat, hanem a legtisztább szer valamennyi között.

Fostit nem igényel viszet, tehát nagyon könnyen szállitható, mert visszállitás teljesen elesik

Fostit magyarországi szőllőbirtokosoktól tömeges elismerő nyilatkozatokat kapott.

Fostit ára: 5 kiló frt 1.50, 50 kiló frt 13.— 100 kiló frt 25.50, 500 kiló frt 125.—

»A peronospora és kiirtása« czimü könyv bárkinek is ingyen és bérmentve megküldetik.

Készülékek darabja:

Hungária frt 4.50, Reform frt 7.50,

750 Torpedo frt 24.— 2-3

Ásványfürdő **Daruvár** Szlavoniában

a déli vasut társ. állomása

vastartalmu hévviz 42-50° C

Porczelán-, márvány-, kő-, tükör- és iszap-fürdők, Hires gyógyhatás minden női betegségeknél. Termékenység, fehér folyás, sápkór, továbbá csúz, csonttörés és idegbajoknál stb. stb.

Ujonnan berendezett

„hidegvizgyógyintézet"

valamint

Kneipp Sebestény-féle VIZGYÓGYINTÉZET

mely főt. Kneipp Seb. pleb. ur utasitásai folytán tökéletesen a Worishofeni „vizgyógyintézet" mintájára épült. A fürdő orvosa huzamosabb ideig tartózkodott Worishofenben tanulmányozás végett, az igazgatóság pedig egy — Kneipp Seb. plébános ur által ajánlott s tanult — fürdőmestert alkalmazott Worishofenből.

A fürdőigazgatóság prospectus- és fölvilágositással postafordultával ingyen szolgál.

Május 1-től junius 15-ig valamint szeptember 1-től október 15-ig 30 százalék engedmény szobák- és fürdőkben.

721 8—10

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(GLASUR)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. — 1 kis palaczk ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

Heinrich Miksánál Csáktornyán.

708 10 12

KOTZÓ PÁL

GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest, Üllői-ut 18. sz. alatt.

Ajánl $2^1/_2$, 3. $3^1/_2$ és 4 lóerejü szöges cséplőkészületeket továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejü sines gőzcséplőkészleteket, hosszu szalmarázókkal alsó szelelővel és rendkivül nagy felületü rostákkal, árpahéjazóval és választohengerrel.

Fa- és szénfűttésü és eredeti szalmafütő GÖZMOZGONYOKAT

Továbbá R. GARRET & SONS felülmulhatatlan 40 % tüzelőanyag megtakaritó.

Compound gőzmozgonyokat

legjobbnak elismert brandtfordi önmüködő amerikai kévekötő arató gépeket. Eredeti amerikai szénagyüjtőit 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. Norvető és szórvavető gépeket és mindennemü egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

752 *Vidéki ügynökök keresztetnek.* 2—7

Nyomatott Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvnyomdájában Csáktornyán.

XII. évfolyam. Csáktornya, 1895. junius 16-án. 24. szám.

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számittatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tiszti önsegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt
Fél évre . . . . 2 frt
Negyed évre . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak:

Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Az iskolai év végén.

Az iskolákban folyó belső munkára terelődik — ha néhány napra is — a figyelem. Fájdalom a magyar társadalomnak ma már nincs meg az az érdeklődése a kultur kérdések iránt, mint a modern és magyar iskolaszervezés idején. A hetvenes években az ujdonság láza és vegyesen a magyar lelkesedés szalmalángja nagy érdeklődéssel tisztelte meg az iskolákat: ma, egy-két ember érdeklődik csak iránta. Most azonban, mikor az iskolák egy évi termésüket aratják, az iskolai záróvizsgálatokon, ha mások nem, a szülők lelkes csapatja jut annak tudatára, hogy aligha igaza nem volt annak az antik bölcsnek, a ki ilyeténképpen tört ki egyszer: a kit az istenek gyülölnek, tanitóvá teszik. Mert a kenyérszerző pályák között rendszerint a legszárazabb és legkisebb karéjt, a tanitó szeli. Pályája nehéz és áldatlan. Kossuth fejezte ezt ki szépen, a ki a tanitói pályáját mezőhöz hasonlitotta, melyet marha és embersereg gázol, de nyomában virág kél.

A többnyire nyomasztó anyagi helyzetében, a magyar tanitói karban föllelhető az idealismus. A tisztelt iskolaföntartók — tisztelet a kivételeknek — mindenütt a minimum álláspontjára helyezkednek De az iskolaföntartóknak utmutatást az állam ad, mely 400 frtos tanitói állomásokat létesit még falun is, hol pedig a tanitótól a társadalmi tevékenységet joggal megkivánhatjuk.

Most, mikor az iskolák évi zárvizsgálataikat tartják, e kérdéstől nem zárkózhatunk el. Mert tényleg ugy van: a milyen a tanitó, olyan az iskola. — Egy gyöngén fizetett, anyagi bajok miatt elkedvetlenedett tanitót még a leghatalmasabb ellenőrzés sem fogja lelkes tanitóvá tenni. A lelkesedés emeltyűje csak az hogy a tanitónak türhető existenciája legyen.

A ki az iskolai kérdések iránt érdeklődik és most kritikai szemmel figyeli az iskolai vizsgálatokat, annak kétségtelen annak tudatára kell jönnie, hogy az iskola szellemi fajsulyát a tanitó lelkesedése, intelligenciája és szakbeli jártassága fejlesztik ki.

De föllehet-e tenni, hogy a permanens küzdelmek között a szakmabeli lelkesedés megmarad és a derekabb, intelligensebb erőket el nem vonják biztosabb, jobb kenyérekeresti pályák? — Ugyan vonjuk le mindezekből a konkluziót!

Most mikor, az iskolák megelőzve a természet áldásainak aratását, egy évi munkásságuk aratását megtartják, elismeréssel fordulunk azon tanitók felé, a kik nyomasztó helyzetükben is megtudták őrizni pályaszeretetüket. A sajtó fájdalom, csak szellemi téren fejezheti ki elismerését, kifejezzük tehát tartalék nélkül, köszöntve őket, kiket a folyamatban levő kulturharcz hű katonáiul láttunk küzdeni, kikre frázis nélkül a haza legdrágább kincse van hizva: Magyarország szellemi arczulatját megformálni a második ezredév első éveihez.

* * *

S most még valamit az évvégi iskolai vizsgálatokról!

Az iskolák jobban sietnek, mint a kalászt érlelő természet. Ők már rendre-sorra megtartják aratásaikat, az évet záró iskolai vizsgálatot. A mi iskolai berendezésünk német szisztemára épülvén, átvettük az iskolai zárvizsgálatok rendszerét, mely nagyon sok helyen a növendékek értelmi képzettségének fokmérője, hanem a közönségnek itélete a tanitó iránt.

Nálunk a nagy társadalom sok helyen érzéktelenül áll a népoktatás, belső ügyei iránt, másként lehetetlen, hogy a tanitók egyetemes törekvése az iskolai záróvizsgálatok eltörlése ellen, teljesen hatástalanul hangzottak volna el.

A dolog valóban érdemes a közelebb való figyelemre.

A „Muraköz" tárczája.

Mese egy térképkészitőről.

Irta: **Verner László.**

Van a mi megyénkben egy rangos kis község. Lakói a Mátra tövéből szakadtak ide 180 bontó fésüvel, a miből következik, hogy 180 meglett, tiszteletreméltó férfiu jött az uj hazába, hozván a nyakát verő hajában egy-egy darab bontófésüt. Ez is etnografia.

Idők jártával ezt a kis községet a haladás európai szellője, akarom mondani, az europai haladás szellője fujta föl és keresztül. — Nyolcz darab utczai petroleumlámpát állitottak föl összetánczolás alapján; az iskolát illetőleg holmi Teuvel féle vaspadokról is szólt a terefere; sőt — horrendum! — megrendelték a községháza számára a vármegyének Lichtocker Muki által rajzolt iskolai térképet is. Az öreg Pumipidli Jánosnak, mint a község közismert honoraciorjának mindjárt szeget ütött a fejébe egy dolog: hogy hiszen ez a térkép iskolai használatra csinálódott. És szört nyü oppoziciót csinált a térkép ügyében. Akkorára nőtt az ellenzék, hogy szinte lapról kelletett gondoskodni, a mi visszaveri.

„Mappa-ellenes ellenzék" hangzatos neve alatt lépett akcióba az uj párt. Utoljára is Pumipidli vezetése alatt olyan hatalommá nőtt, hogy a birónak megkellett adnia magát. Visszaküldötték a térképet azzal, hogy csináljon a térképesináló ur egy másikat és pedig községházába való használatra, mert ez, mint iskolai haszálatra csinálódott térkép nem kell.

Szerző azonban visszaküldötte a térképet azzal, hogy az egy kutya. Ha az is van ráirva, iskolai használatra, azért használhatják a tanácsházban is. Még egy kicsit morajgott a mappaellenes ellenzék, de aztán megadta a kérlelhetetlennek és nagy ünnepélyek között határozták el fölakasztani Lőrincz napon. A bősz ellenzéki vezér Pumipidli határozta el, hogy végig utaztatja a kukaktanácsot a megyén képzeletben. Szakértőnek meghivták Ehen Gáspárt, a sok ország-világ járta lőcsiszárt. — Elsőben is az entalujokat óhajtották látni a térképen. Ugy okoskodtak, hogy az sem nehéz lesz, hisz a falu elején ott van Laczyék előtt a nagy nyárfa. És mégis nehéz volt, egy félóráig a legapróbb csücskéig végigturkálták a térképet. Mind hiába. Az ő falujok hiányzott a térképen.

A fölfedezés lesujtó volt.

— Hogy az ő falujok hiányoznék? Nem hiányozhat. Hiszen hogy tud róluk a megye, az meglátszik a porozión, meg az államadón. Nem is hitték az öreg Pmipidlinek. Pumipidli pedig kitágitotta pupilláit. A bizonyság okáért. Pedig ugy is tudta, hogy hiába. A mit egyszer ő megnéz, meg van az nézve.

— Elvtársak, mondotta Pumipidli. ezen felül is sérelem esett mi rajtunk.

— Micsoda? viharzottak át a sok kérdő meg felkiáltó jelek a közönségen.

— Atyafiak, a szomszéd Kopogós-Kóspallagon van-e olyan szép templom mint nálunk?

— Nincs!

— Van-e oly tiszteletreméltó váltó orgalma?

— Nincs! — zugott a tömeg.

— Van-e annyi czimeres ökre, — az öreg gyanusan nézett szét.

— Nincs, nincs! — zugott a tömeg.

— Terem-e olyan jó krumpli.

— Dehogy is terem!

— Van-e ott annyi fejbeverés?

— Már hogy volna, labbanczok azok.

— No ugy-e, hogy hiresebbek vagyunk Kopogós Kóspallagnál?

— Hiszen az kétségen kivüli! — rikkantott a tömeg.

— Nohát. És az a Lichtocker Muki a mi falunkat kihagyta, ellenben Kopogós-Kóspallagot kipingálta. (Óriási zugás). Ezt a térképet vissza kell küldeni. (Óriási éljenzés). Nékie a mi falunkat is belekell pingálnia. (Viharos tetszés). A falut leverte a térképesináló lekisebbitése, a ki még arra sem méltatta az európai álláspontra helyezkedett falut, hogy a térképére kirajzolja, hanem Kopogós-Kóspallagot, az igen.

Végre is a kovácsműhelyben kelt meg a kovász. (Denikve mindég a kaszinók őrlik meg a közkérdéseket). — Ebben a populáris, mezitlábos kaszinóban ugyanis azt határozták, hogy küldöttségileg mennek a térképesinálló urhoz és fölkérik csináljon egy másik térképet, melyen Kopogós-Kóspallag arany betükket legyen a képre pingálva, természetesen a Laczay nyárfája is. A küldöttség el is ment Lichtocker urhoz, de nem volt szerencsés, mert Lichtocker Ultramarinba utazott és igy csak Lichtockerné őnagysága fogadta a küldöttséget. De az a kóspallagiakat nem infensztálta, elhatározták, hogy kivárják kenyéren és vizen a térképesinálót. Mégis a viz zavarta haza, egy hatalmas jégzápor. Azt már föbenjárobb dolognak tartották megtudni. nem tett-e jég a vetésben kárt? — De mielőtt hazamentek volna, valának annyira fiffikusak, hogy a térképesináló ifj'asszonytól a térképesináló arczképét elkérték — prezentbe.

Nem folytatom tovább, mert meg az találna belőle kisülni, hogy hazamenvén, térképet levették a tanácsteremből és Lichtocker Mukit felkasztottak a helyére, mint 1849-ben Andrássy Gyula grófot.

Feltétlenül bizonyos az, hogy a hol szülők és hátóságok jelenléte meltett iskolai záróvizsgálatok tartatnak, azt az ünnepélyes aktust elő kell készíteni. Az iskola, hogy sem a maga renoméját ne rontsa, sem az apró nebulókat az ünnepélyes perczben keserves könyzáporra ne ösztönözze, gyakorolni kénytelen a vizsgálat anyagát. Erre azt lehetne mondani: az az idő nem veszett kárba, mert az ismétlés a memoria szempontja.

A tanitó eredményes működése korántsem itélhető meg abból, milyen ügyességgel tudja árulni portékáját, hanem a folytonos szakfelügyelet döntheti el értékét az iskolában

De azért korántsem vonjuk le azt a tulzott konzekvenciát: hogy az iskolai nevelés-tanitás fontos ügyét ellenőrizetlenül kell hagyni. Ha az iskolaszék a maga dolgát komolyan veszi és tagjaival minél sűrűbben vizsgáltatja az iskolát és a benne folyó munkát, annak áldásai kétségtelenek lesznek.

Az iskolai záróviszgálatokat pedig törüljük el, és hogy a szülők is részeltessenek iskolai ünnepélyben: rendezzünk iskolai záró-ünnepélyeket. Ennek jelentősége ne legyen sem a tanuló kalkulusára, sem a tanitónak, mint ilyennek minősitésére. Az ilyet nem kell hosszu ideig előkésziteni

Ajánljuk, hogy a mostani, mint sok helyen divatozó vizsgálatokat váltsa föl az iskolák helyi és szakszerű ellenőrzése. mert csakugyan igaz, hogy nem a vizsgának, — hanem az életnek tanulunk.

A csáktornyai egyletek és társaságok a multban s jelenben.

— Folytatás. —

Mint a multban, ugy a jelenben is a tagok czélja: kellemes szórakozás, mely közben a lélek terhes gondok bilincseitől megszabadul, magasban röpköd, eszmékért lelkesedik s azon eszmék diadalra való juttatásának törekvésében s a nemes czélok elérésében leli éltető elemét. Ily körülmények között már számtalan szép és magasztos eszme nemcsak hogy megpendittetett, hanem meg is valósittatott. Igy pl. török küldöttség fogadtatása, a Gáspárics-szobor létrehozása.

A régi társaság czim és tisztikar nélkül élt, mig ellenben a jelenlegi mind a kettővel bir. Van elnöke Dugovich Pál kir albiró; diszszónoka Probszt Ferencz urod. pénztáros; titkára Jeney Gusztáv népiskolai ig. tanitó; ügyvéde Molnár Elek urodalmi ügyvéd; orvosa dr Wolf Béla körorvos személyében.

Ugy a czim fölvevésre, mint a tisztikar szervezésre a társaság kebelében történt egy-egy nevezetesebb esemény szolgáltatott okot.

A mi a czimet illeti, ezt 1880-ik évi január hó 19-én vette föl annak emlékére, hogy a társaság egyik kedves és szeretetre méltó tagját, állami szolgálata 25-ik évfordulója alkalmával — 1880. január 14-én — á fejedelmi kegy »Vaskorona«-rend adományozásával másodszori kitüntetésben részesitette. Ezen alkalommal a társaság azon időbeli tagjainak megbizásából a következők: Pecsornik Ignácz, Jeney Gusztáv, Bartha Antal, Molnár Elek, Ziegler Kálmán, Deák József, Tódor József, Strah'a Ferencz. Bernyák Ferencz, Nuzsy Mátyás és Pecsornik János a kitüntetett tagtársat őszinte baráti szeretet s honfiui tisztelettel — 1880. jan. 19-én — üdvözölték s az örvendetes esemény kedves emlékére kimondották, hogy jövőben a társaság »Vasasztal« czég alatt fog működni. — Üdvözölték még a következő alkalmakkor is:

1872. évi február hó 10-én, midőn a Ferencz József rendet kapta meg. Ugyancsak azon évi nov. hó 30-án midőn kir tanácsosi czimmel ruháztatott fel. 1884. évi julius hó 20-án, midőn nemesi czimet »Muravölgyi« előnével kapta meg. Az ötödik szerencsés nap vala az 1895. január 14-ike, midőn állam szolgálata 40. évfordulóját ünnepelte

A társaság 1894. év nov. hó 17-én tartott ülésén szervezkedett és megválasztotta a fent megnevezett tisztikarát, hogy a ritka szerencsében részesült tagtársat érdemeihez méltóan üdvözölhesse; emlékére pedig alapitványt létesitett, melynek kamatjaiból magyar imakönyvek vétetnek és a nem magyar ajku, de jó magaviseletü, szorgalmas és a magyar nyelvben jeles eredményt tanusitott leány gyermekek között jutalomképen osztatnak ki.

A szükségelt összeg beszerzése czéljából a társaság a fent emlitett napon az asztalra perselyt állitott fol s a tagok között gyü tő-ivet köröztetett; a gyüjtő-iven, mint tagok adakoztak a következők:

Huszár Adolf kir, tanácsos és Szilágyi Gyula urak 10 - 10 koronát. Vrancsics Károly, Dugovich Pál, Kollarics Mihály és Ziegler Kálmán urak 5 — 5 koronát. Bernyák Károly, Pecsornik Ignácz, Pethő Jenő, Pillitz Gyula és Szabó Bálint urak 4—4 koronát. Dr. Wolf Béla ur 3 koronát. Stefaics Miksa, Kovács Emil, Rupp Lajos, Vrancsics Jenő, Margitai József, Probszt Ferencz Nuzsy Mátyás, dr. Farnek László, Kollbenschlag Béla, Molnár Elek, Nagy Elemér, Tódor József, Tóth Lajos, Hollán Móricz, Dékány Mihály és Jeney Gusztáv urak 2 2 koronát.

Mint az eszme pártolói pedig a következők:

Filipics Lajos ur 6 koronát. Rupp Gy. ur 4 koronát. Pecsornik Ottó, Tamás Gyula, Krcsmár Dénes, Fischer Endre, Nuzsi Mátyásné és Pecsornik Frigyes urak 2—2 koronát.

A kitüntetésben részesült szeretetre méltó tagtársunk Huszár Adolf kir. tanácsos, ki kürülményeihez képest évenként több izben becses megjelenésével megtiszteli a társaságot s midőn köztünk van, a társaság valódi örömünnepet ül; boldognak érzi magát minden tag, ki ilyenkor társaságában a kedves vendégnek közelében lehet.

Isten tartsa meg családjával együtt sokáig!

Jeney Gusztáv.

Vége

Különfélék.

Dr Wlassics Gyula miniszter Balaton-Füreden. Dr, Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter pünkösd napján a déli hajóval ment Balaton Füredre. A kikötőnél Kovács Abel fürdőigazgató, Kohl Medárd, a herczegprimás titkára és szép számu közönség várakozott a ritka vendégre. A miniszter megérkezése után a herczegprimáshoz hajtatott s ott maradt a tiszteletére rendezett ebéden. Délután Kovács Ábel fürdőigazgató, Francsics Norbert országgyülési képviselő és Komlósy Ferencz esztergomi kanonok társaságában meglátogatta a balaton-füredi szeretetházat, tüzetesen tanulmányozta az intézet viszonyait s a látottak s tapasztaltak felett teljes megelégedésének adott kifejezést s az árvagyermekek között jutalmat is osztott ki. Ugyanazzal a társulattal délután kirándult még Tihanyba, ahol Halbig Ciprián tihanyi apát fogadta Ezek kalauzolása mellett megszemlélte a szépen restaurált templomot, majd visszahajtatott Balaton-Füredre, ahol az estét Kovács Ábel fürdőigazgatónál nagyobb társaságban töltötte s másnap a reggeli hajóval Siófokra ment át.

Az alsó lendvai áll. polgári iskolához a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister gondnoksági elnökké Hajós Mihály ügyvédet, rendes tagokká pedig Isoó Ferencz ügyvédet, Fuss Nándor gyógyszerészt, Lendvay Mátyás ügyvédet, dr. Király Mór orvost, Megetti Géza urodalmi felügyelőt, Matyasovszky Vincze takarékpénztári pénztárnokot Nagy József ügyvédet, Pollák Lázár kereskedőt, Szmodics Viktor főszolgabirót és Brenner György birtokost nevezte ki

Alsó lendva letenye kanizsai vasut. Dr. Mandel Pál országgyülési képviselő és Hajós Mihály alsó lendvai ügyvéd előmunkálati engedélyt nyertek a nagykanizsa—letenye—alsó-lendvai h é vasut létesitése tárgyában Ezen vasutügyben volt Letenyén értekezlet, amelyen Hajós Mihály ügyvéd előadta, hogy az alsó-lendva—muraszombat—regedei vasutvonal engedményeseivel folytatott tárgyalás szerint a kellő anyagi támogatása mellett a két vasutat közös erővel fogják kiépiteni. Az érdekeltségi hozzájárulási összeg körülbelül 714 ezer frt. A járási érdekeltségi értekezleten a vármegye főispánjához, alispánjához, ugy Letenye kegyuraságához, gr. Andrássy Aladárhoz felirat intézését határozták el, hogy a vállalat sikerét jóakaratu támogatásukkal biztositani sziveskedjenek. Mivel Nagykanizsa városának is jelentékeny érdeke ennek a h é. vasutnak a kiépitése Nagykanizsa város polgármesteréhez s a tekintélyesebb körökhöz küldöttség menesztését határozták el. Az értekezleten jelen volt községek képviselői megbizattak, hogy községükben tegyék meg a kellő lépéseket az iránt, hogy az esetleg birtokukban levő végále kötvényeket eladhassák s azok árán törzsrészvényeket irhassanak alá. — Végül megalakitották a végrehajtó bizottságot, megválasztván elnökévé Thassy Lajos járási főszolgabirót, alelnökké Schmidt Emil és Blum József földbirtokosokat és jegyzővé dr. Csempesz Kàlmán ügyvédet.

A csáktornyai czizmadia ipartársulat, majálisának tiszta jövedelméből hat (6) frtot adott át a szépitő egyesületnek; a mely adományáért a szépitő egyesület nevében, legforróbb köszönetét nyilvánitja

Morandini B. elnök.

Meghivó. A csáktornyai szépitő egyesület ma, vasárnap a „Városligetben“ nagy népünnepélyt rendez, melyre a t. közönséget tisztelettel meghivja a rendezőség Program: 1) Vasárnap délután 1 órakor kivonulás zenekar kisérete mellett a gőzmalomtól a Városligetbe. 2) A népünnepély helyén különféle alakok bocsáttatnak a levegőbe. 3) Két szerecsen megérkezése után megnyittatik az állatsereglet, oroszlán, tigris, elefánt, szamár, óriási béka, két óriási (100 klgr. sulyu) récze s egyéb állatok. 4) Karikavető csarnok 5) Szerelem hőmérő és mérleg. 6) A faragószék vagy a szép Adél rémes története. 7) Különféle léggömbök ernyővel, gólya apró gyermekekkel 8) Versenyfutás. 9) Két néger küzdelme életre-halálra. 10) Japáni labdajáték, légkigyók és virágeső. 11) Táncz nemzeti és katonailag szervezett zenekar mellett. 12) Nagy tüzijáték. 13) Halászat. 14) Ördögmotola Olcsó és izletes ételekről, italokról és a szükséges evőeszközökről a rendezőség gondoskodik Belépti dij 20 kr. A népünnepély tiszta jövedelme a város szépitésére fog fordittatni, mely czélra való tekintetből a felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Kedvezőtlen idő esetén a népünnepély a következő vasárnapon fog megtartatni.

Kitüntetés érte Sárközy csáktornyai zenekarát. Amint már emlitettük, meghivást

kaptak Regensburgba Thurn-Taxis herczeghez, kinek termeiben rendezett estélyen, nagyszámu vendégkoszoru jelenlétében játszottak fényes sikerrel. Sárközyék e napokban érkeztek haza s magukkal hozva a »Regensburger Anzeiger« egyik számát, abból olvassuk Sárközy zenekarának örvendetes sikereit. — E hó 4-én Sárköziék a lóversenytérre rendeltettek, ahol a Rákóczy indulóval fogadták a megérkező magas vendégeket. Ugyanaznap este a dineren, majd az ezt követő bálon játszottak. 5 és 7-ikén ismét a herczegnél játszottak szükebb körü társaság előtt, mely alkalommal főleg magyar népdalokat mutattak be nagy tetszés mellett Sárközi és zenekara a következő elismerő okmányt kapta a herczeg udvarmesteri hivatalától: »Fürstlich Thurn und Taxis'sches Hofmarschallamt. Zeugniss. Herr Sárközy Sándor aus Csakathurn in Ungarn hatte die Ehre am 4. und 5 Juni, er mit seiner Zigeuner-Kapelle die Tafelmusik und am 4. Juni die Ballmusik gelegentlich eines Hofballes auszuführen, wobei es der Kapelle und ihren tüchtigen Primas gelang, sich die vollste Zufriedenheit der höchsten Herrschaften zuerwerben Regensburg, den 6. Juni. 1895. Der fürstliche Hofmarschall: Beckert. (Sárközy Sándor Csáktornyáról, Magyarországból abban a megtiszteltetésben részesült, hogy junius 4. és 5-én czigányzenekarával az udvari ebéd és az udvari tánczestélyen játszott, mely alkalommal a zenekar és jeles karmesterének sikerült a magas véndegek teljes megelégedését kiérdemelni. Regensburg, 1895. junius 6-án A herczegi udvari marschall: Beckert.) — Sárköziék 8 és 9 én Regensburgban nyilvános helyeken is játszottak, még pedig a Guldengartenben és a Prinzgartenben nagy közönség előtt. A herczeg, valamint neje Margit főherczegasszony (József főherczeg leánya) személyesen is kifejezték Sárközyék előtt elismerésöket. — A főherczegasszony két gyönyörü czimbalomját a zenekar czimbalmosával hangoltatták fel. Örvendünk Sárközy zenekarának fényes sikerein!

Gruszácz Alajos Csáktornya város birája aki 13 évig a legnagyobb buzgósággal és odaadással vezette a város ügyeit s annak előrehaladása ügyében mindent megtett, lekösznöt állásáról. — A város lakossága őszinte elismeréssel adózik a volt városbiró érdemeinek.

Vizsgálatok sorrendje a csáktornyai polgári iskolábn:

Junius 19-én a rom. kath. és izr. valláu tanálók hittani vizsgálata;
Junius 21-én délelőtt I. délután II osztály;
„ 22-én „ III. „ IV. osztály;
„ 24-én „ V—VI osztály.

Magánvizsgálatok:

Junius 24-én délelőtt V. osztály irásbeli;
„ „ délután „ „ szóbeli:
„ „ „ III—IV. oszt. irásbeli;
„ 25-én délelőtt „ „ „ szóbeli;
„ „ „ I—II osztály irásbeli;
„ „ délután „ „ „ szóbeli.

Régi számosu Gyász. (1790. május 4.) A' közelebb el mult hónapnak 28 ik, 29-ik és 30-ik napjaiban tétetők meg ezen Fejedelmi Városnak költségén, a' Szent István Templomában, boldogul kimult II. Józsefnek utolsó halotti tisztelete. Az első napokon a' fő Püspöki Káplán, a' a 3-ik napon pedig maga a' fő Püspök Ur, temetési muzsika között szolgáltatván ki a' halotti Misét, mind az 3 napokon halotti tanitást tartott ezen templom béli fő Prédikátor Schneller ur. A templomnak belső része bé vonva, meg rakolva vala Tsászári tzimerekkel. Az oltárokat béborito fekete posztókon hasonló képpen a' Tsászári tzimerek látzottanak egy Keresztel együtt. A' temp'omnak közepén készült Gyásztorony (Castrum Doloris) vala egy négy szegü hamu szinre festett szinte a templomnak bállyát érő fa épület, melyre mind a 4 oldala felöli 3 gráditsok menvén, egy 4 oldala nélkül való templomot ábrázolt és ennek 8 lábai a' legszebb ugy nevezett Korinthusi oszlopokat mutattak; ezek előtt állott egy egy aranyos és ezüst leveles veder. Alatt ültenek négy ábrázolatok, fejér köntösbe öltözve: ezek a' boldogult Tsászár főbb természeti tulajdonságait a' következendő jelek által mutatták. Az első mint Törvény adó fején egy sisakot hordozott és egy aranyos könyvre támaszkodván, kezeiben egy borostyán koszorut és egy olaj ágat tartott. — A' bal felől való, a' karjai közé szoritott oszloppal, a bátor szivet ábrázolta. Azt a' szabadságot, melylyel a boldogult Fejedelem a' mezei munkát és a kereskedést ajándékozta vala meg, jelentette egy kalapot viselő Asszony ember képe, jobb kezében egy sarlót, a balban pedig egy ágatskát tartván: mely kép jobb felöl vala helyheztetve. — Az ő gondossága a' negyedik oldalon volt ugyantsak egy Aszszonyi forma által kifejezve egy páltza és égő lámpás által melyet az Asszony kezében tart vala és egy Bagoly által, mely az Aszszonynak térdgyén állott. (»Magyar Kurir« 1790 évfolyamából.)

A Szalay-Baróti féle „Magyar Nemzet Történté"-ből most kaptuk a 14. füzetet, mely V. István és IV. László korát öleli fel. Ezt a füzetet is két értékes mümelléklet diszíti: az egyik egy Hátsek Ignácztól rajzolt térkép, melyen a mongolok betörésének utja van feltüntetve, a másik Checa hires festményének, a „Hunok Harczá"-nak reprodukcziója. — A szövegbe nyomott illusztrácziòk a következők: — Habsburg vára, Habsburgi Rudolf. Kun László. Stillfried. A Weiden patak Dürnkrut mellett. Kun László pecsétjének előlapja. Kun Lászlo pecsétjének hátlapja. Anjou Károly. Albert herczeg pecsétje. Iván ban pecsetje. Ismételten felhivjúk a közönség figyelmét e kiváló becsü munkára, mely hetenkint 30 krjával kapható a kiadóknál: Wodianer F. és fiai-nál Bpesten, (Andrássy-ut 21.) Az egész munka csak 60—62 füzetre fog terjedni és a jövő évben teljes lesz.

Nyilvános köszönet.

Mindazoknak, kik forrón szeretett fiam halála alkalmából igaz és mély részvétet tanusitottak irántam s ez által anyai szivem fájdalmait enyhiteni iparkodtak, fogadják meleg részvétükért legbensőbb köszönetemet.

Csáktornya, 1895. junius 13.

Özv. Novák Antalné.

CSARNOK.

A csókról.

Dóczynak a csókról költői definiciója van, de nem szabatos. A csók lényegét és válfajait még eddigelé szabatosan nem defineálták. A csók az ajk adománya; az ajkat a tettre az érzelmek tuláradása viszi. Nemcsak jobb érzelmek inditják csókra az embert. — Judást Krisztust csókkal árulta el.

A história nem állapitotta meg, hogy Ádám és Éva csókolóztak-e, de valószinü.

Hogy azonban Cleopatra, Lais, Venus, Diana csókolóztak, az több mint valószinü, mert még ma is mondják: Apolló csókja adott ihletet nekik.

Világos tehát, hogy a csók régóta szerepel. Nevetségesnek találja mindenki, hogy a csók legkivánatosabb nyalánkság legyen mindenki előtt. Ha gyönyör nem lenne a csókban, okvetlen kiment volna a divatból. — Véleményem szerint a csóknak gyönyöre abból takad, hogy a ki azt adja, annak is — jól esik. De ize is van a csókoknak, igy van savanyu, keserü, csattanó, hideg és több eléle csók. — Ez iránt sem lehet senkinek sem kételye, kétségkivül a tiltott csóknak. „Minden a mi tiltott, a legédesebb, a legjobb szokott lenni", ezt irhatta Éva anyánk az ő hátrahagyott memoárjaiban. A vőlegényi és menyasszonyi csók is igen értékesek és vigan ozuppannak, kivált ha függelékül dus hozomány igérkezik.

A csókról eddig legtöbbet az angolok irtak, holott az ember azt hihetné, hogy e számitó, rideg nemzet többre becsüli a bitszteket, mint a szellemi nyalánkságot. Szidney, Wirther, Burns, Byron, Termyson igen szépen ábrándoztak a csókról.

Sidney azt mondja: A csók a lelket a lélekkel köti össze, természetes uton a szerelem kötelékével. Burns a szelid szerelem nedves pecsétjének; az ifju érzelmek legkedvesebb kötelékének nevezi a csókot.

A dus képzelmü Byron elragadó varázst helyez a szerelem első csókjába.

Hogy honol benne varázs, az tagadhatatlan, mert különben nem méláznánk piczi piros ajkakról.

A keresztény vallásban is nagy szerepet játszik a csók, sőt diplomaczial közvetitő is volt már, mert tudjuk, hogy Buckingham herczeg két csókkal szerezte meg magának Mária királynét.

Mátyás király csókja történelmi hirt vivott ki. A „normata" e csók emléke.

Hát a francia császárok I. Ferencztől XVI. Lajosig hány millió frankot pazaroltak el csókokért, ki tudná megmondani.

Mig a képzelem fáradhatatlan szárnyakon csapkod s mig az erő, ifjuság érzelem szikrákat gyüjt a kebelben, a csók igen értékes és becses. A szülői csók sohasem veszt értékéből, a baráti csók ingadozik mint a börzei árfolyam.

Az emberi csókhoz hasonló a galambok és gerlék csókja. Hihetöleg mi is tőlük tanultuk. Hiszen a szentirás szerint ezeket a kedves állatokat ugy is hamarább alkotta meg a Teremtő, mint a mindent majmoló embert.

Ha ez igaz, akkor jó dolgot tanultak el, egy kellő idejében adott csók világmozgató eseményeket létesitett, vagy oszlatott el.

Az ember hihetöleg nem is tudna ellenni csók nélkül.

Csók István.

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

NYILATKOZAT.

Válaszolva e lap 1895. évi május 26-iki számában, Grész Alajos ügyvéd és mások aláirásával ellátva megjelent közleményre, tisztelettelteljes megjegyzésem az, hogy az aláiró urak ez egyszer alighanem hálátlan szerepre vállalkoztak, még pedig akár hiva, akár hivatlanul; mert én Horváth Csongor János járásbiró ellen bizonyitani kivánok. Ily körülmények között azt hiszem, hogy a T. urak többet ártottak védencüknek és ez ügynek, mint hozzájárultak; mert sikerülvén állitásaimat bebizonyitani, előzetes itéletükkel pálczát törtek védencüknek feje felett.

Amennyiben pedig személyem ellen keltek ki a T. urak, ennyiben illetéktelennek tekintem őket egyrészről, másrészről pedig minden további polemiának elejét veendő kijelentem, hogy a közleményben foglalt sértésért, illetékes helyen már megtettem a törvényes lépést, s hogy én semmiféle demagógokkal tollharczot folytatni nem szándékozom, azt pedig a leghatározottabban tagadom, hogy a jelen válasz alapjául szolgált közleményt aláirt urak, a közvélemény képviseletére akár illetékesek, akár jogositottak lennének.

Kelt Perlakon, 1895. junius hó 10.

768 Strausz Béla

Felelős szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.
Laptulajdonos és kiadó;
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

XII. tečaj | Vu Čakovcu, 1895. 16. junuša. | Broj 24.

S uredníkom moči je svaki dan govoriti med 11. i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se sadržaja neka, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo: Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:
Na célo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i nad računaju.

na hervatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajučega činovničkoga družtva“, „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Iz delegacijah.

Junuša šestoga ob pol 4 vuri po poldan zestala se je vu Beču austrijska, a ob 5 vuri magjarska delegacija. Početek sjednice vu austrijskoj delegaciji. otegnul se je usljed dugotrajne sjednice vu zastupničkoj hiži. Medu prvimi, koji su došli vu dvoranu, bil je njovi minister vanjskih poslov, grof Goluchovski, kojemu su predstavljeni vnogi delegati. Pošto su se skupili delegati, zamolil je grof Goluchovsk tihim i težko razumljivim glasom opata Hausvirtha, zauzme mesto prezeša po dobi. Ovaj je opet pozval baruna Walterskirchena i grofa Piminskogal da fungiraju kakti notarjuši. Nato je započe, izbor bureau-a.

Princ Ferdinand Lobkovitz izebran je sa 57 od 59 predanih votumov prezešom te izjavljuje, da prima izbor. Nastojal bude da nepristrano upravljal bude delegacijom ter moli podporu vsih kotrigov. Medju patriotične tradicije ovog těla navěk je spadala broga za uzderžavanje i ojačanje obranbene snage. Pa ako, kak je to uz denešnje stanje vu vsih evropskih državah slučaj, i naš ratni proračun izkazuje žalibože raztuću tendenciju, to ipak naša vojna uprava navěk uzima obzir na to, da nepreterši suviše snagu države. Zatim se je prezeš zahvalno vmislil pokojnoga nadvojvode Albrechta i s najveksim priznanjem odstupivšega ministra grofa Kalnokya, koji je razmel, da monarkiji vu težkih vremenih občuva blagoslov mira. Nadajući se, da bude to pošlo za rukom i njegvomu nasljedniku grofu Goluchovskomu, pozdravlja ovoga s podpunim zaufanjem. Klicanjem caru zaključuje prezeš svoj govor.

Zatim su izebrani podprezešom delegat Zaleski, a notarjuši delegati knez Clary, dr. Lorber, Ebenchoch i barun Oppenheim.

Pošto je na to minister vanjskih poslov grof Goluckovski podnesel predloge zajedničkog ministarstva, prešlo se je na izbor proračunskog i peticijalnog odbora, na kaj je sjednica zaključena.

Proračunski odbor se je namah po sjednici konstituiral i izebral prezešom g. dr. Russa Kakti referenti budu fungirali: Dumba za vanjske poslove, grof Badeni za redoviti vojni proračun, Popovski za izvanredni vojni proračun, dr. Russ su mornaricu Suess za Bosnu, Chržanevski za zajedničko ministerstvo financijah i vrhovni računarski dvor, barun Czedik za zaključne račune

Od konzervativcov su izebrani vu proračunski odbor grof Hohenvart, grof Deym, barun Dipauli i Lupul, ve peticioni odbor dr. Fuchs i Pabstman.

Magjarska delegacija zestala se je ob 5 vuri poldan ter je izebrala prezešom grofa Aladara Andrássya, a vicprezešom Széll Kalmana ter poznata četiri odbora. Vanjski proračun uzeti će se vu odboru vu pretres 11. junuša, vojni proračun 13. junuša, a okupacioni kredit 15. junuša.

Zajednički proračun za ljeto 1896.

Potreba:	Izdatki: redoviti	izvanredni	skupa
Ministerstvo izvanjskih poslov			
1. a) Centralna uprava	606 000	—	606.000
b) Disposicioni fond i izdatki za političke informacije, koji se nezaračunavaju	600 000	—	600.000
2. Diplomatski izdatki	1,475 700	20 600	1,505.300
3. Konzulatski izdatki	1,176.600	22 800	1,199 400
Skupa	3 858.300	52 400	3 910.700
Ministarstvo rata			
A. Vojska	122,215.042	14,389.659	136,604 701
B. Batna mornarica	10,464.060	3,117.200	13,581.260
Skupa	132,679·102	175 506 859	150,185.961
Zajedničko ministarstvo financijah:			
1. Centralna uprava	113.620	33.000	146 620
2. Centralna kasa	22.760	—	25.760
3. Računarski odjel	43.870	—	43.870
	183.150	33.000	216.250
Penzije:			
4. Penzije ministarstva za izvanjske posle	384 000	—	384.000
5 Penzije i milostinje vojne i ratne mornarice	1,320 000	—	1,320.000
6. Penzije i obskrbnine vojnih službenikah slugah i sl.	35.000	—	35.000
7. Penzije i obskrbnine ministarstva fininancijah	58.000	—	58.000
8. Penzije i obskrbnine vrh. računarskog ureda	55.000	—	55.000
	1,852.000	—	1,852.000
Skupa	2,852.000	33 000	2 068.250
Računarska kontrola:			
Vrhovni zajednički računarski dvor	126 552	—	126.552
Cěla potreba	138,699.204	17,592 259	156,291.463

Pokriće:	Prihod vu for:
Ministarstov izvanjskih poslov	116.500
Ministarstvo rata:	
a) vojska	2 469.873
b) mornarica	100 000
Skupa	2 569.873
Zajedničko ministarstvo financijah	660
Penzije	850
Vsake fele prihodi	5.510
Vrhovni računarski dvor	292
Skupa	2,672.175

Sravnajuć pokriće sa for. 2,692.175 sa potrebom, gori izkazanom, pokazaju se čista potreba, i to redovita sa 136,007.029 for., izvanredna sa 17,592 259, a skupna sa 153,589.288 for.

Prihodi carinski zemaljah vu carevinskom věću zastupanih proračunati su sa 43,826.040 for., a isti prihodi vu zemljah magjarske krune sa 7,963.100 for., napokon isti prihodi vu okupiranom području sa 208.000 for. anda skupa sa 51,497.140 for.

Obračunajuć paušal upravnih stroškov vu vsih zemljah sa 1.850.000 for., pokazuje se višek od 49 647.140 for., a kad se odbije zakonom ustanovljeni carinski paušal od 600.000 for., koji se ima platiti za zemaljsku upravu Bosne i Hercegovine, preostaje čist suvišek carina sa for. 49,047.140.

Odbivši taj suvišak, pokazuje se ukupna potreba i to: redovita sa 86,959.889 for., izvanredna sa 17,592.259 forintih skupa sa for. 104,552.148

Od toga se ima odbiti na terh magjarske orsačke kasa 2% t. j. for. 2,091.042 a ostatek sa for. 102,561.105 pokrivaju zemlje zastupane vu carevinskom věću sa 70% t. j. for. 71,722.773 u zemlje magjarske krune sa 30% t j. for, 30,738.331.

KAJ JE NOVOGA ?

nSvinjska kuga vu Magjarskoj.

Telegrafirano je bilo iz Budimpešte, da je izaslanik prajzke vlade, berlinski bakteriolog profesor dr. Schütz po vsestranom vizitóranju konstatoval, da vu Kőbánya (Steinbrucku) pri Budimpešti vlada svinjska kuga. Vu ondešnjih sviujskih kotcih od 17. je majuša do 4. juniuša od kuge parnulo 6724 svinjah, 2709 zaklano ih je iz sile' a poklano zdravih 23.028 glavah. Preostaje još vu kotcih 55.000 do 60.000. Kvar, kojim time trpi svinjska trgovina vu Magjarskoj iznosi na milijune. Minister poljodelstva izposloval je pri austrijski vladi, da je dopustila vsaki tjeden uzvoz od 3000 svinjah na bečko tržišče, dakak uz najostrešu pazku.

Nova pogibelj za blago.

Vu južnoj Magjarskoj, imenito vu varmegjijah krasó-szörénjskoj, temeškoj i aradskoj, kak takaj i vu nekojih erdeljskih varmegjijah, pojavila se je vu strašnoj vnožini nekakva tak zvana golubačka muha, pak je počela med konji, rogatim blagom, sinjami i ovcami tak haračiti, da se boje katastrofe, pojave li se roji muhah tečajem dalnjih osem danov vu onoj silnoj vnožini, vu kojoj su se vu ovo nekoliko danah pojavili.

Kvar, kaj su giftne te muhe na marhi do vezda počinile, iznosi prek sto jezer forintih. Niti divje stvari vu šumah neimaju mira, ar i tu su giftne te muhe počele nemilosrdno haračiti. Vu Nagy-Halmagy pojavile su se te muhe vu tulikoj vnožimi, da jim se je i ljudstvo na vulici moralo vugibati.

Iz varmegjijah, vu kojimi ova nesnaga haračí, javljaju, da giftne te muhe marhu napadaju na gubcu, nosnicami i očima, pak da marha zbog zadobljenih ranah poleg vsih vračtvah i pomoći već za koji dan pogineju. Najjakši biki pocrkaju za koj dan od tih giftnih muhah, prav tak, kak najslabeša ovca. Vu vnogih se krajih braniju od toga neprijatelja stim načinom, da po noći na polju delaju, a marha po dnevu vu štalu počivaju, nego niti to nikaj nepomaže, ar si muhe u vse moguće načine znadu najti put vu štale i tam koleju marhu, koja se od te nesnage nemreju obraniti.

Potresi i povodnje.

Iz vnogih městah Gornje Štajerske, tak iz Eisonerza, Vordernberga, Trofaicha, Seegrabena, St. Kathreina dohadjaju vésti o potresu. Prvi kratki ali žestoki vudarec dogodil se je ob 2. vuri do poldan drugi ob 3. vuri 50 minut. Kipi na stěnah su se nihali. Čul se je i šum.

Iz Fironce javljaju: Jutros ob 1 vuri 36 minut očutili smo ovdi jaki potres, za kojim su sljedili dva slabeši vudarci. Ljudstvo je preplašeno bežalo iz hižah na vulice.

Vu Pečuhu, 7. juniuša. Izmedju Pincehelyu i Šimontornye jaka je oluja (viher s deždjom podrovala željeznički nasip. Teretni vlak (last čug) je zišel s tračnicah 5 vagonov je zdrobljeno. Od ljudih je nigdo né ranjen.

Vu Lembergu. 7. juniuša. Zbog silne oluje, koja je bésnila vu cělom kolonejskom kotaru, zrušile su se vu mestu Korsovu 22 gospodarska stanja, doklam je do 200 hižah skvarjeno. Zrušenje stanjah zatukio je vnogo marhe. Tuča je sfondala vse sétve. Oluja je počinila vnogo kvara i vu Samboru i Sadovi-Wisznioj.

Vu Stuttgartu, 7. juniuša. Minule noći bilo je strašnih pr zorah vu dolini réke Eyach kotara Balingen. Ljudstvo je spavalo već, kad je usljed oluje i preloma oblakah nadošla velika voda, koje je za kratko vrěme vse poplavila. Vu Balingenu se vtopilo 10 ljudih, vnogo je hižah razorjeno. Na grobju su grobi razoreni. Spodobne nesreće dogodile su se vu Trommernu, gde ima 7 mrtvih i vu Lauffenu, gde ima 5 mrtvih. Vu obedveh mestih porušeno je 15 hižah. Vnogu se je vtopile. Kvar je veliki.

Magjarizacija imenah.

Ljeta 1893. pomagjarilo je vu Magjarskoj 888, a ljeta 1894 868 osobah svoje ime. Od ovih bilo je 372 katolika i protestanta i 496 židovov. Od židovov zvali su se 53 Kohn, 28 Weiss, 26 Klein, 13 Schlesinger, 6 Schvarz, 9 Deutsch. 9 Rosenfeld 5 Spitzer, 9 Stern, 2 Berger, 11 Löwy, 6 Pollak, 5 Fischer, 3 Rosenberg, 6 Braun, 1 Gros, 2 Rosenzweig, 3 Blau, 6 Friedman, 7 Goldstein, 6 Krauss, 3 Lichtenstein. 4 Rosenthal, 8 Singer, 8 Steiner, 8 Weisberger.

Papirnate forintače.

Koncem meseca majuša preostalo je još xu prometu samo 3,497.872 komada papirnatih forintačah. Te ajem meseca majuša unišlo je nazad vu centralnu orsačku kasu 921.435 for.

Dvorski gospodje.

Njezino Veličanstvo carica imenuvala je Anu groficu Golubowsku, rodjenu princesu Murat i Paulinu groficu Esterházy rodjenu groficu Stockau, svojimi dvorskimi gospodjami.

Milijunar Leither.

M. Leither, jeden od vnogih milijunaraq londonskih, koga denes cěniju na 50 milijunah, došel je kakti mladić vu Čikago, da ondi poišče sreću. Imel je vsega skup po našem penezu 5 krajcarov i preporučeno pismo na Mr. Johna Farvella. Kada je pradal pismo i rekel: „Žal mi je, ar su vse mesta popunjena, neznam kaj bi napravil s vami". No mladi Leither nije bil plašljivec, pak je hitro odgovoril: „Tak vi neznate nikaj? No, onda bum ja vam rekel. Evo, i vaši su obloki tak zamazani da je sramota. Čini se anda da nejmate nikoga, gda bi jih očistil. Ako mi platite, to bum ja včinil." I zbilja on je to i včinil. Zatim je išel opet k Mr. Farvellu, i rekel mu je: „Prosim za moju zaslužbu:"

ZABAVA.

Savojski dečec i nadbiskup.

U Savoji je puk vrlo siromašan. Savojci svoju dicu pošiljaju u sviet, dok još u školu hode ili se po pijacu loptom igraju. Roditelji im daju kakovoga izviežbanoga ježa ili morskog pajceka, kojega onda dečec nek po svietu za novce kaže i onda: „Zbogom, kad buš bogat, dojdi natrag domov!" —

Takov onda dečec otide u sviet, kaže okólo svojega morskoga pajceka ili ježa, pusti ga plesati i popeva ktomu kakovu piesmicu za takt; pobira od gledalcah krajcare te si na taj način služi svoj žalostni svakdanji kruh.

Jednoč je takov siromačec došel u Trier. On je imal dva pitoma morska pajceka, od kojih je jednoga herbal po smrti svojega maloga brata, koj je tudjini umrl.

On je kazal živincu i pustil ju plesati, a Trierci su mu se smielovali te su mu drage volje deli gde koj gros.

Jednoč je taj dečec sedel pred palačom trierskog nadbiskupa te se je na suncu grel, je nije ništ kostalo Sedel je tu zamišljeni, mislil je na svoju daleku domovinu, na otca i dragu mater, na bratiu i na pokojnoga si brajeka. I kak sunce razvija flolicu, tak je doprlo i do njegovoga maloga srdca te mu je izmamljivalo suzu za suzom iz očih. Dečec je sklopil ruke i molil zu svoje domare.

Takovoga kaj nevidi nitko radje nego Bog. Njegova ruka onda dirne takaj čoviečansko srdca, koje se na to otvori i on onda nutar pošalje jednog angela, angela najme milosrdnosti.

Ov angel je sad došel baš u dobro srdce, koje je u grudih nadbiskupa Clemensa Vence slave tuklo. Nadbiskup je najme stal pri obloku i dugo premišlaval dečeca te u sebi mislil, da je ovde baš liepi odsiek u čoviečanskom srdcu čital. A tak je i bilo. — On da pozvati dečeca k-sebi u palaču i pusti obodva morska pajceka pred sobom plesati.

„Ti nepopevaš njim kplesu" — veli ljubezno nadbiskup.

„Ja nemrem". Odgovori dečec i dve suze mu so iz oka pokažu te kapnu dole na pod.

Na to ga nadkiskup ljubezno nagovara, da mu svoju žalost odprto odkrije. I dečec to učini od A do Z.

„Ah" — veli na to nadbiskup — „Ako s tobom tak stoji, tak bi mi ti mogel jednoga od ovih morskih pajcekov prodat, jer ja sam ljubitelj takov živinice i hoću ti ga dobro platiti."

Dečec si na to malo premišljava, onda odgovori: „Dvie škatule mi budu ipak preteške čim nastane velika vručina, zato Njim ovoga mojega odpuščam, ali ovoga drugoga, koj je bil bratekov zadržim za se. jer ga je bratek jako rad imal i kušnul ga je prije nego je umrl."

Dečec se na to pričme žuhko plakati, a biskup je rukom prek svojih očih potegnul, bilo je kak da si suze briše.

Na to je trgovina bila sklopljena i nadbiskup nije živinicu onak platil, kak se u Savoji plača, nego biskupski, a angel milosrdnosti je pomogel novce brojiti. — —

Dečec je sad otišel zahvalnostju i vese'i a nadbiskup je kupljenoga morskoga pajceka predal jednomu slugu da ga hrani i njega pazi — te dalje sad nije mislil niti na svoj pajcek niti na dečeca. Lieto je došlo i prošlo. Nastala je jesen, prošlo je i branje a došla je konačno i zima.

Niekog dana gleda nadbiskup kroz prozor svoje palače vau na sniegom pokrite ulice, te premišljava, kako je ad onem, koji neimaju kruha ni drv. I kako tu stoji, opadne mu pogled na niekog dečeca, koj je pri zidu vani čučel. On otvori prozor, i nut — bil je već nam poznati Savojski dečec, koj je tu čepel i od zime kak šiba na vodi drhtal, ali ipa svojemi okrepenemi prsti za škrljakom posegnul, i nadbiskupa uljudno pozdravil.

Nadbiskup je dečeca, kakti svojega negdašnjega trgovca, skojim je za morskoga pajceka trguval, na prvi pogled prepoznal, te mu migne prstom, da gore dojde. Kad je dečec gore u sobu došel, pelja ga nadbiskup kpeči, da se sagrije te ga ljubezno zapita, kak mu ide i gde mu je njegov morski pajcek.

„Ah dragi gospodine" — odgovori dečec — „Već mi dosta dugo ide zlo, a moja živinica je poginula. Jeli njihova još zivi?" —

„Dakako da živi, a ktomu je zdrava i vesela" — odgovori nadbiskup — „A kak je to došlo, da je tvoja poginula?"

„Ah" — odgovori dečec — „Ja mislim, da se je žalostila za mojim bratom, kojega niti nekaj ja nemrem pozabiti." —

„Vašu zaslušbu? Znate li kaj, sednite si tam k-stolu. Ja vas primam vu svoj ured, za takvoga človeka kakov ste vi, ne samo da ima svět već i moj ured uvjek mesta.“ Šest ljet kesneše bil je negdašnji čistilac oblokov drug firme Farvell.

Sila i jakost potresa.

Florentinski inžiniri zračunali su, da je sila, koja je bila potrébna, da 500 kilogramov težku željeznu štanjgu izhiti iz ogromnoga stupa stolne cirkve vu Firenci pak ju još i pretrgne, iznosila 60.000 kilogramov. Toj je anda sili odgovarala jakost potresa od 18. majuša, koji je vu Firenci počinil onaj kvar. Izhićena i pretrgnjena štanjga stala je na svojem mestu 550 ljét.

Vu Budimpešti, 6. juniuša.

Glasoviti prajzki bakteriolog dr Schütz, koga je poslala iz Berlina vlada, da prouči pošast svinjah vu „Steinbruhu, iziskal je vnogobrojne slučajeve i konštatuval, da medju svinjami lada kuga (Borstenviehseuche).

Kuga se je pojavila i vu Szabadki gde je parnulo 150 svinjah, i na drugih takaj městjh, naročito vu Rechonce, Bucsi i Lipartu

Nekaj za kratek čas.

Bedastoća.

A: „Ja Vam istinu velim, ja se nerazmem vu poljodestvo niti najmenje. Neznam niti prav razlikuvati ječmena od zobi“.

B: „Nije moguće! To barem zna vsaki osel!«

—

Izdal.

Miškec: „Dragi vujček, a gde su ostavili vraga?“

Vujec: „Bog s tobom, děte, kakvoga vraga?„

Miškec: „Im onoga, koji je njih sim donesel Moja mamika navěk veli, gda knam dojdeju: „Opet ga je vrag donesel!“

—

Pred zaruki.

On: „Povečte mi po duši, draga Marta, bili Vi hoteli mene vzeti?“

Ona: „ Vas vzeti? Hm, — povečte mi, jeli bi Vi mene navěk pustili, da bi išla tam, kam bi štela?“

On: „Navěk i kam god!«

Ona: „I moju majku vzeti, da znami živi?“

On: „Jako rad!“

Ona: „I nigdar nebi potrebuvali hižu, ključ?“

On: „To Vam rad obečajem, dapače ja bi ga hitil vu zdenec.“

Ona: „I Vaše najdragše tarokiranje bi vi ostavili!«

On: „Za navěk!“

Ona: „Onda mi je žal, ar takvoga bedaka nije mi tréba za muža“.

Priredil:
Glad Ferencz.

—

Daa dobri kolendari.

Seljak (u knjižari): »Prosim jednoga kolendara«.

Knjižar: „Evo vam medjimurskoga — sad je baš zišel.« —

Seljak: „Tak kesno? Nečem ga, jer žnjim već prikraćen za četiri svetke, najme: novo lieto i tri nedelje, nek mi daju drugoga.“

Knjižar: „Nikaj, nikaj, dragi moj, samo vi vzemite domačega medjimurskoga, makar je i malo zakesnil, je i u onem drugem više svetkov, ali ovde u medjimurskem je zato više liepoga vriemena“.

—

Dobra žena

„Ah dragi brati!“ — falil je prijatelju netko svoju pokojnu ženu — „Ona je bila osobito dobra gazdarica na polju, na dvoru i u kući — a srdca pak je bila, kak ovčica mehkoga. — Ta dobra duša, makar je bila najbolje srdita, mene nikada nija s drugom stranum metle bila, nego samo mehkom, — Nek počiva u miru!“ —

Em. Kollay

—

Mislim, da deždj curi....

Mislim, da deždj jako curi,
Pak mi suze curiju;
Mila moja mrtva leži,
Zutra nju zakopaju.

Bar da nej ju zakopali,
Doklam ja ta nedojdem!
Čist pun sam sada žalosti
Za milu moju plačem.

Lěpo moje sve ufanje
Kak je brzo odišlo.
Tužno moje sve živlenje
Postalo tiho, mrtvo.

Smrt se mi je zagrozila,
Kaštiguvala mene,
Došla je k njoj bez pitanja
Zaklala srdce moje.

Nemam volju već na nikaj;
Ar sam izgubil dragu,
Neče dojti više nazaj, —
Skrila se je vu zemlju.

O ta běla smrt nemila,
Miluvala me nije,
Moju milu je odnesla,
Razdružila od mene.

Ostal sam prez moje drage,
Nemam ja već nikoga,
Hodi smrt zakopaj i me
Nemarim, ako živoga.

Štromar.

LOTERIJA Buda, 8-ga juniuša 1895.
62 38 21 10 51

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF
Glavni surednik
GLÁD FERENCZ

—

Ali je bilo videti, da dečecu još nekaj leži na srdcu, jer je svoju kapu škrlja eca podjednum med prsti vrtel i duboko zdihaval.

»A odkud buš sad drugu takvu živinicu dobil?« — zapita ga nadbiškup.

„Je, je“ — veli dečec — „To je baš ono, zakaj sam i sim došel, jer bi Njih rad pitati, nebili mi gospodin svoju hoteli prodati? Ja Njim dam njihove peneze natrag i još dva forinta prek.“ Štimi riečmi stupi k-stolu, metne na njega nadbiskupove novce, koje je u svoje vrieme sa morskog pajceka dobil, i prida još 2 forinta.

Ali mu odgovori biskup šaljivo: »A moj dragi, ti pametan, ja iz živinice nisam imal nikakove hasni, a ipak je dosta hrane pojela do danas, ali zato ipak hoću jedan predlog načiniti, za kojega se ufam, da ti se bu dopal. Mi dva papravimo ugovor ovak: Ja ti dam mojega morskoga pajceka badava, ali kaj god zasluži svojim plesanjem, to moraš sim donesti i tuj se budemo svaki krat dielili — svakomu pol. Na staro lieto imaš uviek sa zaslužbom dojti za da se razdielimo. Ako ti je ovak prav tak vudri!“ Nadbiskup mu je odprtu ruku držal, za da poleg navade pri trgovini u nju vudri.

Dečec dugo gleda na biskupa, jer nezna jeli je to njegova šala ili istina, te kad vidi, da se na nadbiskup nešali veselo udari u pruženu mu ruku te je sad bil ugovor skopljen. Sad zaprosi dečec svoju živinicu te hoče veselim srdcem oditi, ali nadbiskup, komu se je dečec osobito bil dopal je opazil, da mu rubača na podrapanom laktu i još negde van luče, pak ga zato zaustavi nekoliko dni još u palači, dok mu je krojač novu zimsku opravu zgotovil, a on se dobrom koštom jedno malo okriepil. Poslie toga zahvalnim srdcem i svojim morskim pajcekom otišel u sviet, a kad je doslo staro lieto, dečec je zginul i nije ga bilo. —

Prošle su dvie tri i šezt godinah, da o dečecu nije bilo vi tvora ni glasa, a nadbiskup je na cielu stvar već tak zaboravil, kak da se niti nikada nije dogodila. Kad se na jedan krat, na jedno staro lieto nieki mladi čoviek u gradu prijavi, koj je hotel sa nadbiskupim govoriti. Kad ga je nadbiskup pred se pustil, stupi liep i čedan mladić pristojno oblečeni i u ponašanju naobražen te veli potlamkam bi se duboko naklonil:

Njihova Excellencia se sieća još svoje negdašnje trgovine sa jednim savojskim dečecom, za morskog pajceka na polovicu?“

„Je je, siećam se“ — odgovori nadbiskup — „Ali on nije svoju rieč držal — znate li mozbit vi kaj o njem?“

„Ah prosim Njih excellenciju, da nesude zlo o njem. On je onda, kad je od Njih otišel, odputoval preko Rheine, proputoval je cielu Nemšku a zatim i Francuzku. On je uviek mislil na ugovor s Njimi i svoj dug, ali svake godine na staro lieto, je bil predaleko od Njih, a k-tomu zima. On si je već krat mislil, da bu svoj dug platil, prvom prikum. Kad je došel u Pariz, poginul mu je onda morski pajcek te je sad bil dobar saviet potreben. Ali Bog je dobar. Namieril se je najme na jednog zemljaka, koj si je takaj nekaj prišparal. Znjim u društvu je prišel jednu malu trgovinu i ova je dobro išla. Njegov zemljak je poslie otišel u svoju domovinu te je sad on sam trgovincu tieral i božji blagoslov ga nije ostavil. — Lietos, kad je račun napravil vzel je polovicu dobička i evo ga kakti pošten čoviek nosi Njihovoj excellenciji sa najvećom zahvalnostjum“. — Pri tom metne 2000 forinti u dvih rolah na nadbiskupov stol.

Biskupu na oči navriju suze i on reče: Zar ste mozbit vi sami on dečec, koj je negda sa mnom trguval? Pak jeli ste si vi sa onim pajcekom toliko priskrbeil?

„To baš nisam — odgovori mladić — „Ali morski pajcek je mojemu dobičku temelj postavil, pak zato pripada Njih polovica sa interešom«.

Sad Nadbiskupa poliju suze i on reče: „oh Ti poštenjak! Zar ti nisi opazil, da je naša trgovina samo šala bila? — Ne, ti vzemi tvoje pošteno priskrbljene novce i Bog te neka nadalje blagoslovi!“

Evo poštenje jednog priprostog Savojca! Dragi čitatelji, pripoviedajte ovu pripovest vašoj dieci te je učite, da budu oni takovi.

Em. Kollay.

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a szerk.

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenkint — japáni chinai sat. a legujabb mintázattal és szinekben, u. m. fekete, fehér és szines Henneberg selymet 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint sima, csikos, koczkázott, mintázottakat damasztott sat. (mintegy 240 különböző minőségben és 2000 szin mintázattal sat. postabér és vámmentesen a házhoz szállitva és mintákat küld postafordultával: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállitó) selyemgyára Zürichben. Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

Hirdetések.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a

RICHTER-féle TINCT. CAPSICI COMPOS.-t

(Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszenheti ezen igazán biztos hatású háziszer nagy elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a *Tinct. capsici comp.*-t (Horgony-Pain-Expellert) köszvénynél, czúznál (tagszaggatásnál), kereszt-csontfájásnál, fej- és fogfájásnál, csipfájdalomnál, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghülésenél is, mint levezető, elháritó szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult háziszernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszertárakban; *Budapesten* **Török József** gyógyszerészénél. — Csak a „Horgony" védjegyével ellátott üvegek elfogadandók.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

KOTZÓ PÁL

GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest, Üllői-ut 18. sz. alatt.

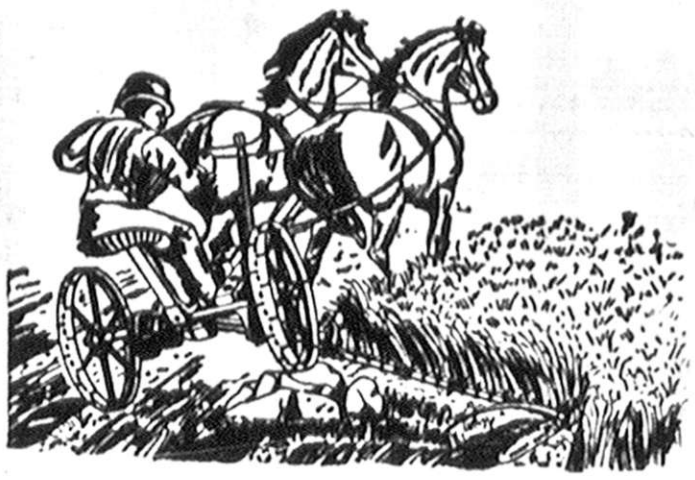

Ajánl $2^1/_2$, 3, $3^1/_2$ és 4 lóerejü

szöges cséplőkészületeket

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejü

sines gőzcséplőkészleteket,

hosszu szalmarázókkal alsó szelelővel és rendkivül nagy felületü rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel.

Fa- és szénfűtésü és eredeti szalmafütő

GŐZMOZGONYOKAT

☞ Továbbá R. GARRET & SONS felülmulhatatlan 40 % tüzelőanyag megtakaritó.

Compound gőzmozgonyokat

legjobbnak elismert brandtfordi önműködő amerikai kévekötő arató gépeket. Eredeti amerikai szénagyüjtőit 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. Sorvető és szórvavető gépeket és mindennemü egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

752 *Vidéki ügynökök keresztetnek.* 3—7

Ásványfürdő **Daruvár** Szlavoniában

a déli vasut társ. állomása

vastartalmu hévviz 42-50° C.

Porczelán-, márvány-, kő-, tükör- és iszap-fürdők, Hires gyógyhatás minden női betegségeknél. Termékenység, fehér folyás, sápkór, továbbá csúz, csonttörés és idegbajoknál stb. stb.

Ujonnan berendezett

„hidegvizgyógyintézet"

valamint

Kneipp Sebestény-féle VIZGYÓGYINTÉZET

mely főt. Kneipp Seb. pleb. ur utasitásai folytán tökéletesen a Worishofeni „vizgyógyintézet" mintájára épült. A fürdő orvosa huzamosabb ideig tartózkodott Worishofenben tanulmányozás végett, az igazgatóság pedig egy — Kneipp Seb. plébános ur által ajánlott s tanult — fürdőmestert alkalmazott Worishofenből.

A fürdőigazgatóság prospectus- és fölvilágositással postafordultával ingyen szolgál.

Május 1-től junius 15-ig, valamint szeptember 1-től október 15-ig 30 százalék engedmény szobák- és fürdőkben.

721 9—10

Értesités.

Van szerencsém a n. érd. közönség becses tudomására hozni, hogy Csáktornyára megérkeztem és a mai naptól kezdve bármily nemü és a legcsinosabb kivitelü

FÉNYKÉPÉSZETI FÖLVÉTELEKET

eszközlök jutányos árak mellett.

A n. érd. közönség szives látogatását kérve, maradtam

Kiváló tisztelettel

Exner Károly
fényképész, Gráczból.

761

Lakás: Uj-utcza 117. sz. (Becsey féle vendéglő átellenében.

722 sz. — 1895. Perlak nagyközség elöljárósága.

Hirdetmény.

Perlakon a kir. járásbirósági helyiségek részére egy emeletes ház épitése és a már meglevőnek átalakitása s kibővitése határoztatott el.

Kerestetik oly vállalkozó, a ki hajlandó volna az elfogadott épitési tervek mellett ezen munkálatot saját költségén teljesittetni, melyért a közösen megállapitandó idő alatt huzná a 6—700 frt évibért.

Az összes költségek 12.000 frtra tehetők

Egyezségre nézve az elöljárósággal bármikor értekezhetni.

Perlakon, 1895. junius hó 10-én.

Krampats József, jegyző. 760 1—2 ***Málek István,*** biró.

Ki szőlőjét a

PERONOSPORA

ellen sikerrel akarja védeni, az használjon

FOSTIT-et.

Vezérügynök Ausztria-Magyarországon és Keleten: MÜHLE VILMOS udvari szállitó magkereskedése TEMESVÁR.

Fostit a legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb peronospora védekezési szer.

Fostit a legolcsóbb és évekig eltartó készülékekkel alkalmaztatik.

Fostit nem rontja a készülékeket és alkalmamazása a legkönnyebb.

Fostt soha be nem piszkitja a ruhákat, hanem a legtisztább szer valamennyi között.

Fostit nem igényel vizet, tehát nagyon könnyen szállitható, mert visszállitás teljesen elesik

Fostit magyarországi szőlőbirtokosoktól tömeges elismerő nyilatkozatokat kapott.

Fostit ára: 5 kiló frt 1.50, 50 kiló frt 13.— 100 kiló frt 25.50, 500 kiló frt 125.—

»*A peronospora és kiirtása*« czimü könyv bárkinek is ingyen és bérmentve megküldetik.

Kéczülékek darabja:

Hungária frt 4 50, Reform frt 7.50,

750 Torpedo frt 24.— 3 – 3

Keil Alajos-féle

Padlózat-fènymáz

(GLASUR)

legkitünöbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. — 1 kis palaczk ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

708 **Heinrich Miksánál Csáktornyán.** 11 12

---

525 - tk. 1895.

Árverési hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy körjegyzői körömhöz tartozó V. hegykerület, Gyümölcshegy, Mihályfalva, Gyümölcsfalva és Nyiresfalva községek

vadászati joga

1895. évi julius hó 22-ik napján délelőtti 9 órakor

Vizi-szent-györgyön körjegyzői irodámban 6 évi időtartamra vagyis

1895. évi augusztus hó 1-től, 1901. évi julius hó 31-éig

terjedő időszakra, nyilvános árverés utján legtöbbet igérőnek haszonbérbe fog adatni.

Részletesebb föltételek irodámban megtekinthetők.

Vizi-Szent-Györgyön, 1895. évi junius hó 8

759 Plichta Béla, körjegyző

A legjobb poloskák, bolhák, konyhaférgek,

moly, házi-állatok, tetve stb. ellen.

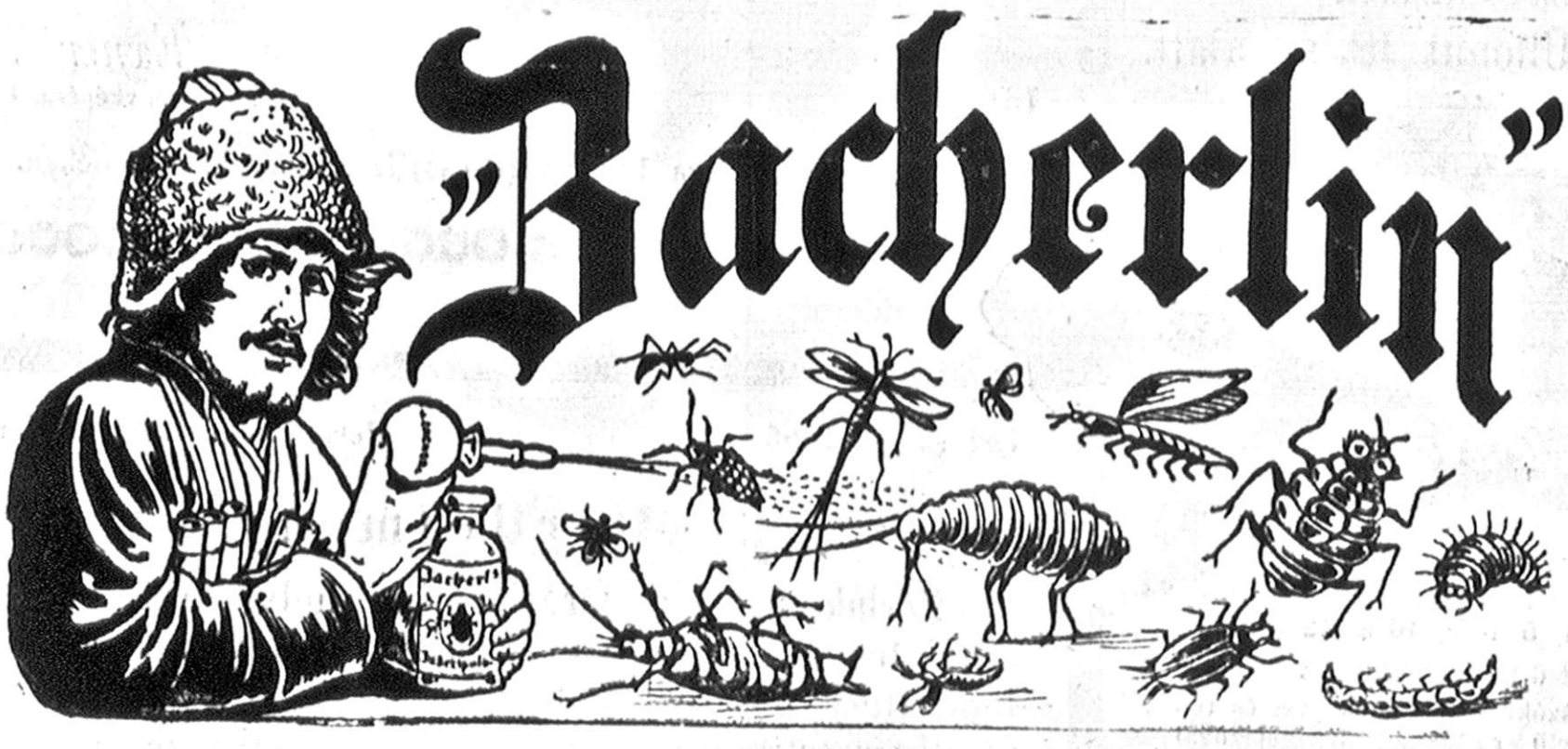

Csodálatos hatásu! Ugy öl, mint semmi más szer

mindennemü rovarokat és azért az egész világban mint a maga nemében egyetlen szer

hirneves és keresett.

Ismertető jelei: 1. A lepecsételt üveg. 2. A név: »ZACHERL«.

Valódi kaható:

Csáktornya:	Alsó Lendva:	Perlak:	Polstrau:
Özv. Göncz L. gyógysz.			
Gráner Testvérek	Fuss Nándor gyógysz.	Kramarits Viktor	Rabič Miksa.
Heinrich Miksa	Freyer Fülöp.	Sosterics Pál.	
Strahia Testvérek.			

Nyomatott Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvnyomdájában Csáktornyán.

XII. évfolyam. Csáktornya, 1895. junius 23-án. 25. szám.

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyílterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számittatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tiszti önsegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt
Fél évre . . . . 2 frt
Negyed évre . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak: Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brünben: Stara M.

Nyilttér petitsora 10 kr.

A nyár.

A nyárnak két nagy és állandó veszedelme van. Az egyik az a szüntelen való aggódás, mely ez agrikultur országban egész nyáron fogva tartja a sziveket, ha esik, ha napsugár ragyog. Mondhatni a tavasz első csiráztató melegével a magyar gazda reménye és aggodalma kezdődik. — Országunk földmivelésből él, a melylyel az abnormis időjárás szeszélye játszik. Nálunk nemcsak a nép, de az államjólét is abból következik: milyen rendet vágnak a pengő kaszák. Ha buzatermésünk nincs: balsikeres évünk van, ha nincs jó aratásunk: éhezik a nép

A nyárnak ez az egyik kalamitása. A másik az, hogy a verejtéket termő kanikula mindég pusztitó járványt zudit az emberek nyakába, a melylyel a közhatóságok alig képesek megbirkózni, a mi a temetők birodalmát szaporitják, a kiknek nem fáj semmi.

Foglalkozzunk a nyárnak mindkét kalamitásával.

Kétségtelen: va bankot játszunk a sorssal. A mi egyoldalu mezőgazdálkodásunknak mindég az a kesz veszedelme van, hogy vagy sikerül a gazdasági év, vagy egy év minden fáradsága oda. Éppen mint a kártyás, a ki vagyonát egy kártyalapra teszi.

A magyar földmivelő kártyája a szeszélyes időjárás. Nincs a szerencse szeszélyeinek ugy odadobva a kártyás sem, mint a magyar gazda. Éghajlatunk évek mulva mind szertelenebb. Nincs nagyitás benne, hogy meddig zsákba nem kerül a szem, addig állandó rettegésben él a gazda, mert a pörkölő meleg, egy kis vehemensebb zivatar a vetést nemcsak devalválja, de semmivé teszi.

Meri-e tagadni valaki, hogy va bankot játszunk a sorssal.

Tehetünk-e ellene és mit, ezt veti föl kétségtelenül minden olvasónk, kétségtelenül tehetünk.

A gazdálkodást belterjessé kell tenni és a kalászos termés mellett a kereskedelmi növényeket is termeszteni kell. Az logikai egyszerű következtetés, hogy egy-egy növényre káros hatással lévén a sok eső, vagy tartós szárazság; a másik növény, mely természete szerint éppen azt az időjárást szereti, — jó hozamot nyujt és a gazda számadásait megtalálja a példaszó szerint, hogy a mit elvesztett a réven, visszakapja vámon. Az indusztriának tehát változatosnak kell lennie és nem szabad kimerülnie csupán a kalászos termelésben.

De ezzel a kérdés megoldva nincs. A nyers termelő országok a közlekedési eszközök gyorsasága idején és a világ tultermelése következtében mindenütt vesztettek. Magyarország is ennek a sorsnak néz elébe, ha tisztán és továbbra is nyerstermelésre vállalkozik. Az árak a hetvenes évek buza áraihoz felére estek: a buzatermelés már már nem fizeti ki magát. Mire kényszerit ez? Nyersterményeinket készitsük ki magunk és a produkczió terét is használjuk ki.

És e kivánsággal sok más egyéb kérdés is összefügg.

E követelések felé haladunk, de csak lassu szerrel, mig oda nem jutunk, addig a nyárnak meglesz a kalamitása.

A börze.

A börze még akkor is borzasztó, ha nem beszéltet magáról! Hanem, ha beszéltet, akkor fölszakadnak társadalmunk nyomoru fekélyei. — Megindító, megremegtető drámák, kriminális szörnyüségek fagyasztják meg ajakunkon a szót, a Mammon bálványának temploma a börze és a kik a hirtelen meggazdagodás sovár vágyától üzetve keresik fel e helyet, bizonyosan erkölcsi halottként jönnek ki. Mert miképen a monakói játékbarlangból évenként az ablakon dobnak ki egy pár a revolver golyó,ától elcsöndesült átékost: akként a börzespekulácziónak is megvannak a maguk halottai.

Ne higyje azt senki, hogy a börzének csak az izgalmas fővárosban vannak látogatói. Ez nem áll. Hanem a dolog ugy áll, hogy a vidékről is többen ismeretesek és játszanak a börzén. És voltaképen ezen

A „Murakőz" tárczája.

DALOK.

I.

Nem tudok én szépen szólni,
Nem tudok én szépen nézni.
Nem tudok én mesebeli boldogságról
Bübájosan beszélni.

Mert az igaz boldogságnak
Nincsen szava, nincsen szája,
Ha az ember üdvösségét, mennyországát,
A szivében hordja.

II.

Rózsát kötözgetek a virágos kertben,
Piros tubarózsa, te megértesz engem;
Tudod, hogy a szivem nem gondol, csak róla,
Te tudod, te tudod piros tubarózsa.

Kökényszemü lányka, édes mindenségem,
Ölelj meg, karolj át, adj egy csókot nékem;
Ne haligass, ne figyelj rosszakaró szóra,
Maradj mindig ilyen nyiló tubarózsa.

III.

Köcnyben uszik a babám két orczája,
Üzenő szóm fájó lelke dé várja!
Vidd el neki kóssa szellő szivemet,
S üzenetül mond azt neki:
— Csókolom azt az imádságos szemedet!

Nagymisére húzták meg a harangot,
Gyönyörüen szól, de te rózsám nem hallod;
Hirthozó szél körülfogja termeted,
S üzenetem elsusogja:
— Csókolom azt az imádságos szemedet!

Hrabovszky Lajos.

Névnapi ajándék.

— Irta: Hrabovszky Lajos. —

Est. A zálogházból erős naftalinillat áradt az utczára. Benn zsibongó tömeg ágaskodott a rácsozat előtt, melynek hátá megett elesett kiáltozott egy veresorru tisztviselő.

— Senki tobbet? Másodszor.

A harmincz forintot mindenki sokallta, pedig talán otször annyit is megért volna az a mely tüzü gyémántgyürü, melyet az üzletulajdonos magasra emelve tartott kezében.

A sarokban egy öreg anyóka állott. Szaraz arczát nem az elfutott hosszu idő szántotta föl, de a hamar átélt idő nyomorusága. — Kiaszott kezei görcsösen szorongatták papirpenzt s beesett ajkai alig érthetően motyogtak:

— Harmincz forint? Sok lesz, nagyon sok lesz.

A vevők között kézről-kézre járt a gyürü. Mindenki fogni akarta, hogyha nem is lehet övé a drága kincs, legalább annak pillanatnyi birhatása szerezze meg az el nem érhető boldogság multó gyönyörét.

A vörös orru tisztviselő már háromszor szippantott tenyes burnót-szelenczejéből, el is tüsszentette magát egy párszor s a gyürü még mindég kézben volt.

— Megneztek már? Meddig várjak? Kiáltott kissé ingerülten,

A teremben forrongás, zugás támadt s egy nagy glóbusi zsidó alázatosan nyujtotta neki át az ékszert.

— Tessék, nagyságos ur!

— Harmincz forint! — senki többet?

Pillanatnyi csönd.

— Harmadszor.

A dobot leütötték, a gyürüt megvette egy fiatal leány.

Az öreg anyóka még mindég a sarokban állt. A sok időn keresztül kuporgatott rongyosszélü papirforintokat nagy gonddal kötöste parányos, sárga kendőjébe, két könyökével nagy nehezen utat csinált az ajtóig s kiforduit az utczára.

Itt sem hagyta nyugodni a gondolat, mely agyát meg az előbb elenken foglalkoztatta. Egyre ismételgette mint a felhusott oramü.

— Harmincz forint sok lett volna, nagyon sok lett volna.

Odabenn még vagy öt tárgyat árvereztek el köztük egy menyecske nehéz fehér selyem ruháját, a menyecske pár hó előtt ment férjhez.

Sari nem pedig nehezkes, lassu lépteikkel kocsogott végig az üres utczákon.

Kiért a lóptaczra.

Nagy, metszett üvegtablák mögül messze vetette vörös sugarait a felgyujtott gázlang. Ezer mindenféle ragyogott a tünderi kirakatban. Keskeny aranygyürük mellett széles, lánczba csavart karcsatos, bársonytokokban finom müvü medallionok.

Sokáig nézegette.

Még öcska, fekete keretes pápaszemét is feltaszitotta az orrára, hogy jobban lásson. Aztán

játék nem azokra veszedelmes, a kik a tőzsde éghajlatának minden zefirje iránt inklinálva vannak, hanem a vidéki balekek, a kiket a tőzsdei megbizók szipolyoznak és juttatnak tönkre.

A dolgot nagyon könnyü érteni. — A börzén való üzérkedés rendesen titokban történik. Ugy van vele mint a ferblisták. Egyetemlegesen titkolják, hogy ők e szenvedélynek rabjai, mert jól tudják, hogy nagyon sok embernek meg van a maga szigoru elve e játékról és annak üzőiről. — Ezen üzlettől tartózkodnak a hipotékát adni tudó kereskedő üzérek, annál nagyobb előszeretettel vállalkozik rá a lelkiismeretlen, gyanus előéletü üzér azzal a szándékkal, hogy megbizóját ki fogja koppasztani. A vidéki spekulánsok ilyen kezekbe kerülnek és mint az éjjeli lepkék biztos veszedelmükbe, bizzák vagyonukat ezekre a lelkiismeretlen kezekre.

Belátta maga a tőzsdebiróság a bajt és azért nemrég ujabb szigoru szabályzatokat dolgozott ki, melyeknek czéljuk a hivatlan elemeknek a tőzsdéről való eltávolitása.

Nem lehet feladatunk azt firtatni, valjon az e végből alkotott szabályzat a kivánt eredményt eléri-e, mi csak annyit konstatálunk, hogy a mig lehetséges a budapesti gabonatőzsdén százszor annyi huzára határidő üzletet kötni mint a mennyi egész Magyarországon a legjobb gazdasági évben terem, mint napjainkban; mig egyes tőzsdén jegyzett papirokat lehet befolyásolni és annyira fölhajtani, hogy azok 2 és fél százalék kamatot sem hoznak, mig az ugynevezett ál-ügyletek dominálnak a tőzsdén: addig a szigoru és még szigorubb rendszabály a bajokat szanálni nem fogja.

A zálogházakkal való szédelgésnek egyszerre véget vetett, midőn az állam nagy kauczióit kivánt az illetőktől; ha a tőzsdén megbizásokat végző bankároktól is biztositékot követelne minél nagyobbakat, akkor a lelkiismeretlen bankárok nem fogják a könnyelmü embereket a romlás karjaiba vinni.

Közigazgatási bizottság ülése.

A megyei közigazgatási bizottság junius havi ülését Svastits Benő főispán elnöklete alatt folyó hó 11-én tartotta.

Az alispáni havi jelentés felolvastatván, helyeslőleg tudomásul vétetett.

Tudomásul vétetett a kereskedelemügyi miniszter rendelete, amelylyel a Zalaegerszegen létesitendő állami főgymnásium épülete számára szükséges telekre nézve a kisajátitási eljárás meginditását engedélyezte.

A közigazgatási bizottság a kórházi bizottság megalakitására julius 1 ét tüzte ki.

Olvastatott és tudomásul vétetett a belügyminiszter leirata, amelylyel a nagykanizsai közkórháznál a kut csináltatását engedélyezte.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a pécsi posta- és távirda igazgatóság megkeresését, amelyben tudatja, hogy a kereskedelemügyi miniszter Vizi Szt. Györgyön a kért postahivatal felállitását nem engedélyezte

A kereskedelemügyi miniszter leirata, amelyben tudatja a közigazgatási bizottsággal, hogy megkeresésére az államépitészeti hivatalnál a személyzetet egy müszaki erőnek beosztásával szaporitani fogja, tudomásul vétetett.

Tudomásul vétetett a kereskedelemugyi miniszter leirata, amely szerint az 1894 évben a szálas takarmánynemüek után engedélyezett mérsékelt viteldijakat hatályon kivül helyezte.

Előterjesztetett s tudomásul vétetett a kereskedelemügyi miniszter leirata, amelyben tudatja a közigazgatási bizottsággal, hogy Zalaegerszeg város azon kérelme, mely szerint Zalaegerszegen vasuti forgalmi főnökség állittassék fel, figyelembe vehető nem volt.

A vármegye törvényhatósága a május hóban tartott rendes közgyülésén a Nagy- és Kiskanizsa közt levő állami ut uttestének áthelyezését s ily értelemben a miniszteriumhoz felterjesztés intézését elhatározta.

A kir. tanfelügyelő jelentése szerint a miniszter megengedte, hogy a zalaegerszegi kisdedóvodánál a folyó tanévben nyári menedékházak vezetésére képesitő bizonyitvány adassék ki. A miniszter az alsó-lendvai áll polgári iskola uj gondnokságát kinevezte s a községi iskolai tantestületet a állami iskolához átvette.

Kir. tanfelügyelő bemutatta Szt-Gróth Polgárvárosnak jelentését, továbbá az udvarnoki róm. kath. iskolaszéknek jelentését — róm kath. iskolájuk épitkezésének ügyében.

A csáktornyai községi népiskolánál megejtendő tanitóválasztásra elnökül a közigazgatási bizottság Ziegler Kálmán iskolaszéki elnököt küldi ki

Ezek után kir. tanfelügyelő előterjesztette a járási szolgabiróktól, valamint a községi elöljáróságoktól beérkezett jelentéseket az állandó, vagy nyári menedékházak felállitására kötelezett községeknek ez ügyben eddig követett eljárásáról.

Különféék.

Dr. Buzicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő e hó 16-án este Csáktornyára érkezett Elnökölt a tanképesitő vizsgálaton, meghallgatta a gyakorló iskola vizsgáját. Jelen volt az igazgatótanács ülésében Járási főszolgabiró urral alkalmas telkeket kerestek a külön felállitandó állami iskolák részére Nyirvölgyön és Szent-Ilonán mert elejtetett a régi terv. hogy Nyirvölgy, Szent-Ilona s Jánosfalu közösen látogassanak egy iskolát. Meglátogatták a dráva vásárhelyi állandó gyermekmenedékházat. Királyi tanfelügyelő ur külön is értekezett iskolaszéki elnök urral a helyi tanügyi viszonyok felől. Innen Nagykanizsa felé utazott, hogy a középkereskedelmi érettségi vizsgálaton elnököljön.

Tisztujitás. A városbirónak és pénztárosnak, valamint a helyettes birónak lemondása folytán szükségessé vált tisztujitás, a járási főszolgabirónak rendelete értelmében julius hó 4 én délelőtt 9 órakor fog megejtetni a városháza tanácstermében.

— *A kaszárnya.* A helybeli laktanyának ügye végső stadiumába jutott. Az árlejtést tegnapelőtt pénteken tartották meg, délelőtt 10 órakor. Az előállitási költség 401,596 frt 31 krban állapittatott meg, ekkora volt a kikiáltási ár. Hatan nyujtottak be ajánlatot. A legkedvezőbb ajánlatot tette a Hirschel Fde—Bachrach-féle czég Nagy-Kanizsáról, mely 358,500 frtos ajánlatával az épitést el is nyerte Morandini Román és Tamás ugyancsak nagykanizsai vállalkozók hozzájuk legközelebb álló ajánlatokkal szemben, mely 359,960 frtot tett ki. Most a városi kép-

---

kibetüzte, a mit a tudós urak szépen kicifrázott papirosra irtak.

— Ez száz forint, emez már ezerbe jár, a sarokba huzódó kis fülön függőt pedig ötven forintert is meglehetne venni.

Tovább ment.

Az ő kedves keresztleánya, Sárika, ugyanis olyan régen vágyódik már egy selyemruhára, s ha már nem vehet neki drágaköves gyűrűt — szive óhajtása szerint — megpróbál azt vásárolni. Hátha kifutja a rongyos, öcska papirforintokból.

A nagy üzletben, a hova bement, még csak rá se néztek.

Mit keressz te ottan, kinek még tán betevője sincsen.

— Hát aztán, hogy adná lelkem azt a fehér selymet, buzavirágokkal.

A pomádeshaju kereskedőlegény csak ugy foghegyről vetette oda. Rölje két forint.

Nem is válaszolt rá semmit, csak kiment a fényes utczára s lejcsóválva mondogatta;

— Sok lett volna, nagyon sok lett volna. Szegény embernek nagyon meg kell néznie, hova teszi a garast.

Aztán ugy elgondolkozott magában, mennyire szereti őt Sárikája. — Mikor két éves korában hozzákerült nem is hitte volna, hogy olyan szép, olyan derek leány lesz belőle. És mégis! Most már pénzt is keres.

Igaz ugyan, hogy annak nagyobb részét elnyeli a napi szükség, mégis százszorosan visszafizette azt, a mit nevelésére, tanitására költött. Aztán meg holnap névnapja is lesz neki, meg Sárikának is, az ő drága keresztleányának. Megérdemelné, hogy valami örömet szerezzen neki.

Ha már selyemruhával nem, valami egyébbel. Akármily egyszerü lesz az, Sárika nagyon fog örülni neki.

Nehéz könnycseppett törött ki szeméből, mialatt tovább csikkáztak gondolatai.

Vajjon hogy érzi most magát? Az orvos tegnap azt mondotta, hogy két nap mulva már semmi baja sem lesz. A láz is elmulik s arczára az eltünt piros rózsák ismét visszatérnek. Mi igaz belőle?

Mikor hazaért, nagy komolysággal bontogatott fel az egyszerü asztalon egy piros papirba göngyölgetett csomagot.

— Látod, édes leányom, rád is gondoltam, hóztam neked fehér battisztot, egy ruhára valót, ünneplőnek.

Az ágyban fekvő lány beteges mosolylyal igent intett. Mutatni akarta, hogy örül, pedig sirt, mikor a fal felé fordult. Sári néni meggyujtotta a lámpát s lábujhegyen tipegett az ágyhoz. Ovatosan hajolt a leány fölé s mintha magát akarta volna megnyugtatni, sugta:

— Alszik. Az asztalon heverő csomagból földig lógott a vakitó fehér battiszt. Megfogta a szélét. Ujra és ujra nézegette.

Szép nagyon szép. A ruha mellett még tán egy másik rokolyára is ki fog telni belőle. Szép, nagyon szép, csakhogy egy kicsit drága.

Majd idegesen terítette ki nagy sárga kendőjét.

— Vajjon mennyi maradt még meg a pénzből? Huszonhárom forint volt benne.

— Ezt eltesszük a többi mellé az öcska almáriumba, hadd maradjon ottan. Nagy idő sulya nyomja vállamat. Nem tudom, mikor halok meg s nem akarom, hogy a szomszédok költségén vigyenek a temetőbe. Ezt a pénzt is oda teszem ahhoz, a mit összegyüjtöttem sok éven át temetésre.

Kihuzta az almárium csikorgó fiókját s bele tette a nagy rézkapcsos bibliába a bankóba.

* * *

Az orvos az asztalnál ült s irta a halotti bizonyitványt. A szobában a temetési szolgák huzogatták oda a butorokat. — Sári néni nem is hitte volna, hogy mire az uj fehér battisztruha elkészül, a láz is elmult s az eltünt piros rózsák ismét visszatérnek keresztleánya arczára. Csakugyan visszatértek.

— Hát aztán mennyibe fog kerülni a temetés?

— Össze-vissza ötven forintba.

— De tegyenek neki koszorut is a koporsójára, fehér liomból, rózsa-szinü szalaggal.

— Akkor ötvenötbe.

Mikor a ravatal fel volt állitva, Sári néni egyedül sirdogált az egyik sarokban.

— Szegény leányom, szegény kis Sárikám. Látod, te Sárikám, a te öreg keresztanyád nem feledkezett el rólad most sem. Én istenem, be szép is az a patyolat-szemfedő, az a nehéz koszoru... csak egy kicsit drága. Szegény embernek meg kell nezni, hova teszi a garast.

viselőtestülettől függ ennek sankcionálása, mely az intézkedést e tekintetben magának föntartotta s veto-jogával esetleg élhet is.

— *Városi közgyűlés.* Ülést tartott a város képviselőtestülete e hó 15-én, melyen a laktanya ügyében tanácskoztak A városbiró jelentette, hogy az árlejtés után beállandó épitkezés megkezdésének gyorsitására való tekintetéből 800.000 db. téglát szállittatott az épitkezés szinhelyére. Ezt némelyek a testület tagjaiból nem helyeselték, mert a tégla minőségét kifogásolják. A közgyülés hoszabb eszmecsere után kimondotta, hogy az átvétel alkalmával a vállalkozóval egyetemben szigoruan vizsgáltatja meg az épitészeti bizottsággal a szállitott anyagot s ha nem megfelelő, vem veszi által. A képviselőtestülettől nyert megbizatás folytán jelenti Ziegler Kálmán, hogy a Pesti magyar kereskedelmi bankkal folytatott tárgyalásai eredményre vezettek, amennyiben a 420 000 frtos kölcsön tárgyában a pontozatokat megállapitották. E szerint 96 frtos árfolyammal, 4·85% os kamat mellett 50 évi törlesztésre kapja meg a város a kérdéses összeget. A képviselőtestület a föltételeket elfogadja s a kötelezvény aláirásával Hirschmann Leó és Szeiverth Antal városi atyákat bizza meg.

Tanképesitő vizsgálat. A csáktornyai áll. tanitóképezdében a május hóban megtartott képesitői irásbeli vizsgák folytatásaként, e hó 17. és 18-án tartattak a szóbeli és gyakorlati tanképesitő-vizsgálatok. Vizsgálatra bocsájtatott 15 jelölt, kik közül egy az irásbeli vizsgálat után visszalépett. Képesittetett 14 jelölt; még pedig 7 jeles, 5 jó, 2 elégséges eredménynyel. Kántori képesitőt 5 jelölt nyert.

— *Óvoda zárünnepély.* Légrádon folyó hó 18 án az iskolaszéki s óvodafelügyelő bizottsági tagok, több községi elöljáró és szép számban megjelent tanügybarát meleg érdeklődése mellett tartatott meg az óvodakötelesek vizsgája, melyről csak a lelkesedés hangján lehet megemlékezni különösen itt a horvát határon. A babérkoszoru Prokesch M. Aurélia főnöknő nővért illeti, ki fizikumát felülmuló fáradsággal, kitünő képzettséggel s törhetetlen lelkesedéssel csepegteti a szép, jó és nemes érzelmek iránti hazafias szellemet, növendékei zsenge keblébe. Főtisztelendő Gadó Mátyás plebános, lendületes szavakkal fejezte ki főnöknőnek az iskola s szülők köszönő elismerését. A mindennapi tankötelesek évzáró vizsgái e hó 26 és 27 én lesznek.

A biciklisták és az uj-ut. A városi tanács határozata alapján a helybeli szolgabiróság rendeletet adott ki, mely szerint a vasut felé vezető u. n. uj uton a kerékpározást beszünteti. Ez intézkedés helyeselhető, s csak kérnők, terjeszszék ki az iránt is, hogy a lóhalálban való biciklizés a városban is tiltassék el, nehogy a multkorihoz hasonló elgázolás ismétlődjék, a mi utcáinknak mostani feltöltése mellett nagyon könnyen megeshetik.

Értesités. A csáktornyai szépitő-egyesület értesiti a nagyérdemü közönséget, hogy a népünnepély a jelzett gazdag programmal ma, vasárnap (23-án) fog a városligetben megtartatni. Belépti dij 20 kr A rendezőség.

— *Talált hulla.* Folyó hó 15-én a Mura fövényén, Légrád határában egy 35 éves, vándornak látszó férfi holttestre bukkantak, ki — orvosi vizsgálat szerint — már 10—12 nap előtt kerülhetett oda. A légrádi rk. temetőben helyezték örök nyugalomra.

Tűz volt e hó 18-án reggel 3 órakor Csáktornya—Buzás külvárosban. Elégett 1 ház, 5 gazdasági épület, 2 tehén, 1 borju, nagymennyiségü gazdasági szerelvények és vagy 600 frtra becsült takarmány. A tűzoltók daczára a kora reggelnek, kivonultak a vész helyére. Szerencse, hogy teljes szélcsend uralkodott, mert másként az égő épületek közvetlen szomszédságában levő zsuppos házak menthetlenül meggyuladnak. A leégett három gazda közül csak az egyik van 100 frt erejéig biztositva

Égiháboru E hó 21-én virradóra erős égiháboru vonult át Csáktornyán. A villám beütött a Zrinyi vár tornyába, melynek fedeléről egy csomó cserépzsindelyt horzsolt le, s a toronyfeljáró egyik lépcsőfáját szilánkokra hasitotta szét Ugyancsak nem messze a vártól a szent-ilonai uton egy nyárfába is beütött ugyanekkor a villám.

Gyászhir. Mint részvéttel értesülünk, Puhán Gyula szent-ferenczrendü zárdafőnök, ki városunkban is évekkel ezelőtt mint hitoktató volt alkalmazva, e hó 17-én rövid szenvedés után Mária-Gyüdön meghalt. — Szerdán temették el. Nyugodjék békében!

Kizbefult Folyó hó 15-én Alsó-Domboru község déli oldalán elfolyó ugynevezett holt Drávába Grebert Vilmos nevü, mödlingi születésü 19 éves vándorló sütősegéd, fürdés közben belefult Holt testét ez ideig szorgos kutatás daczára sem tudták kifogni.

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) nyomdaüzletében egy tanuló felvétetik. Csakis 3—4 polgári- vagy középiskolát végzett ifjak jelentkezhetnek.

LEGUJABB.

A kaszárnya épitése ügyében tegnap szombaton, megtartott rendkivüli gyülésében a város képviselőtestülete az épitészeti bizottságnak jelentése alapján egyhangulag kimondotta, hogy a Morandini-czéggel szemben a legelőnyösebb ajánlattevőt a Hirschel—Bachrach czéget bizza meg a kaszárnya fölépitésével.

CSARNOK.

Jelenetek a rendőrkapitány előtt.

Szinhely: kapitányság. Idő: jelenkor.

Rendőrkap. (rendőrhöz). Vezesse elő Czérna Sárát. (A rendőr igen alacsony, mintegy 40 éves asszonyt tuszkolt be Arczáról ravaszság olvasható. Haja rendetlenül, összekuszálva lóg le Ruhája czafatos Lábán felemás, kétszinü harisnya és bárkaszerü férficzipő. Belépéskor olyan szüzi tekintettel közeledik, a mely egy drámai szendének is derék alakitás lenne.) Ezer bocsánatot kérek tekintetes kapitány ur, hogy ily pongyolában jelenek meg. Fájdalom tükör nélkül öltözködtem, midőn András ur elszólitott.

Rendőrkap.: Jól van! Czérna Sára, mondja, mért csavargott maga az éjjel a városban.

Sára: (csodálkozva) Én? csavarogtam? Isten látja lelkemet.

Rk: És ez nem az első eset. Hisz ismerjük egymást. Maga az éjjel is a vasutnál ődöngött Kólikás Nepomuk favágóval. Bizonyára nem a csillagok járását nézegették.

Sára: Tessék! igy jön az ember bírbe! Ha én azt elmondom, miként jöttem össze Kólikással, a tettes kapitány ur is azt fogja mondani: Sára, maga ártatlan.

Rk: Ne beszéljen olyan sokat. Maradjon a tárgynál.

Sára: Legyen! Megfogja látni a kapitány ur, hogy igazam van. — Az én uram rettenetes ember, mindég részeg. Magamnak kell hazaczipelnem. Ugy történt, hogy tegnap este azt gondoltam: Sára szaladj és hozd az öregedet a pálinkás butikból, mert különben ujra az utczán fekszik és jó hirnevemnek blamázst csinál. A mint elgondoltam, ugy tettem. Felhuztam a parádés harisnyákat és mentem

Rk: Hány órakor?

Sára: Ugy kilencz felé.

Rk: Fejtse meg, hogy találta magát kint az őrjárat tizenkét órakor?

Sára: Több is lehetett. Az órámat feledtem el fölhuzni.

Rk: Ugy? Csak tovább.

Sára: A kerepesi-uton akadtam össze Kólikással.

Rk: Ki az?

Sára: Ismernie kellene, hajléktalan, Czinkotáról jött be Nincs semmije. Ő az uram »snapszbrudere«. Ő tette nekem azt a lekötelező ajánlatot, hogy az öregemet segit haza vinni. Mentünk! De a pályaudvarnál elfáradtam. — Leültünk egy árnyas helyre egy kicsinyt. Ekkor jött a rendőr és fölirt. Lelkemre, becsületemre mondom, hogy ártatlan vagyok.

Rk: Most az egyszer elhiszem. De ha még egyszer éjnek idején kint csatangol, akkor nálunk fog hüsölni Vezesse ki!

Sára: (menőben) Még a fehér liliomon is eshetik folt. Efféle ártatlansagot gyanusitani?

* * *

Elővezetik Tököly Pistát. Erős, magas ember Szeme vadul pislog. A pálinka gőzölög belőle. Olyan gubát visel, melynek szinét egyetlen archeologus se tudná megállapitani. Bizalmaskodik a kapitánynyal.

— Jó reggelt kapitány ur, örvendek hogy...

— (Zordonan) Mi a neve?

— Pista.

— A másik nevét is mondja.

— Melyiket? Van nekem sok. A barátaim Tökölynek csufolnak. Apám Pistának nevezett. De az igazi nevemet soha se mondta. Bizonyosan neki se volt.

— Hányszor volt büntetve?

— Egyszer se.

— Felfrissitem az emlékező tehetségét Büntetve volt koldulás miatt.

— (Fitymálva) Hát az is valami?

— Háromszor verekedés miatt.

— Mindannyiszor ártatlan voltam.

— Magának most nincs lakása?

— Persze, mert most költözőben vagyok. Éppen a butoraimmal költözködtem, a midőn elfogtak.

— Hol hagyta butorait?

— Velem szállittattak az áristomba.

Rendőr nevetve: Egy csomó piszkos zsebkendő, egy ócska czigaretta doboz és egy pálinkás üveg félig itallal tele, vannak vele.

— Ezen nincs mit nevetni. — Inkább sajnálkozzanak. Keserü a szegény ember élete.

— Szégyelje magát! Ilyen erős ember Most pedig vissza a kóterba. Holnap eltolonczoltatjuk.

Mártonfi Imre.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptulajdonos és kiadó;

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

XII. tečaj | Vu Čakovcu, 1895. 16. junuša. | Broj 24.

S urednikom meči je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišuće se nadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovec.

Nakladništvo: Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obnane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:
Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

za horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk.

Izlazi svaki tijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajučega činovničkoga družtva“, „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Iz Amerike.

Paul Bourget, jeden od najgenijalnih francezkih piscov, koga je francezka akademija lanjskoga ljeta izebrala svojim kotrigom, izdal je vezda dvě debele knjige notacijah pod naslovom „Outre—Mer.“ Bourgetova radnje (delo) spada medju najvredneše i najzanimivije študije ove vrsti već po tom, kaj ju je pisal pisec Bourgetove veličine, koji se odlikuje rědkim psiholožkim motrenjem, pravom francezkom duhovitošću i plastičnim prikazivanjem. Tak je podpunil sliku o amerikanskom životu, pak nema jedne stranice, koja nebi budila najvekši interes.

Već prvo poglavje Bourgetove knjige majstorska slika, kak ju more za literarne gourmande staviti samo pravi umjetnik. To je fino i živo izradjena crta o prevozu iz Evrope vu Ameriku. Na velikom parobrodu (damšifu) od 10.000 tonah, koji vsaki dan prevali 500 miljah, prikazuju se život i ljudi, koji iščeju vu Ameriki novu domovinu, sreću, zabavu i zaslugu.

Prvi dan svog boravka vu Nju-Jorku opisuje Bourget klasično. Tu je život drugačeši nego vu Evropi, ovdi tak rekuć vulica beži. Jezere kolah, željeznice nad zemljom i pod zemljom, električni tramvaji, damšifi itd. vse to hrli munjevnom hitrinom. Nigdo nema vremena da stane, vsaki ide za svojim poslom. Ako si zakesnil jedna kola, eto ti već drugih, a vsa puna. Med ta kola skačeju i rivaju se blěda děca i ponudjaju novine od denes, né od ove vure, dapače od ove minute. Na jezere licah žuri se i prejde ovak poleg putnika za navěk; nigdar ih više noće spaziti. Čudnovito je, piše Bourget da se vsi ti ljudi niti neg'edaju. Kontrast je velik, kad čověk prispodobi „kompletni“ omnibus vu Parizu, gde vse gledi i razgovarja, ter gustokrat najvugodneše zabavlja.

Zanimivo je kak opisuje Bourget nedelju vu centralnom parku, gde se na jezere te žakov i meštrov špancira, a po vul cah prehadjaju nebrojena kola, vu kojih se voze cele familije. Nigdi se nevidi zdrapano ili nečisto odelo (oprava). Opis toi ettah sadržavala pravu maškaradu.

Komfort, koji pružaju amerikanske željeznice i amerikanski hoteli, prelazi vse, kaj Evropejci senjaju. Vu vagonu se čověk vozi kakti vu palači. Tu néga droncanja. Čověk sedi vu velikom salonu, gde more vsaki čas vsaku želju izpuniti. Cugi su putujući hoteli ali amerikanski hoteli. Ti hoteli prava su čudesa. Dizala funkcioniraju divno Vu 14-ti kondignaciji stanuje se baš tak komod i sjajno kak i vu prvoj kondignaciji Vu vsih ganjkih namešćene su plehnate škatulje, koje su vu savezu s centralnom poštom vu vulici, pak tak je vsakoj želji Tu se more dobiti vu tom razdoblju najsjajniji obed, vsake fele novine, kola, doktor, barbér, vozne karte za željeznice, ulaznice vu teatre i koncerte itd. — Poleg vsake za spati sobe, nahadja se soba za opravljanje i soba za kupanje, vu kojoj se more vsaki čas po dnevu i po noći dobiti mrzle i tople vode. Sobe su sjajno uredjene, svila, baršun, dragocěno drěvo, špice, tepihi, kipi itd. Vse su sobe električkim svetlom električkim svetlom providjene, a za silu vpeljan je i plin.

Bourget nam dalje opisuje vse ekonomske, trgovečke, industrijalne i narodostne prilike, ter vu tom duhovito nadkriljuje svoje, koji su prvlje kaj pisali. Imajući preporukah i sredstvah, on je i mogel više videti od drugih, a preputoval je vse za vezne orsage.

Medju najsanimivije partije Bourgetova djela spadaju študije o amerikanskih ženah, koje on majstorski analizuje. —

On amerikanske žene ovak karakterizuje: Žena si je vu Ameriki doista izvojevala podpuno ravnapravnost s muževi. Ova ravnopravnost tam je nekaj zevsema naravna i nigdo se tomu nečudi. Ona dosiže od najsitnijih sitnicah do vrhunca vsega našega života. Vu školah vučiju dečaki i devojčice skupa, podučavaju nje vezda mužki, vezda ženske, bilo to vu matematiki, bilo vu ručnom delu. Ako stupimo vu sveučilištni laboratorij: mlade djevojke prignjene su

ZABAVA.

Dobro domače vračtvo.

Bil je jednoč negde jedan par zakonskih ljudih, koji su se gusto krat i oštro svadjali. Ako se je muž vrhu česa gde kaj potužil, pričela je žena špotati i larmati vrhu krivice, koju joj čini, muž opet je sebe zagovaral i krivnju od sebe hotel odriuuti te ju na ženu zvaliti, ali sad je trefil! Sad se je par počela ona prava svadja, s koje je par na daleko i široko bil poznat.

Nieki vračitelj, koj je bil stim parom u poznanstvu, znal je za njihovu zlu navadu, kaj se svadje tiče, te jedan krat dojdući je pohadjat, slučajno najde samo ženu doma, muž je nekam po poslu odišel. Ona odmah upotriebi tu zgodu, te kad se je baš tak dogodilo, da je s doktorom na samom bila, za ufano mu se nad tum zakonskum nesrećum prituži te ga zaprosi, da bi joj nekakovo vračtvo za njezinoga muža dal, da se nebude tak rad žnjim svadil, kak je to do sada činil. „Ja bum još zbetežala od te svadje« — veli ona — „jer svaki krat kad se počme svaditi i svakojakim me potvarati, dojde mi vručina u glavu te sem navek blizu omiljavice. Prosim njih gospon doktor, nek mi nekakovo vračtvo daju, da se nebu toliko z-menom uviek svadil“. Tak zaključi sirota svoju prošnju, „tobož, da je svadji samo muž kriv a ona niti najmanje.

Doktor, koj je znal, da je je jedan za groš a drugi za pet krajcarov, veli: »Draga moja gospa, ja imam proti tomu betegu sigurno vračtvo, i ja njim ga budem dal, ali neredbu i baratanje s tim vračtvom moraju na jedan las poslubnuti i baš onak delati, kak njim ja rečem, jer drugač nikaj nehasni te bi sve skupa bilo badava. — Sad neka paze! Čim se bu njihov muž pričel svaditi, oni odmah od ove medicine neka deset kaplic u jednu čašu vode nakaplu te onda onu vodu pune zube primu, ali pogutnuti ili van zpljunuti istu nesmu, negu ju moraja najmanje pet minutah u zubih, držati. Ako u to vrieme još nebi prestal se svaditi, zadrže istu vodu još drugih pet minutah u ustih. Ako budu dva—tri tjedna tak delali, dobar njim stojim, da bude i njim i njihomu mužu hasnelo.“

Žena je sve učinila po naputku doktora nut! Na skoro je u kući postalo sve mirnije Pošto se sa medicinom u ustih nije mogla svaditi i svomu i onak razjarenomu mužu odgovarati, primirili se je isti na skoro i svadja nikad nije mogla dugo trpeti, već uviek krajše te kraj e, dok je posve zniknula i dotični su za nieko vrieme postali nejmirneši par u cielom miestu — dakako pomočjum dobrog domaćeg vračtva.

Em. Kollay.

Težek križ.

(Istinita pripovest).

Vu selu V.... vu Medjimurju živeli su dva sused, jeden je bil zidar, a drugi čizmar, prvi se zval Čurilla Janko, a drugi Herško David. Spočetka su lepo složno živeli i više put na večer osobito pak vu zimi jedan k drugomu dolel se malo porazgovoriti, jer su obedva pod jednim krovom stanovali, 1878. leta, kad je vu Bosnu mnogi i vnogi medjimurac išel vojevat, moral je iti i Herško David. Kad je sve prestalo, dojde i David dimo, ali sjednom drvenom nogom, jer drugu je ostavil kod Bihača, gde mu je kugla ju odnesla.

Spočetka je bil žalostan, misleči kak bude vezda samo sjednom nogom; mu ali za njegovu hrabrost i junačtvo ni se je spozabil kralj, i dobil je David penziju prilično, jer je bil 48 regimenta stražmešter. Meštriju svoju je opet počel i lepo je živel svojom tovarušicom Magdom.

Videl to vse njegov sused Čurilla, bil mu je zavidan, i ovako običaval svojoj tovarušici Rosi govoriti: „vidiš David je srečen da ima drvenu nogu, jer mu lepo penziju nosi.« Nenavidnost ga je na toliko dotjerala, da se je počel i srditi na Davida.

Dojde vreme plačanja rende gospodaru

nad mikroskopom i gledaju anatomičke preparate vu družtvu mladih ljudih. Dojde li koj reporter, da zapodene interviev, pak pokaže samo svoj list, a né svoje ime, — taj reporter je žena. Ako je nam potrében doktor, a uputna listina uvjerava nas, da ima toliko ženskih koliko i mužkih doktorov. Idemo k sudu. Zapisnik vodi žena. Ž.ne je su fiskaljuši i prodekatori vu cirkvah. Vu kratko, žena je malo né vu vsih službah i funkcijah ravnopravna z mužem, a poleg toga ona gospoduje socialnim životom, ter je naravski, da vu vnogom i nadkriljuje muže.

Devojke nerazlikuju se ničim od mladih gospah. One né samo da dohadjaju same kud ih je volja, nego nosiju i jednaku slobodu govora i smeha. Čitaju isto, délaju isto i pohadjaju vu družtvu kojega „chaperona« kavalira teatra, društva i zabave. One se slobodno zabavljajn i znadu vrlo dobro, kakve im dužnosti naméće ženitba, zato se i hoćeju pred ženitbom dobro zabavljati. Devojke se za malo ne vse kesno zamužne

Pak gdo bu zameril Bougetu, kad veli, da mu se čini, da ima najvekše šance sreče on mladić, koji je iz dobre englezke fam lije i koj se je školal vu Oxfordu, i ona amerikanska devojka, kojoj je otec priskrbel vnogo blaga vu rudah, željeznicah i špekulacijah!

Mlade devojke proučavaju i svoje buduće zvanje kakti žene, ter baračeju s muži (tvorusi) metodički, kak vu Evropi mužkarci se ženami. Kad je Bourget razgovarjal s jednom mladom Amerikankom o razpitanju ženitbe nekoje poznate Španjolke, rekla mu je ona: „Ona nije razmela baratati sa tovarušom.“ —

Darežljivi škrtec.

Gašpar Majerić, jeden od najveksih užorašov i najbogateših škrtecov (skupijašov), opal je jedenkrat vu nepriliku. Jeden muž, koji mu je svojom bedastoćom i nesrećom opal vu njegove škramplje, mislil si je, da bu za nekoje vrême odklonil licitaciju stim, kaj je jedne nedelje donesel tustoga kopuna Majeriću. On bi bil morti donesel drugo kaj za mito, da je znal, da je znal, da je Gašpar neoženjen, ter da hodi na koštu vu najprostešu krčmu, vu kojoj se najfaleše dobiva hrana.

Kad je Majerić videl tustoga kopuna, nije znal, kak bi ov dar na vekšu hasen obrnul. Najrajši bi, kad bi ga dobro prodal, pak dobljene peneze da bi priklopil k ostalomu svojemu kapitalu, koj nosi obilne intereše. Nego kak je znal, da bi ga pri prodaji vkanili, odlučil je, da bude vu najgoršem slučaju pustil, da kopun pogine rajši, nego da bi gdo drugi od njega hasen imel. On je zaklenzi kopuna vu jednu škrinju sa četirimi lokoti, ufajuć se, da mu bude već na pamet došlo, kak bi ga na hasen obrnul. Ali te miseli nije dugo bilo, a prepadanje toga kopuna nije mu dalo mirno spati po noći. Najenkrat je iz postelje skočil, postavil prsta na čelo i zaviknul ves blažen:

„Tak je, tak mi bude dobro!«

*

Školnik Pravdić, hotel si je prav kaputa oblěći, kad je najenkrat začul glasa poštara: „Gospon Pravdić školnik!“ Dekla mu je onda donesla jednu kartu dopisnicu i frachtbrif. Kad je školnik prečtel podpis na frahtbrifu jako se je začudil. On nije mogel veruvati svojim očima, ter je išel bliže k obloku, da bolje vidi, jeli je prav prečtel. Je, on je prav prečtel: Nije se moglo poreći, to je njegov pravi podpis i ničiji drugi. Mahajuć glavom, zval je svoju tovarušicu, da joj dojavi do čudo.

Komaj kaj je opazila podpis, zamahnula je ona rukami, ter nije mogla niti pregovoriti od zasupnjenosti. Tak je zgledala kak Lotova žena, kad je vidla, kak pod dežjom od žvegla i ognja prepuda Sodoma. Ali ono je bila strahota, a ovo je iznenadjeno.

— Jeli moguće? rekla je ona, kad je došla k sebi. Jeli počimlje voda goreti, ili potok da teče na brěg. Nagadja li morti on, da bude naskorom došel strašni sud? Kaj se je on tak najenkrat premenil? Kaj vse človek nedoživi pod svoje stare dneve! Škrtec, skupjaš, koji za nas, za svoju jedinu rodbinu nije pital već petnajst ljet. . . .

— koji nas odurjava, ar mu budeju herbi naša deca kad zaklopi oči. . . .

— . . . ter se je večkrat zaklel, da bude rajši hranil još jednu ženu, nego da bi se izpunila naša želja. . . .

— . . . pak se srdi od gifta i žuči, kad našu decu vidi iz daleka . . .

— i njemu je opalo na pamet, da ti gratulira na tvoje godovno, i pošilja tustoga kopuna, želeć, da ti bude sladek.

— Ov škrtec, kojega pozna celi varaš zaradi njegove škrtosti (skuposti).

— Ja se vse bojim, rekla je žena, jeli se za tim neskriva kakva zloba. Morti je kopun otrovani (ogiftani).

— Ili barem nikaj je né vrěden, pak nam ga je zato poslal, da se znas norca napravi. Ja bi još najrajše, da nebi niti po njega poslali.

Ali kad je za jednu vuru prispela pošiljka (pakleo), izpostavilo po tomu, moralo se je držati, da se je najenkrat premenila navada njihovoga rodjaka. On, koji bi njim zlo želel, nebi njim pripoščil takvoga zalogaja.

*

Tak je i bilo: stric Gašpar pošaluval se je, ter mu se je povrnula ljubav naproti rodbini. Kak ljepa budućnost odpira se vezda njihovoj deci, na koju pripadne veliki imetek po stricovi smrti. Mogli budu prez brige živeti i ljepo se zvačiti.

A morti bude stric i za živjenja priskočil vu pomoć, a drugač, kak bi jim i poslal tak tustoga kopuna. Razméva se, da je nastal pravi poleg vu kuhnji gospe školnikovice, a gospon školnik slagal je pismo, vu kojem je gledal, da se kaj bolje i ljepše zahvali i pozove na obed rodjaka, kak bi skupa kaj ljepše obsnašali godovno.

Bilo bi suvišno opisavati potenkosti obeda, ter pripovědati, kak je stol bil pun zebranih jéstbinah i finoga vina, kak je vladala prava svečanost. Tretji na red došel je pečeni kopun, a kad je bil položen na stol, světilo se je lice Gašpara Majerića od radosti.

I školnika razveselilo vino i njegov rodjak, koji mu se po dugom vremenu ipak navrnul vu hišu.

— Priznaj, Gašpar, rekel je školnik, da

---

od hiže, nekak težko je i Ćurilla platil, dojde drugi fertal, David kak naveke i vezda je platil, ali Ćurilla je pak ne mogel platiti, zato otide k gospodaru i prosi ga da ga neka počeka, dok bude mogel zmoći. — Gospodar Ćurillu opomene radi lenosti, jer ako nebi bil len za stalno bi platil vu redu kak David.

Ćurilla veli na vse ovo, ima ljudi, koji se bogato rodiju i srečni su, zato se niti najmenje nečudim Davidu, da on plača vu vremenu, jer ima ščesa, ima penziju.

Istina veli gospodar, da ima David penziju, ali njegovo stanje dosta žalostno, dosta veliki križ, da vi Ćurilla imate takovu nesreću za stalno da bi se bole tužili.

O nebi, odgovori Ćurilla, da sam izgubil nogu svoju i dobil penziju, ja bi bil najsrečneši človek na svetu. Ja bi denes dal obedve noge, da mi tko daje takovu lepu penziju, kak vuživa David za njegovu drvenu nogu.

Pak Vi gospodar Davidovu nogu držite za težek križ? ja mislim, da penzija, koju dobiva, da mu olahkoti. — Najteži križ je, ako človek mora neprestano delati, mučiti se, pak ipak nemre preskrbeti da rendu plati.

Gospodar je bil veliki šalivdjija, dugo je već opazil Ćurillu, ne navidno gledi svojega suseda Davida, zato je odlučil, da ga bude osvedočil, da i najlehkeši križ, brzo postane najtěži.

Vidim, veli gospodar Ćurilli, da imate veliku nagiblivost na nesreču, nu ja budem Vam pomogel, da nebudete morali se mučiti, i jeli hočéte na sebe vzeti vnogo leži križ nego je Davidov, i ja Vam obečam, da nebude trebal više plačati meni rendu.

Ćurilla sav zveseljem pita, kakov bude to križ, kojeg hočete meni dati, misleći da bu kaj takovog dobil, da nebude mogel podnesti.

Gospodar vzeme krajdu i Ćurilli na hrbtu na kaputu napravil veliki križ. —

Ćurilla misleći; hm — — to budem leži nosil im me nikaj ne tešči, nego da neprestalno delam, samo da rendu plačam, im me te križ nebude nikakvog truda stajal.

Ćurilla zveseljem ide vezda dimo, da ženi svojoj navesti, da nebude više plačal rendu. Čim dojde na vulicu, spazi ga njegov prijatelj Marko, i sav začudjen misli gda su gde bedaka napravili iz Ćurille, da su mu križ na hrbet napravili, zato mu je hotel Marko iz brisati, ali Ćurilla srdito odrine od sebe Markovu ruku i veli: kaj tebe briga za moj križ, nu ja ga nosim a ne ti. Dojde dimo, spazi to žena njegova, odmah vzeme kefu i hoče skefati, ali Ćurilla počme špotati, kaj je tebe briga za moj križ. Ali niti tovarušica ne bila lena, pak zmetlom po Ćurilli, i špota da joj nek ne dela špota ljudmi Ćurilla da se reši vsega lepo otide.

Dojde mu na pamet, da ima posla na drugi kraj sela, spravi se pak ide malo. Ali čim dojde na vulicu ovo ti susedice njegove, koja je bila na glasu zato jer ima dobar jezik. Čim spazi križ na Ćurillom hrbtu, knjemu stupi i počme govoriti na savglas, kak je lena i žena mu da niti opravu si ne sešti. Ćurilli bilo već svega dosta pak ju dobro potegne po hrbtu, a ona počme kričati i na jedaput bude puna vulica bab a vse se smejeju Ćurilli; a on srdito dale se žuri, i da se reši bab pobegne vu krčmu. Čim dojde nutri, opet jedan i drugi hočeju mu sbrisati križ a on ne dopusti, konec vsemu je bil, da su ga lepo vun hitili. Ide dale ravno kad je došal pred školu idu deca dimo, spazi jedan na hrbtu Ćurillinim križ dozove drugoga i tak se za kratko vreme svi sakupiju za Ćurillom i idu za njim i kričiji mu da ima križ na hrbtu kakti osel. Vezda je već bil do kraja srdit, i hotel svu decu decu potući, ali deca fletneše i polegneju.

Vidi vezda Ćurilla da on je celoga sela norc ide jednako k gospodaru svojemu, koj je to vse gledal iz daleka i reče gospodaru: „dragi gospodar, ja sam mislil, da bude taj križ na mojim hrbtu lehek, a vezda vidim, da je tak težek, da ga nemrem već nositi, zato vzemite ga doli, a budem rajši plačal rendu nego njega nosil.

Gospodar ga spomene dobro, da neka ne misli da je Herško Davidu lehko da ima drvenu nogu i dobi penziju, nego zato lepo živi jer je marljiv. Zapamti si Ćurilla dakle da marljivost vse težkoče oblada a da najteži križ more postati najtěži.

Kerleža Ignác.

si bil prvlje pravi zlobni lopov. Ali vezda, dragi prijatelj, sad te moram za istinu kušnuti.

Stric se je smejal, da mu se je terbuh tresel, ter je včekuul za lice svoga maloga stričića Iveka, koji je poleg njega sedel.

Na kratkom, obed se je dovršil, kad se je počelo već mračiti. Na razstanku su serčeno stiskali jeden drugomu ruke i prav po rodbinski pozdravljali. Kad se je školnik sa svojom tovarušicom povrnul vu hižu, bili su čisto blaženi.

Kad je izišel na cestu Gašpar Majerić pogladil se je po terbuhu i mislil si: „Dobro sam pospravil kopuna. Dapače, napravil sam dober posel. Ovak gospodski nisam već zdavnja obeduval. Vezda mi nije treba barem četiri tjedne nikaj poštenoga jesti.“

Ali nije bilo onak, kak je mislil škrtec. Preobilni obed mora da je kriv, kaj se je Gašpar Majerić razbolil (zbetežal) iste noći, ter je sa kratko vrème otišel na drugi svět.

Pokehdob ga né bilo teštamenta, bil je ušorašev imetek predan sudbeno školnikovoj deci.

Priredil:

Glad Ferencz.

KAJ JE NOVOGA ?

Kralj vu taboru vu Bruku.

Njegovo Veličanstvo bilo je nazočno vojnim vježbam (manevrom) vu Brucku ter je pregledalo šerege. Vu pratnji kraljevoj bili su nadvojvoda Rainer, obedva glavni adjutanti grof Paar i Bolfras, ratni minister Krieghammer i vojni attachei stranih vlastih. Nakon obavljenih vježbah kralj je osobito pohvalil 3. batalijun 4. pješačke regimente Hoch- u Deutschmeister“, nazvevši ga „najbolšim batalijunom bečke posade.«

Kraljica vu Monakovu.

Iz Monakova javljaju: Njezino Veličanstvo kraljica Jalžabeta došla je vu pohod svojoj kćeri, princesi Giseli. Kraljica je došla vu najstrožem inkognitu i odsela je vu „Hotel Continental.“ Vu istom hotelu nastanili su se novi holandezki poslanik vu Baravskoj dr. Tets, ruski poslanik vu Bavarskoj grof Krepto-vić Butenjev i ruski poslanik pri papi grof Izvolskij.

Kraljica je ostala vu Monakovu pet danah, zatim se povrača vu Laiuz pri Beču odkud bude još ovog meseca išla vu toplice Bartfa vu gornjoj Magjarkoj. Iz Bartfe bude za četiri tjedna išla vu Ischl, gde bude za kraljem sprevadjala ljeto do semptembra.

Novi željeznički projekti.

Austrijanska vlada podelila je grofu Rudolfu Kinskomu, inžiniru Deriu, i direktoru flumanske kreditne banke Steinackeru koncesiju za predradnje vuzkotračne željeznice, koja se bude tirala ili dampfom ili munjinom i to od Matulja do Opatije i odvud vu Lovran ter prugo krilo od Lovrana bilo od Matulja na Učku.

Vu Rimu, 11. juniuša.

Austro-magjarski poklisar grof Revertera, koji ide vu Gastein na vračenje predal je rimskomu otcu papi znamenitu svotu penez, kaj je naš kralj Ferencz Jožef stavil svetomu otcu papi na razpolaganje za vtemeljene rusinskog kolegija.

Papinski nuncij Agliardi.

Papinski nuncij Agliardi odputoval je iz Beča vu toplice Karlove Vari, gde bude kak i lani ostal jeden meseo, a zatim bu išel vu Gastein. Nepotvrdjuju se vésti o njegovom opozivu Za vezda nije ni glede budućeg konzistorija, nije ni glede prelatah, koji budu imenovani kardinali nikaj odlučeno. Spominja se različiti kandidati i to nuncij vu Parizu Ferrasa, nuncij vu Madridu Jacobini, nuncij Lisabonu Cretoni, nuncij vu Beču Agliardi, delegat vu Vašingtonu Satolli, biškup vu Autunu Perraud i nadbiškup solnogradski Haller, pak je vjerojatno, da bude koji od njih i imenovan.

Budimpešta, 10. junuša.

Magjarska vlada je zaključila, da zakoni o državnih maticah, o civilnoj ženitbi i o vjeroizpovedanju dece budu preglašeni ministarskimi naredbami, ter budu vu isto vrême dneva 1. oktobra stupile vu krèpost Imenovanje vsih voditeljah matičnih knjigah, anda i onih, koji hočeju biti ovlašteni da obavljaju svetčano državnu funkciju sklapanja ženitbe, usledeti óe za vremena, da budu isti providjeni nužnimi tiskanicami, pak da budu mogli 1. oktobra započeti svoju službu. Vu smislu ustanovah mogel se bude prvi gradjanski brak (purgarska ženitba) stropram onda sklopiti, kad se bude zadovoljilo vu zakonu odredjenim formalnostima

Viher i oluja vu Békeš-Čabi.

Nad Békeš Čabom vu Magjarskoj bésnila je vu srédu strahovita oluja. Stréla je vudrila vu više parmah i štalah. Vu jednom staglju, kam su se zbog vihra i dežđja skrije vnogobrojne osobe, stréla je vubila dvě devojke, a deset ih ranjeno. Vu štalah povubijano 135 glavah rogatog blaga. Ploha je sfondala veliki dél sétvah.

Nekaj za kratek čas.

Nepravičen prigovor.

Gospa: „Gdo to spi pri tebi vu kuhnji; ja sam prepovédala, da vidiš tudje ljudi vu kuhnju.«

Dekla: »Ali, draga gospa, im Joška nije za me tudji čovek.“

—

Nije moguće.

Doktor: »Prije vsega morate popiti vsaki dan koju kupicu vina.“

Betežnik: „Nemrem.“

Doktor: »Próbajte. S početka bu vam vudrilo ponekaj vu glavu, ali morate se privčiti, pak budete vec mogli:“

Betežnik: „Gospon doktor, velim njim, da nije moguće.“

Doktor: „Čudno je, da se vaša natura toliko protivi toj pitvini. „Ja to nerazmem, a ipak je to jedino sredstvo, koje vam more pomoći Kad nije drugač, budem vam prepisal nekaj, da vam želudec preoblada tu odurnost «

Betežnik: „Vse to nebude pomoglo, ar ja nemogu da pijem vino, ar — nejmam penez“.

—

Žalost.

A: »Nu, Miška, kaj si denes tak žalostan?“

B: „Kak nebi, kad sam se ljeto dan veselil, kak bum Jožeka izharil na prošćenju, a bedak se je včera legel i vumrl“.

—

Iz toplic.

Gospon (pri zdencu, gde pije toplu vodu): „Denes pijem evo osmu kupicu vode, pak mi nikaj nije bolše.“

Sluga: „O, moraju gospon strpljivi biti, to nejde tak hitro. Mi smo imali ovdi jednu gospu, koja je stopram za pol ljeta — vmrla.“

—

Fina razlika.

„Čujete, vi ste meni rekli, da se sami hranite, a ja sam zeznal, da vas zdržava vaš stric.“

„Moj stric daje mi samo peneze, a ja se hranim sam.

Glád Ferencz.

Ti niti jednoga ne vidiš a ja pak dva!

(Šala).

Lanjsko leto su vredni č . . . . . i purgari fest pili v B . . . . . im vrtu. Tekla je piva, niti po stolu niti podstol, nego vu gute zdrave. To bi vam nej bil već mogući reči, jeli je ova glasovita pijača od velika vrućine postala, jeli pak su si ljudi birova šteli postavlati. Dosta tomu, razno pitje je tak teklo v gute. kak voda v lasičinu lukuju.

I moji dva susedi sut am bili i pili. Koji mene poznaju; oni znaju, da ja nesem gizdav človek, mene ni je sram reči kaj su moji susedi, — pak da sem žnjimi skupa na naših Tratah stanuval.

Okolo polnoči su moji susedi već toliko si žalodca nalejali, da su već komaj mogući bili svoju glavu nositi, ar i ona je preveč žmehka njim postala.

„Znaš, kaj pajdaš“ — kaže prvi — ja sem ti svega pun, idemo dimo.“

„Znaš kaj pajdaš“ — kaže drugi — ja sem ti vsega pun, idemó dimo.«

„Eh to ti na pre velim, jednako pemo dimo,“ veli prvi.

„Ja te posluhnem, dragi sused“ kaže drugi prvomu.

Kak je bilo odlučeno, tak je bilo spunjeno; oni su jednako dimo koračili, zato išli su oni sprevič proti veliki oštariji, onda proti G. . . .a pošti, Sz. . . .th, varaški hižah, otud pred kloster koračili, oni su jednako dimo išli.

Pred velkim lampašom poleg cirkve su ti dva putniki se nastavili.

Prvi zdigne glavu proti turnu, štel je vuru videti, nego oči su žmehke bile, nije dva rêfe dalko videl pred sobom.

Prvi mešter: „Čuješ ti pajdaš, ja to, ja to dobro znam, da smo na večer poleg cirkve išli, turen ti na mesti stal, a vezda pak ga nigdi ne vidim. Kam su našega turna spravili?“

Drugi se fletno ogledne, hapi se čuditi i govori: „Ah, ah kak je to?“

Drugi mešter: „Kaj mi povedaš, brate, ja se pak natom čudim, moje oči dva turne vidiju poleg cirkve. Moj Bože, odkud su zmogli toga drugoga turna?

Prvi mešter: „Naj me dober sused za norca držati, ja nevidim niti jednoga turna.“

Drugi mešter: »Ti nesrečen slepec, ti niti jednoga, a ja vidim jasno dva turne.“

Štricanje je tijam do doma trpelo.

Vidite moji, dragi domorodci, što vam čuda pije, on se nek prepravi nato, da njega ne samo noge pak glava bude vkanila, nego i oči, od kojih se veli, da su najverneši vu službi, ako človek istinu išče.

Berlek Győző.

Dobre žepne i stêne vure za fal cênu moći dobiti pri Pollak Bernatu vuraru vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za fal ênu.

LOTERIJA Graz, 15-ga juniusa 1895.

55 83 21 46 49

Gabona árak — Cena žitka.

1 m-.mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	7.00	—
Zab	Zob	6.50	—
Rozs	Hrž	6. --	—
Kukoricza ó	Kuruza stara		
» uj	» nova	7.—	—
Árpa	Ječmen	6.—	—
Fehér bab uj	Grah beli	7.—	
Sárga » »	» žuti	6.—	
Vegyes » »	» zmešan	6.—	
Lenmag	Len	10.—	
Bükköny	Grahorka	5.. -	—

VASUTI MENETREND

CSÁKTORNYÁN.

Indul	Napszaka	Óra	Perczt	Gyors- posta- és vegyesvonat
Kanizsa felé	Reggel	4	39	gyorsv
»	Délelőtt	11	39	postav.
»	Délután	5	52	vegyesv.
»	Éjjel	10	07	postav.
»	Reggel	5	52	vegyesv.
Pragerhof felé	Reggel	6	06	postav.
»	Délelőtt	11	30	vegyesv
»	Délután	4	15	postav.
»	Ejjel	1	17	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	4	49	vegyesv.
Novimarofig	Reggel	6	15	»
Zágráb felé	Délután	4	20	»
Varazsdig	Este	10	17	»
»	Éjjel	1	30	»
»	Délelőtt	11	44	»
Bobára	Reggel	6	05	»
Egerszegre	Délután	4	28	»
Érkezik				
Kanizsa felől	Reggel	5	51	postav.
»	Délelőtt	11	30	vegyesv.
»	Délután	4	01	postav.
»	Éjjel	1	14	gyorsv.
»	Este	9	32	vegyesv.
Pragerhof felől	Reggel	4	36	gyorsv.
»	Délelőtt	11	29	postav.
»	Délután	5	37	vegyesv.
»	Éjjel	9	55	postav.
Varazsdról	Reggel	4	22	vegyesv.
»	Reggel	5	43	»
»	Délután	3	50	»
»	Éjjel	12	43	»
Zágrábból	Délelőtt	11	18	»
»	Este	9	30	»
Egerszegről	Délelőtt	8	52	»
Bobáról	Este	9	42	»

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni suredník

GLÁD FERENCZ

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és szineseket 35 krtól 14 frt frt 65 krig méterként — sima, csikos, kocz-kázott, mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) stb. póstabér és vámmentesen a házhoz szállitva és mintákat póstafordulóval küld: **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállitó) **selyemgyára Zürichben.** Svájczba czimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1

Ásványfürdő **Daruvár** Szlavoniában

a déli vasut társ. állomása

vastartalmu hévviz 42-50° C.

Porczelán-, márvány-, kő-, tükör- és iszap-fürdők, Hires gyógyhatás minden női betegségeknél. Termékenység, fehér folyás, sápkór, továbbá csúz, csonttörés és idegbajoknál stb. stb.

Ujonnan berendezett

„hidegvizgyógyintézet“

valamint

Kneipp Sebestény-féle VIZGYÓGYINTÉZET

mely főt. Kneipp Seb. pleb. ur utasitásai folytán tökéletesen a Worishofeni „vizgyógyintézet“ mintájára épült. A fürdő orvosa huzamosabb ideig tartózkodott Worishofenben tanulmányozás végett, az igazgatóság pedig egy — Kneipp Seb. plébános ur által ajánlott s tanult — fürdőmestert alkalmazott Worishofenből.

A fürdőigazgatóság prospectus- és fölvilágositással postafordultával ingyen szolgál.

Május 1-től junius 15-ig, valamint szeptember 1-től október 15-ig 30 százalék engedmény szobák- és fürdőkben.

721 10 10

PETÁNCZI SAVANYUVIZ

SZÉCHÉNYI-forrás

szénsavas natron-lithion tartalmu

BORVIZ

hazánk legtisztább savanyuvize, mint gyógyviz a m. kir. magas ministerium által a gyógyvizek sorába felvètetett, — a nagy arany érem s számos más éremmel kitüntetve.

Járványos betegségeknél mint óvszer használandó.

Kapható:

minden füszerkereskedésben és vendéglőben.

Főraktár: 765 1—3

KRAMARITS VICTOR

füszer- és csemegekereskedőnél ***PERLAKON.***

722 sz. — 1895. Perlak nagyközség előljárósága.

Hirdetmény.

Perlakon a kir. járásbirósági helyiségek részére egy emeletes ház épitése és a már meglevőnek átalakitása s kibővitése határoztatott el.

Kerestetik oly vállalkozó, a ki hajlandó volna az elfogadott épitési tervek mellett ezen munkálatot saját költségén teljesittetni, melyért a közösen megállapitandó idő alatt huzná a 6—700 frt évibért.

Az összes költségek 12.000 frtra tehetők.

Egyezségre nézve az előljárósággal bármikor értekezhetni.

Perlakon, 1895. junius hó 10-én.

Krampats József, jegyző. 2—2 760 ***Málek István,*** biró.

Lukovnák János pékűzletében

766 **egy tanoncz** 1 – 3

azonnal felvétetik.

1636. tk. 1895.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Scsdonicsár György erzsébetlaki lakos végrehajtatónak Tratnik János kispaninai lakos végrehajtást szenvedett elleni 195 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbiróság területén levő erzsébetlaki 380 tkv. 170 hrsz. a. ingatlan 312 frtban megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelelt ingatlan az

1895. évi julius hó 8-án d. e. 10 órakor

az erzsébetlaki községbiró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §.ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt atszolgáltatni. 767 1—1

Kir. jbiróság, mint tlkvi. hatóság.

Csáktornyán, 1895. április hó 30-án.

2913. tk. 1895.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter 1895. évi márczius 17-én 8433. sz. a. elrendelte, hogy a perlaki kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó Kotor község telekjegyzőkönyveibe fölvett mindazon ingatlanokra nézve, amelyere az 1886: XXIX. az 1889: XXXVIII és az 1891: XVI. t. czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. t. czikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbitése foganatositassék.

E czélból a helyszini eljárás a nevezett községben **1895, augusztus hó 8-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1) mindazok, akik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kivánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitüzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2) mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekeblezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az aláirásra az 1886: XXIX. tcz. 15—18 és az 1889. XXXVIII t. cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekeblezésére engedélyét nyilvánitsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesithetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek; és

3) azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánitása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbiróság, mint tellekkönyvi hatóság

Perlakon, 1895. évi junius hó 18 án,

768 1—3

Horváth Csongor,
kir. járásbiró.

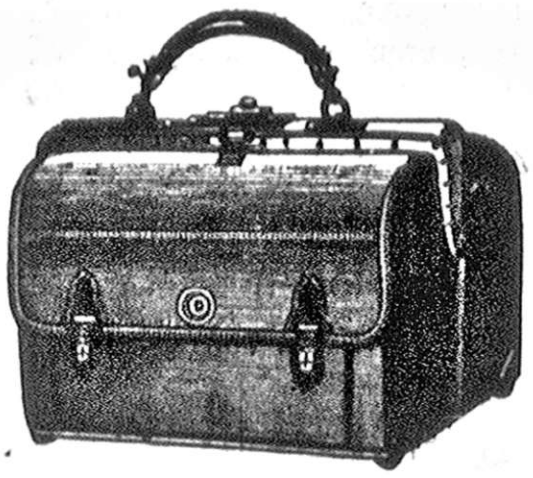

Az utazási idényre!

Utazóbőröndök, kézitáskák, fabőröndök,

ugyszintén

utazó-kosarak és egyéb kosáráruk,

továbbá

GYERMEK-KOCSIK

nagy választékban,

jutányos árak mellett

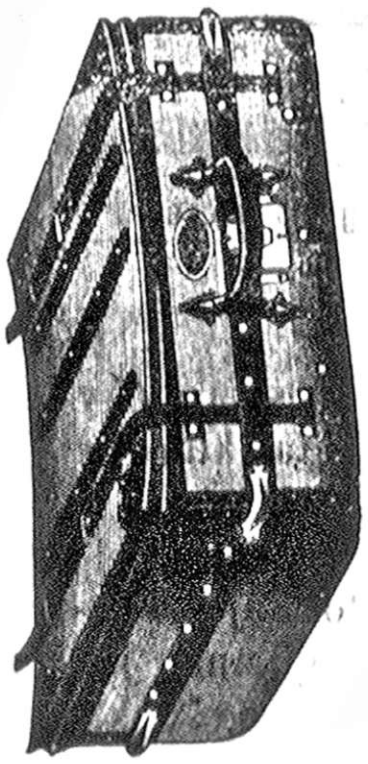

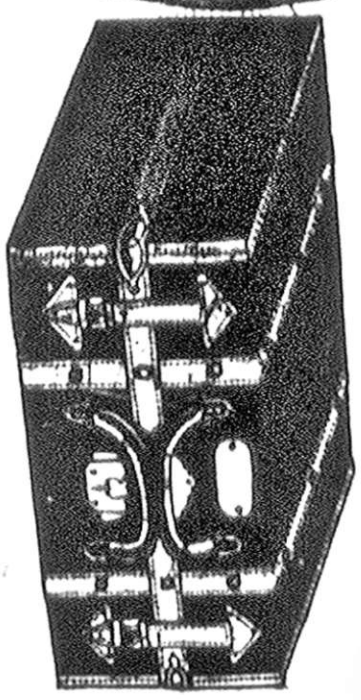

kaphatók:

GRÁNER TESTVÉREKNÉL

CSÁKTORNYÁN. 1 3 769

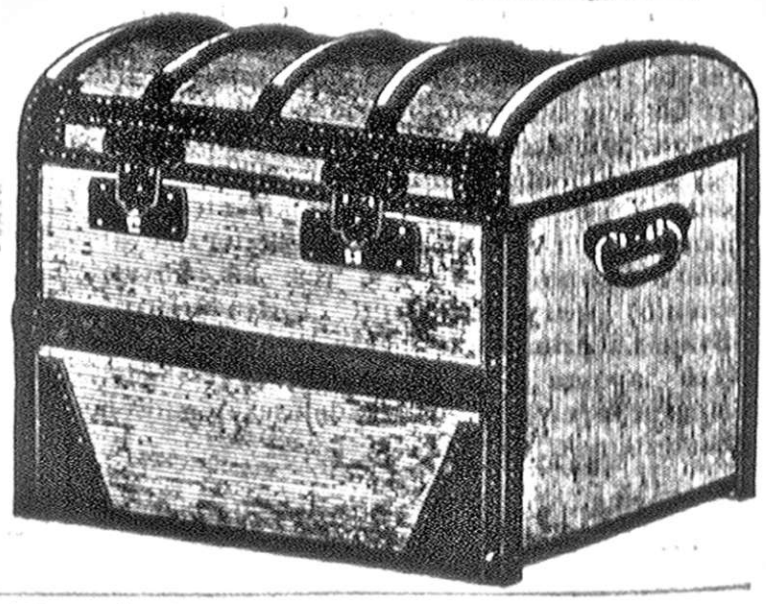

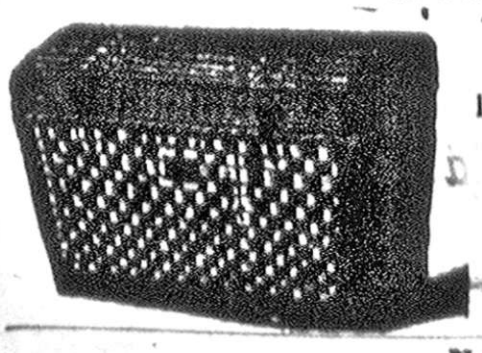

Nyomatott Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvnyomdájában Csáktornyán.

Egy fiatal

füszerkereskedő segéd

és

két jó házból való, legalább is 14 éves fiuk

tanonczul

azonnal felvétetnek

Kramarits Victor

764 1—3 füszerkereskedésében

PERLAKON.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fènymáz

(GLASUR)

legkitünöbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 85 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenócs

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. — 1 kis palaczk ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

Heinrich Miksánál Csáktornyán.

708 12 12

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a

RICHTER-féle TINCT. CAPSICI COMPOS.-t

(Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönheti ezen igazán biztos hatású háziszer nagy elterjedését és általános kedveltségét. Ki a *Tinct. capsici comp.-t* (Horgony-Pain-Expellert) készvényt czimnál (tagszaggatásnál), kereszteseontfájásnál, fej- és fogfájás csipfájdalomnál, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghülésekné is, mint levezető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jó bizonyult háziszernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszertárakban; *Budapesten Török József* gyógyszerésznél. — Csak a „Horgony" védjegyével ellátott üvegek elfogadandók.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

KOTZÓ PÁL

GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest, Üllői-ut 18. sz. alatt.

Ajánl $2^1/_2$, 3, $3^1/_2$ és 4 lóerejü,

szöges cséplőkészületeket

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejü

sines gőzcséplőkészleteket,

hossza szalmarázókkal alsó szelelővel és rendkivül nagy felületü rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel.

Fa- és szénfüttésü és eredeti szalmafütő

GÖZMOZGONYOKAT

Továbbá R. GARRET & SONS felülmulhatatlan 40 % tüzelőanyag megtakaritó.

Compound gőzmozgonyokat

legjobbnak elismert brandtfordi önmüködő amerikai kévekötő arató gépeket. Eredeti amerikai szénagyüjtőit 1 vagy 2 ló befogására alkalmaszható kombinalt ruddal. Sorvető és szórvavető gépeket és mindennemü egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

752 *Vidéki ügynökök keresztetnek.* 4—7

1065—1895.

Hirdetmény.

Ezennnel közhirré tétetik, hogy a zalaujvári-utczában gazdátlanul talált egy drb. 5—6 éves

sárga szörü herélt ló

a mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. tcz. 107. § alapján

f. évi julius hó 10-én d. e. 9 órakor

nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek azonnali készpénzfizetés mellett eladatni fog. Miről venni szándékozók értesittetnek.

Csáktornyán, 1895. évi junius hó 19.

Grész László, jegyző. 770 **Pruszácz Alajos,** városbiró.

1721. tk 1895.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Zakál Henrik ügyvéd által képviselt a murakzi takarékpénztár végrehajtatónak Horváth Lukács és Polák Mátyás beliczai lakosok végrehajtást szenvedett elleni 82 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbiróság területén levő beliczai 86 tk. 67 hrsz. a. 1698, 245 hrsz. a. 74 frt, 287 hrsz. a. 54 frt, 781 hrsz. a. 32 frt 812 hrsz. a. 36 frt, 890 hrsz. a. 123 frt, 952 hrsz. a. 53 frt, 975 hrsz. a. 94 frt, a legelő illetőség 150 frt, a bélicai 463 tk. 345 hrsz a 123 frt, az 512 tk. 597 hrsz. a. 125 frt, a 200 tkv. 771/6 hrsz. a. 109 frt, a 440 tkvben felvett legelő illetőség 40 frt kikiáltási árban az 1881. évi 156 §-a értelmében egészen a béliczai 86 tk. 585 hrsz. a. ingatlanból Horváth Lukácsot illető $^1/_8$ része 78 frt és ugyanitt a beliczai 516 tk. 995 hrsza. ingatlanból $^1/_8$ részben illető jutalékára 71 frt. $66^2/_3$ kr. kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelelt ingatlan az

1895. évi julius hó 15-ön d. e. 10 órakor

a béliczai községbiró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §.ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni. 769 1—1

Kir. jbiróság, mint tkvi. hatóság.

Csáktornyán, 1895. május hó 5-ének.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órás és ékszerész Csáktornyán,

Főtér, az uj takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

SVÁJCZI ZSEBÓRÁK,

arany,- ezüst- és chinai ezüst-áru

raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javitásokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközlöm.

Legjobb szerkezetü svájczi zsebórák.

Falióráik.

Olcsó árak mellett.

2013 tk. 1895.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Wollák Rezső végrehajtatónak, Szentesár Ilona férj. Boj Mátyásné dráva-vásárhelyi lakós végrehajtást szenvedett elleni 46 frt 85 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék — a csáktornyai kir. járásbiróság területén levő V. hegykerületi 363 tkv. 751 hrsz. a. ingatlan 326 frt kikiáltási árban a végrehajtási t. 156 §-a értelmében egészben az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1895. évi julius hó 6. napján d. e. 10 órakor

V. hegykerületi községbiró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben vagyis az 1881 LX. t. cz: 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság. 768 1—1

Csáktornyán, 1895. mujus 26-án.

Magyar, német, franczia és angol képekkel ékitett

MUNKÁK.

Kő-, aczél- s réznyomatu **díszművek.**

Magyar, német, franczia és angol

REMEKIRÓK MŰVEI.

Az irodalom bármely ágában s bármely nyelven megjelent kötött és kötetlen könyveknek legdúsabban fölszerelt raktára.

Bármely szerző által irott, bárhol megjelent és hirdetett könyveknek leggyorsabb és árfölemelés nélküli megszerzéséről gondoskodunk.

Az irodalmi termékeket illetőleg a legszivesebb készséggel nyujtatik fölvilágitás.

Utazási kézikönyvek, atlaszok, földabroszok, tervrajzok, föld és éggömbök.

Ima- és ájtatossági könyvek egyszerüen és legékesebben kötve a leggazdagabb választékban.

Mintakönyvek s rajzok NŐIMUNKÁKHOZ

A „MURAKÖZ" társadalmi hetilap kiadóhivatala.

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE

KÖNYVKIADÓHIVATALA, PAPIR-, IRÓ és RAJZESZKÖZÖK RAKTÁRA, KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTÉSZETE

Csáktornyán.

Alapittatott 1850. évben.

Szótárak.

IFJUSÁGI IRATOK. KÉPESKÖNYVEK minden kor és nem számára, minden nyelven, a legdúsabb választékban.

ISKOLAI és OKTATÁSI könyvek minden nyelven.

Népies naptárak, ALMANACHOK, zsebkönyvek.

Az összes irodalom termékei a könyvkereskedés raktárában megtekintés végett készen állanak s kivánatra, gondosabb megvizsgálás végett legnagyobb készséggel küldetnek mind helybe, mind vidékre.

Vidékről érkező megbizások kellő készséggel és gyorsasággal teljesittetnek.

Irodalmi közlönyök és jelentések ingyen szolgáltatnak ki a könyvkereskedés által.

SZAKÁCSKÖNYVEK.

Előfizetés elfogadtatik: minden bel és külföldi folyóiratok, napi és DIVATLAPOKRA a szállitás mind helyben, mind vidékre a leggyorsabban eszközöltetik.

Megyénk tantintézeteiben használandó tankönyvek folyton raktáron vannak.

XII. Évfolyam. Csáktornya, 1895. junius 30-án. 26. szám.

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számittatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tiszti önsegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 4 frt
Fél évre . . . . 2 frt
Negyed évre . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak: Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyiltér petitsora 10 kr.

Pályaválasztás.

Elcsendesedtek az iskolák. A tiz hónapos zajt mély csönd váltja tól. A nemzet jövő fentartó elemének egy nagy része lett most »érett«, vagy nem tudott »érett« lenni. És gondba merülnek a szülők ugy végzett, mint iskoláikat félbe hagyott gyermekeik jövőjét illetőleg. Mit kezdjenek vele? akár a tanultságot igénylő életpályákon, akár a kézmivesi pályákon a proletariatus elzüllésének példáit kénytelen látni. Amahhoz vonja ferde nevelésének előszeretete, ettől elidegeniti ellenszenve.

És mert még mindég divatos Magyarországban a jogászpálya, az arany-ifjuság tömegesen iratkozik be a római jogra. A tisztelt apák pedig véleményünk szerint beláthatnák, hogy a prókátorság megszünt minden körülmények között uri kenyeret biztositó pályának mutatkozni.

Bizony mondjuk néktek gyermekeitekért szorongó apák, gyermekeitek hajlama szerint válasszátok meg, ne beteges hiuságtok szerint. És főleg gondoljátok meg, hogy nem lehet mindenki jogász, mert igaz ugyan, hogy a legtöbb miniszter jogász, de hány végzett jogász hajlitgatja a derekát egy kis hivatalért. Az orvosi pálya is annyira el van özönölve, hogy egy-egy nagyobb városban valóságos felháborito könyökléssel turják ki a házi orvost a kollegák. — Az élet harczát bizonyitja ez s azt, hogy ma már ezt a pályát sem szabad tulságosan uzurpálni.

Még a mérnöki pálya Magyarországban az existentiának biztos alapja, de hovatovább itt is »tultermelés« lesz. A műegyetem évenként többeket bocsájt ki, semhogy néhány év mulva be ne állhasson az eset, hogy a mérnök urak is beszorulnak másoló gépekül a bürókba.

Ez a perspektivája azon szülőknek, kiknek gyermeke mint lateiner néz uri existenczia után, de mit szóljanak azok a szintén nagyobb számban található szülők, a kiknek gyermeke gyönge értelmi tehetsége vagy akarathiány miatt végezni nem tud.

Mennyi hiába való bánatot fakaszt e körülmény. A bánatos apa kénytelen mesterségre adni a gyereket és ebben családja megalázását látja.

Mit szól a korszellem, jobban mondva a kórszellem e családi — visszafejlődéshez.

Mikor mi ezt látjuk, mindeg bizonyos ironikus mosolygással gondolunk a mi — demokratikus intézményeinkre. Dicső demokráczia, a hol a szerető mamák záport sirnak, mert az iskolában át nem erőszakolható kedves gyermekeik kénytelenek kézművesek lenni. Hogy Anglia és Franczia országban a legtiszteltebb népelem a szorgalmából módos népelem — ezt nálunk megtanulni nem akarják. Sőt nevetséges kasst-szellemünk odáig terjed, hogy a járásbirósági irnok felesége kázust csinál, ha az az asztalosné »asszonyságot« esetleg kalappal látja sétálni.

Ebben a helyzetben nem arrogáljuk magunknak, hogy egy-két hirlapi czikkel az állapotokat megorvosoljuk, nincs más hátra, mint ezeket a gondba merült szülőket szivünk mélyéből továbbra is sajnálni.

A postakézbesités egy fontos akadálya.

A postai tarifában intézkedés van ugyan téve az iránt, hogy különösen a nagyobb városokba szóló postaküldeményeken a czimzett lakása, a kerület, utcza, házszám stb. kiirásával pontosan megjelöltessék.

Ezen gyakorlati utasitást azonban a közönség oly kevéssé veszi figyelembe, hogy naponként ezer és ezer levél érkezik Budapestre és más nagyobb városokba, melyeken a czimzett lakása hányzik.

Ennek azután az a következménye, hogy a levelek tékintélyes része vagy hosszas kérdezősködés után elkésve és sokszor illetéktelen egyénnek kézbesittetik, vagy egyátalában nem is kézbesitheto Különösen előfordul ez rendes körülmények közt is

A „Muraköz" tárczája.

A szinésznövendék.

Aszódon történt, egy alkalommal előadás után — „Itét huszár és egy bakancsos" darabot adták — beállit az öreg Szegedihez egy vékony sovány ficzkó és előadja alázatos hangon hogy: — Miután ellenállhatlan vágyat érez a szinmüvészet iránt és érzi magában a tehetséget és homlokán a muzsának csókját, alázatosan esedezik, hogy a direktor ur ne sajnálja őtet Thalia papjai közé egyelőre clericusnak felvenni.

A pénztár üres volt, a szinházban alig lézengett egy pár fizető egyéniség — ingyenes volt eleg — mi természetesebb tehát, minthogy az öreg Szegedynek éktelen rosz kedve volt.

— Menjen a konservatóriumba! — rivalt a szegény fiura, — ha szinész akar lenni!

A fiatal ember rimánkodott; de az öreg kérlelhetlen maradt.

— Bizony majd czöglingekkel traktálom a publikumot, a többinek sem tudok enni adni, még az kéne, hogy szaporitsam a bandát!

— De kérem alássan!

— Nem kell, érti, nem kell, hordja el magát! — rivalt ra az öreg s mint a ki nem hajlandó tovább tárgyalni, rágyujtott nagy tajtek pipájára, lesve a jegyvásárló publikumot, a kik csak nem jövének.

A szegény jelölt ijedten vonult fére, sóváron pislogva be az állás kapuján a kipirosló kortinára, a mely azt a menyországot takarja el, hova ő ime be nem juthat soha!

Odabent megszólalt a csengetyü, kezdődik a második felvonas, azaz csak kezdődött volna, de a helyett kirohan az állásból a sugó, szinház szolga és titkár egy személyben.

— Baj van direktor ur! üvölti stentori hangon nem tudjuk kezdeni a felvonást. Várkövi ur, a kinek a káplárt kellene játszania, részeg mint a csap, spreizczal sem birjuk felállitani, ott alszik a szinpad alatt.

— Tyhü, az áldóját! pattan fel az öreg.

— Mondja meg neki, hogy el van csapva.

— Épen hatodszor csapom el a gazembert.

— Jo, jó, de most mit csináljunk?

— Massal kell játszatni a káplárt!

— Lehetetlen, mindenki el van foglalva, Rétháti két szerepet játszik, Mikefi hármat, Lengeiné egy paraszt leányt az első és egy muzsikus czigányt a harmadik felvonásban; magam a zsidót a sugólyukból mondom el, mintha a boltból beszelnek.

— Hát hagyják ki a darabból azt a káplárt!

— Lehetetlen! — replikázik a sok hivatalu egyén, — azon fordul meg a darab.

A gyér közönség zugolódni kezdett odabenn, a helyzet válságossá lett.

— Hopp! megvan! — kiáltja a direktor, itt a jelölt. Fogja meg azt a fiut, vigye be, es fogja játszani a káplárt!

A tétumlak gondolkozás nélkül, mint a héja csapott rá a bűsan bamészkodó növendekre, nyakon csipte és kérlelhetetlenul hurczolta beleié a szenapajtába, holott is a művészek öltözője vala.

— Meg van mentve a haza! — fohaszkodék Szegedi Mihály és szitta tovább öblös pipáját és szidta magában a publikumot, mely nem pártolja kellően az igazi müveszetet.

A jelölt pedig odabent irtóztató torturáknak vala kitéve.

Ijjesztő alakok leránczigálták a gunyáját, felöltöztették szép piros huszár ruhába, éktelen bajusst pingáltak az orra alá, a nélkül, hogy szóhoz juthatott volna; fejébe csapták a nehéz csákót, csak ugy könyezett bele mind a két szeme.

Készen volt a káplár.

— Mehetünk! itt a káplár! — orditott a rendező ur.

Csak ebben a perczben vette észre a boldogtalan helyzetének borzasztó voltát, szaknem sirva fakadt.

— De hát az Istenért, mit fogok én mondani — rimánkodott kétségbeesetten — hiszen azt sem tudm fiu vagyok-e vagy leány!

Csengettek a felvonásra.

— Ne féljen semmit barátom, csak figyeljen reám, felsugom én magának azt is a mit mondani kell; azt is amit tenni kell. Csak jól vigyázzon reám! — biztatja a sugó és azzal eltünt a sötét szinpad alá; a remegő jelöltet pedig hurczolták irgalmatlanul fel a szinpadra; a melyet a szegény fiu eddig csak álmában látott ilyen nagyon közeiről.

Börtönt ábrázol e jelenetben a szinpad, a hol a bakancsosból lett huszár van elzárva, a padlón egy kurd hever.

A káplárnak le kell lépni és katonásan rárivalni a huszárra:

— Vegye fel a kardot!

Szegény növendéknek szédült a feje amint a markos diszitő kilökdöste a nyilt szinpadra, a lámpák elé; csaknem hasra esett ijedtében ugy megbotlott vagy kétszer, de nagyobb baja nem történt.

— Na ide figyeljen, — hangzik fel a sugó lyukból siri hangon.

olyan esetekben, midőn betegség-, fegyvergyakorlatokra való behivás és más efféle okok következtében a kézbesitésre hivatott egyént mással kell helyettesiteni. A napokban lefolyt sztrájk közben különösen nagy fennakadást okozott ez a körülmény, a budapesti posta és távirdaigazgatóság költséget és fáradságot nem kiméive hasztalan igyekezett azon, hogy a postaforgalommal kapcsolatos és a közönségre annyira fontos kereskedelmi és magánérdekek a forgalom szünetelése által kárt ne szenvedjenek, hasztalan pótolta a sztrájkoló egyéneket más munkaerőkkel, minden jóakarata füstbe ment a közönség azon mulasztásán, hogy a Budapestre szóló levelek nagyobb részének czimeiből az utcza és házszám hiányzott, holott, ha ezen akadály fenn nem forgott volna, a küldemények nagy része a sztrájk tartama alatt is akadálytalanul kézbesithető lett volna.

Reméljük, hogy az elmult forgalmi zavarokból a közönség is saját fól felfogott érdekében le fogja vonni azt a tanulságot, hogy postaküldeményeinek gyors kézhez jutását a megfelelő teljes czim ráirásával biztositani igyekszik, mert külömben a nagyobb városok postahivatalai — különösen Budapest — a legjobb akarat és igyekezet mellett sem képesek az érkezett küldemények gyorsan kézbesiteni, a késedelem pedig sokszor magántermészetü ügyekben is nagy hátránynyal járhat egyesekre, üzletemberekre pedig valóságos kalamitás, a melyen csakis az érdekelt közönség maga segithet az által, ha a pontos és gyors postakézbesitésnek ezen itt emlitett akadályát elháritja és postaküldeményeinek czimzésére gondot fordit.

A népünnepély.

A siker, melyet a helybeli Szépitő-egyesület a tavaly rendezett népünnepélylyel elért, az idén is hasonló ünnepély rendezésére buzditotta az egyesület vezetőségét. S dicséretes kitartással el is érte czélját, jóllehet az időjárás makacs abnormitása mellett valóban kételkedtünk, hogy az egyesület szép tervei megvalósuljanak, annál is inkább, mert a mult vasárnapról, a mikorra az ünnepély elsősorban volt kitüzve, kedvezőtlen idő miatt 8 napra el kellett a mulatságot halasztani.

De hát egész heti barátságtalan időjárás után a nap vasárnap mégis csak kisütött s habár folyton bujósdit játszott s noha folyton kavarogtak, majd lógtak a felhők a város fölött, mégis győzött a város közönségének vállalkozási szelleme s a szépen diszitett Városliget csakhamar megtellett a mulatni kivánók kiözönlött százaival. S a kik megjelentek, jutalmat nyertek a mulatság változatos programmjában.

A fülről gondoskodott a mi Sárközynk s a lendvai trombita-banda. A gyomor is megtalált mindent, mit csak óhajtott, mert a laczikonyhák s a különböző egyéb sátrak bőven gondoskodtak arról, hogy az enni és inni vágyók mindent megkapjanak, mit szemök-szájuk csak megkivánt. S hogy a szem sem panaszkodhatott, csak végig kellett a kép változatosságán tekintenünk, hogy ezt konstatálhassuk.

Panorama, karikavető, szerelem-mérő; a zsákbafutás, póznamászás, birkózás, versenyfutás mulattató változatai; ördögmotola, planetahuzó papagáj, csiz, tengeri-malacz; halászat, a fölszálló léggömbök egész sokasága stb. — szerecsenek, liliputik, az Afrika sivatagjaiból egyenesen ez ünnepélyre idejött Hagenbeck-féle állatsereglet exotikus példányai stb. stb. mind egyenként és összesen hozzájárultak ahhoz, hogy kik az idő fenyegető volta daczára a fiatal egyesület iránt való szimpatiából, hogy azt a hinárból kirántsák, ott mégis megjelentek, minden tekintetben teljes kárpótlást szerezzenek.

S hogy hű legyen refferádánk, meg kell még emlékeznünk a város szépeiről is, kik kimerithetetlen buzgósággal, bájos mosolylyal s hóditó kedvességgel fáradoztak abban, hogy a rájuk bizott legyezőkön, virágokon, lapdákon s egyéb apróságokon stb. minél busásabban tuladjanak. S az egyesület bizonyára hálával lesz eltelve irántuk, mert el kell ismerni, hogy a mulatságot előre is fenyegető deficzit, hogy szerencsésen elvonult az egyesület feje fölött, az ők tündéri ujjainak s csábitó szemeinek a műve.

Hogy az általánosan uralkodó jókedvből kifolyólag tánczra is perdültek, egesz természetes valami. — Hogyne, amikor az ég is kedveskedett, czigányaink meg oly kitünően huzták! Ki állhatott volna ellen a hegedü rythmusainak, ki állhatta volna meg hogy a tánczolók közé ne vegyüljön!

Mire a határozottan kellemesre fordult idő mellett az ég milliárdjai kigyultak, megkezdődött a tüzijáték is. Masztnak, Cvetkovics stb. urak annyiszor mutatták már be magukat e tekintetben, hogy fölöslegesnek találjuk, miként őket a kitünően sikerült mutatványukért külön e helyen megint megdicsérjük.

A Gönczölszekere jó magasan járt már, mikor a mulatók tömege a hazamenetre gondolni kezdett, s határozottan mondhatjuk, ha az ünnepélynek a várt anyagi sikere nem volt is meg, de van erkölcsi sikere s ez is csak buzdithatja az egyesületet, hogy eddigi csapásán tovább haladva, a várost szépitő törekvéseiben lankadni a jövőben se lankadjon.

Csak egyre kivánjuk figyelmeztetni az elnökséget: ne adjanak a mulatságnak internaczionális jelleget. Mert a kettős feliratok, melyek fölösleges helyen hirdették a dualizmus igéit, kerüljenek le a jövőben a sátrakról; mert itt a határszélen, ebben a sarokban, mutassuk meg a nálunk nagyszámmal megforduló más országbeli idegeneknek, hogy magyarok vagyunk nemcsak bensőnkben, de kifejezést adunk ennek külsőleg is, nemcsak félig-meddig, talán a quóta arányai szerint, de határozottan és félremagyarázhatatlanul!

Különféék.

Kinevezés. A helybeli járásbirósághoz, kir. telekkönyvvezetőnek az igazságügyi m. kir. miniszter, Zdelár Miklós idevaló segédtelekkönyvvezetőt nevezte ki. Lisziák Jenő perlaki kir. járásbirósági dijnok ugyanoda irnokká lett kinevezve.

Te Deum. A helybeli polgári és elemi iskolában a Te Deumot és za iskolaévet hivatalosan bezáró ünnepélyt pénteken, e hó 28 án tartották meg. Mindkét helyen nagyszámu közönség jelent meg, melynek nagyobbrésze természetesan szülőkből állott, kik jelen akartak lenni s részt óhajtottak venni abban az örömben, melyben a bizonyitványok, értesitők, jutalomdijak kiosztása jár. A Te Deumot Matyi Márk hittanár mondotta az elemi iskolában Jeney Gusztáv a polgári iskolában Pálya Mihály igazgató szólott a tanulókhoz röviden, mire az értesitőket s jutalmakat kiosztották. A polgári iskolában a hivatalos részen kivül Herlinger Ernő s Rechnitzer Alfréd VI osztályu tanulók szavaltak is. Tiz órára vége volt az ünnepélynek s ezzel az iskolák kapui két hóra bezárultak.

A helybeli alsófoku iparos tanonc-iskolában e hó 23 án tartatott meg a vizsgálat Ugy az előkészitő valamint a többi osztályok feleleteit meghallgatta dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő ur is, ki miután maga is több kérdést intézett a növendékekhez, legnagyobb megelégedésének adott kifejezést Ziegler Kálmán iskolaszéki elnökhöz intézett beszédében. Ráutalt a nemes és szép missiora, melyet ezen iskola itt a határszélen nemcsak az iparos-képzés, de hazafias érzések fejlesztésében is oly nagy buzgalommal tölt be. Megköszönte a tantestület odaadó szorgalmát. Végül kijelenté, hogy kötelességének tartja, miszerint az itt tapasztaltakról miniszter urhoz jelentését megtegye. Ziegler Kálmán elnök ur meleg szavakban köszönte meg kir. tanfelügyelő

— Ne féljen semmit! — Ez a biztatás féligmeddig talpra állitotta a fiut, megláta a sugó tüskés ábrázatát és erősen rámeresztette mind a két szemét.

Eddig jól ment minden. A sugó tölcsért csinálva kezeivel a szája elé, értelmesen sugta fel:

A növendékszinész azt hivén, hogy ez instrukció, szépen oda lépett és felvette a kardot.

— Tegye le, tegye le, — sietett kiabálni a sugó. A fiu megijedt s hirtelen letette.

— Na, ide vigyázzon — kezdte ujra a sugó — vegye fel a kardot!

A szegény fiu mit tehetett egyebet, ismét felvette a fegyvert.

— Jaj tegye le, tegye le szamar! — toporzékolt a sugó.

A czögling ijedten letette, de már akkor forgott vele a világ és káposzta fejeknek nézte az előtte vigyorgó nagyérdemü publikum fejeit. A huszárt játszó szinész kaczagó görcsökben kénytelen volt hátat forditani; káplár uram tipegett-tapogott és bizonyára kiszaladt volna a diesőség deszkáiról, ha látta volna merre van az ajtó. — Ismét csak a sugó hangja téritette egy kissé magához.

— Vigyázzon szerencsétlen, mert hozzá vágom ezt a sugó házat! Nem hallja? vegye fel a kardot.

A szegény fiun kitört az izzadság.

Esdeklő szemekkel bámult kinzója felé mintha mondaná: hiszen már felvettem vagy kétszer!

A sugó dühösen rárivalt — vegye fel a kardot! A szegény czögling végre is rászánta magát és felvette hermadszor is.

Lett erre óriási kaczagás; a szinfalakhoz gyült szinészek valamennyien rákezdték a piszszegést a sugóval együtt: tegye le, tegye le, tegye le!

Itt szegény megint csak letette.

Alig volt az ominozus kard a földön, ujra hallotta a vészt jósló hangokat — vegye fel a kardot, tegye le a kardot.

Szegény fiu hol felvette, hol letette, már amint sugták neki.

A közönség kaczagott mintha csiklandozták volna.

Végre is eszébe jutott valakinek és bekiáltotta a kétségbeesett növendéknek hogy:

— Mondani kell azt, hogy vegye fel a kardot!

— Igen ám, ha beszólni birt volna!

— Kinyitotta szegény kétszer is a száját; de bizony abból fogvaczogásnál egyéb hang nem hallatszott!

— Beszéljen szerencsétlen vagy megeszem, — rivalt rá a sugó. Ez hatott.

A szegény növendék ugy megijedt, hogy ijedtében kivágta magát!

Ember feletti erővel oda lépett a röhögő huszár elé és rárivalt:

— Nem látja, mióta teszem-veszem ezt a kardot!

— Miért nem veszi fel hát kend ezt a kardot?

Óriási taps általános konsternaczió!

A becsület meg volt mentve.

Szegedi azonnal kinevezte valóságos növendéknek, persze fizetés nélkül.

— Jó szinész lett belőle.

— Megmondhatnám a nevét is, de hátha önök is ismerik, talán neheztelné a dolgot.

Rónaszéki Gusztáv.

ur elismerését s kijelentette, hogy az iskola fejlesztésében s hazafias érzületének megszilárditásában az összes erre hivatott tényezők ezentul is teljes odaadással fognak közreműködni. Megtekintette kir tanfelügyelő ur a növendékek munkakiállitását is, nagy elismeréssel nyilatkozott a tanonczok munkáiról s izléséről. — A tanulók száma ez évben 124 volt, kik közül 10 gazdáját elhagyta, 11 az év folyamán fölszabbadult; felsőbb osztályba léphet összesen 54, a többi késő beiratkozás miatt részint nem osztályoztatott, részint megbukott. Nemzetiségi tekintetben magyar volt köztük 24, német 6, horvát 94. Vallásra nézve 110 rom. kath., 1 evangélikus, 13 izraelita. Foglalkozásra nézve czipész 7, sütő 10, csizmadia 18 lakatos 8, fazekas 7, kéktestő 2, szabó 7, asztalos 5, nyerges 4. kovács 8, fodrász 3, kalapos 2, bádogos 5, köteles 3, mészáros 4, molnár 1, mázoló 5, kerékgyártó 1, kőműves 1; kereskedő 23. Az iskola 4 osztályu egy igazgatóval s 4 tanitóval. Az állam ez ez évben 800 frttal segélyezi a vármegyei iparalapból, a város 120 frttal s a fütőanyaggal.

Iparkiállitás volt a helybeli alsófoku iparos-tanonczisko lában folyó hó 23-án, az akkor megtartott záró-vizsgálatok alkalmával Összesen 30 tárgy volt kiállitva minden egyes iparágból képviselve. — A kiállitott tárgyak s a szorgalmasabb tanulók törekvésének jutalmazására összesen 26 forintot osztottak ki 1, 2, 3, 4 koronás összegekben. A kiosztást Pálya Mihály igazgató eszközölte, melynek megtörténtével Ziegler Kálmán kir. közjegyző intézett a tanonczokhoz buzditó beszédet mint az ipartanoda bizottság elnöke.

Évzáró vizsga tartatott folyó hó 17-én Felső-Mihályfalván. A tanulók ügyes és okos feleletei teljesen kielégitették az ott jelen voltakat. A jó magaviseletü és szorgalmas tanulók között több jutalomkönyvet osztott ki főt. Gasparlin Mihály plebános ur, meg Rittmüller Armin főerdész ur pénzbeli jutalmakat adott. A magyar nyelvben legtöbb eredményt felmutató növendékeket Jelinek László jegyző ur részesitette jutalomban.

A Szépitő Egyesület választmánya gyülést tartott e hó 27-én, melyen Morandini Bálint előterjesztette a népünnepélyre vonatkozó számadásokat. E szerint 840 frt bevétellel szemben 690 frt kiadás állván, a mulatság tiszta jövedelme 150 frt; a leltár 97 frtra rug. — A számadásokat két tétel kivételével a választmány helybenhagyta, ez utóbbiakat illetőleg egy későbbi gyülés fog határozni. Mindazon hölgyeknek, kik az ünnepély sikerének előmozditása tekintetében fáradoztak, jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak, miről az illetők egyenként értesittetni fognak.

Tanitóválasztás. A Szinkovics Ferencz elhalálozása folytán, a helybeli közs. elemi népiskolánál üresedésbe jött rendes tanitói állásra 19 pályázó közül, szótöbbséggel, Polesinszky Emil légrádi elemi iskolai tanitót választotta meg, a csáktornyai közs. iskolaszék f. hó 28-án tartott rendkivüli gyülésén. A megválasztott tanitó állását szeptember 1-én foglalja el.

Az alsó-lendvai áll. polgári iskola tantestülete az ifj. segélyző egyesület javára f. hó 12-én a „Csipkés“ ben juniálist tartott. A közönség — nem tekintve az idő kellemetlen voltát — elég szép számmal gyült össze s járult hozzá az ifj. s. egyesület vagyonának növeléséhez. Kóbi letenyei czigánybandája huzta a talp alá valót és huzta kivilágos kivirradtig. Figyelembe véve a kedvezőtlen időjárást, nagyon szép az anyagi siker is. Ugyanis az összes bevétel 116 frt 12 kr., az összes kiadás 69 frt 78 kr. és igy a tiszta jövedelem 46 frt 34 kr.

Pályázat. A vezetésem alatt álló kereskedelemügyi ministerium személyzetének keretében a posta és távirdánál alkalmazandó 108 „posta és távirda gyakornok-jelölt“ állásra pályázatot nyitok. Pályázhatnak az 1888. I. t. cz. 14. § a alapján, kik középiskolát vagy evvel egyenrangu tanintézetet érettségi vizsgával sikeresen befejezték, 18. életévöket betöltötték s a magyar állampolgársággal birnak. Ezen feltételeken kivül a pályázók községi erkölcsi bizonyitványnyal fedhetlen előéletüket közhatósági, orvosi bizonyitványnyal pedig ép és egészséges, a posta- és távirda szolgálatra testileg is alkalmas voltukat tartoznak igazolni. — A sajátkezüleg irt és születési, orvosi, erkölcsi s iskolai bizonyitványokkal kellően felszerelt pályázati kérvények ennélfogva és pedig a már közszolgálatban állók által elöljáróságuk, a közszolgálatban nem állók ellenben az illető szolgabiró a polgármester utján 1895. julius 31-ig a szerint a hol a pályázó alkalmazást óhajt a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi posta- és távirda igazgatósághoz nyujtandók be. A fölfogadott posta- és távirda gyakornokjelöltek eskü helyett ennek megfelelő fogadalmat tesznek, egy (1) frt napidijban részesülnek. Állásukat az igazgatóság felhivására f. év szeptember 1-én vagy azonnal is elfoglalni tartoznak. 1896. szeptember 1-evel saját költségükön Budapestre illetve Zágrábba fognak áthelyeztetni, a posta- és távirda tanfolyam szabályszerü hallgatására. Napidijaik élvezetében a tanfolyamnak 10 hóra terjedő tartama alatt megmaradnak. — Azok kik gyakorlati alkalmazásuk alatt feladatuknak kellőleg megfelelnek, a posta- és táv. tanfolyam szabályszerü befejezése után posta- és távirda gyakornokokká nevezetnek ki, ha felsőbb tanintézetet végeztek, évi 500 frt, különben évi 400 frt segélydijjal, a posta- és távirda tanfolyam hallgatói részére iskolai képzettségükhöz mérten fentartott állásokra nyernek képesitést és amennyiben a gyakorlati követelményeknek megfelelnek, addig mig posta- és távirda tiszti állások üresedésbe jönnek, mint posta és távirda segédtisztek nyernek alkalmazást. — Budapest, 1895 junius h 2-án.

Kereskedelmi Minisster.

Utazás a nagyvilág körül otthon. Sok ember van a világon, a kinek sem elég ideje, sem elég pénze nincs ahhoz, hogy utazásokat tegyen, de olyanok is nagyon sokan vannak, a kiknek ez módjukban volna, de a távoli országokba való utazás fáradalmaitól és nehézségeitől visszarettennek. Az Egyetértés kiadóhivatala az általa közrebocsátott „Röptében a nagyvilág körül“ czimü amerikai diszműben oly eszközt adott a közönség kezébe, melynek segitségével otthon, a legnagyobb kényelemben élvezhetjük a világ szépségeit, sőt többet ennél, mert minden egyes fényképhez rövid, élletteljes leirás van csatolva. Az egész fényképsorozat 16 füzetből fog állani. Minden füzet 16 művészi kivitelü fényképet tartalmaz. A másolatok egészen uj, amerikai módon készülvék s hasonlo kivitelü fénykép-másolatokat eddig hazánkban még nem láttunk. — Az egyesz képek nagysága 28 : 34 cm. — Az egés mü 256 nagyon változatosan összeállitott fényképet tartalmazva, nagybecsü gyüjteményt fog alkotni, melyben gazdag és szegény, öreg és fiatal egyaránt élvezetet fog talalni. — Egy 16 képet tartalmazó füzet ára postai küldéssel 35 kr. Előfizethetni 4 füzetre 1 frt 30 krral, 8 füzetre 2 frt 60 krral, 16 füzetre 5 frt 20 krral. Az előfizetési dijak az Egyetértés kiadóhivatalába Budapestre küldendők, mely kivánatra szivesen küld egy próbanyomatot mutatványul.

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) nyomdaüzletében egy tanuló felvétetik. Csakis 3—4 polgári- vagy középiskolát végzett ifjak jelentkezhetnek.

NEUMANN PAULA
NEUMANN ÖDÖN
P.-Kétnek. Belicza.
jegyesek.

CSARNOK.

A SZEKUNDA.

Mi a szekunda?

Az a mi jó, ha nincs; ha pedig már megvan, akkor jó rá egyet aludni.

A szekunda természetrajza.

Filloxera az érdemrendek közt, buján tenyészik mint a konkoly, vagy a szerb tövis, s bár vetése nincs időhöz kötve, rendszerint háromszor aratják évente: karácsony, husvét és junius táján. Nem kedveli a magányt, szivesen él egyenranguak társaságában. Kémiai összetétele oly bonyolult, hogy az általa okozott foltokat a papirosról sem benzinnel, sem afanizonokkal nem sikerült még eltüntetni Vannak időszaki, vagyis ártatlan és év-végi vagyis fatális szekundák. Utóbbiak tenyészideje: junius vége Hatásra nézve tikkasztó mint a szirokkó, pusztitó mint a bőra és dermesztő mint a nemere. A jelöltje fázik tőle, rettenetesen fázik, de hála istenek ritkán hal bele.

A szekunda logikája, ethikája és metafizikája.

Könnyebb tiz szekundát kapni, mint egyet eltüntetni. Az első szekunda, melyet csipünk, örökké emlékezetes marad előttünk. s hasonló gyönyört okoz, mint a — foghuzás: tragikum fenékig Innen van az, hogy azt a tanár bácsit, a ki szekundába pónált, nem tudjuk elfeledni. Pedig a tanár urak részéről a szekunda-adás nem passzió, hanem kényszerüség A lusta nebulók kényszeritik a tanár-emberre. Mégis ritka szülő és tanuló, aki a szekunda jogosultságát elismeri. A szülő legfölebb igy elmélkedik: pikje van a gyerekemre!

A szekunda világtörténelmi jelentősége

A szekunda a nemzetek müvelődés történelmében játszik szerepet. Meglehet, hogy őseink bukás, csuszás, hasalás, trotli kifejezések alatt ismerték, de minden kuturnyelv és nyelvjárásban a szekundának populáris elnevezései vannak — A közélet jeles férfiai — sohase szégyeljük — részesei néha. Egy-egy gymnasiumi professzorért, de magáért a miniszterért se merném tüzbe tenni a kezemet Mert Clió titokban nem egy szekundát ró fel, melyet a Nemezis torol meg.

Kilátások a jövőre

Nincs olyan rossz, a minek jó oldala ne lenne. — A szekundának az az előnye, hogy birtokosa nem unatkozik a vakáczióban. A nevelőt, szülőket nagyobb lelkiismeretre serkenti, hogy a jövő katasztrófának elejét vegyék.

De egy szekunda nem a világ, mert vigasztalásképen legyen mondva a megfigyelés arra tanitott, hogy azokat a tulon-tul jó tanulókat az életben ne sokra tartsam: nem tudnak boldogulni. A jó közepes termés jobban helyt áll.

Azután „Egy szekunda nem a világ, kinek nincs az nem is deák,“ mondja a közmondás, aztán előfordul a legjobb családokban Csak aztán a pótvizsga reparáljon. A szekunda, hogy paradoxonnal éljek, tért foglal arisztokrata körökben is, polgárjogot nyert.

Kefe.

Felelős szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.
Laptulajdonos és kiadó;
FISCHEL FŰLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

XII. tečaj | Vu Čakovcu, 1895. 30. juniuša. | Broj 26.

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišuće se sadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Sošefa urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo: Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:
Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

za hervatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajučega činovničkoga družtva“, „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Zdravstvo i gospodarstvo.

1. Zdravstvo.

Čuvaj se žganice i špiritusa!

Žganica, a osobito špiritus je goreca voda pogubna zdravju i življenju onoga, koj ju pije. Gdo pije vnogo žganice, vsi betegi se njega primeju. Kad je zadnji krat kolera harala, opazilo se je, da su najviše vumirali oni, koji su nekredno živeli i žganicu pili. Žganica se razide vu človeku po vsih žilah kakti ogenj, sfonda mu jakost života, skrči mu želudca, ter nemore vživati ono, kaj treba za život i gine tak od dana do dana.

Dokazano je, da je od deset obnorelih njih šest obnorelo vuživanjem žganice i vu obće jakih pitvinah, ar se diže iz želudca jakost žganice, omami pijanca tak, da malo po malo i obnori.

Takov pijanec, za čas je čerleni kakti kuhani rak, a za čas opet blédi kak krpa, nemiruje do ti čas, dok neproda za žganicu zadnju stvar, koju ima pri hiži. Žena mu neima kaj bi kuhala, dèca su mu gladna i podrapana. Hižni krov takvoga pijanca pokazuje gola rebra, staja mu je prazna, a polje nebdelano

Žganici podani roditelji nemreju radjati zdrave dèce. Takova dèca ostanu kri ljava i tupe, bedaste glave. Zna se za jeden kraj, gde je prvlje, dok se nije poznalo pijanstvo od žganice, vsaki mladić bil je sposoben za soldata, a vezda komaj kaj se koji nađe. Kuliko ima nesrečnih ženitbah zaradi pijače žganice! Dèca plačeju, žena zdihava, a pijanec vu krčmi, gde se čuje samo svadja, kletva i tučnja, dok nedo de i do uboistva. Od 50 zločincov računa se, da ima 40 pijancov. Eto tak je žganica, gift na emu životu, grob vsakoj sreći, zviranjek vsih zločincov, kuga za rod ljudski. Gdo želi dobri sebi i svojoj dèci, nek se kani, nek se čuva žganice!

Pavučine nemeći na rane.

Vnogi su navadni, kad se porežeju, na ranu pavučinu metati. To je jako pogibeljno! — Na pavučini ima navěk koje kakvoga praha; vu tom prahu ima trusa od vsake jele drobnih gljivicah, od kojih se vsakojački betegi ležeju. Kada anda rane s pavučinom oblažemo, sijamo vu rane trus od giftnih gljivicah. Od tud se radjaju vsakojački betegi i giftana ranah. — Ako se porezeš ili posèćeš, obloži ranu posev čistim platnom i kaj čvrsteše sveži.

Pogibeljno je nihati malu dècu.

Gustokrat se dogodi, da doktora pozoveju detetu od pol dvě ljeti staromu, ar da dète spopanu muke, kojim mati nezna zroka. Doktoru napokon pojde za rukom, da ustanovi, da toga betega zrokuju osobe, koje čuvaju dète ar ga gustokrat zaobračaju i niseju i tim mu betega nanesu. Stoga se valja toga čuvati,

Kad ti padne vu oko truha ili mušica.

Onda ribaj zdravo čisto oko, a né ono, vu kojem je truha ili mušica, ter ti bude mušica ili truha izišla iz oka vu onji kut, odkud buš ju lehko izvadil.

2. Gospodarstvo.

Deset zapovedi čmelara.

1. Netrpi slabe košnice vu vulnjaku. 2. Odstrani maticu prěk 3 ljeta staru. 3. Podavaj čmelcu navěk friški i dober zrak. 4. Donašaj čmelca za prvim izletom vu zimovnik. 5 Brani čmelca od neprijatelja. 6. Daj čmelcu najveksu tišinu i mir. 7. Staraj se, da ima dosta prestora. 8. Nastoj da čmelec vu zimi negladuje 9. Skrbi za dobro plod šće vu ulistu. 10. Sfondaj vsake seti prek tri ljeta stare

Kokoš, koja nosi jajca.

Računa se, da jedna kokoš na godinu znese 100 do 150 jajec, a ako ona to čini črez četiri ljeta (godine), onda je pohvalno obavila svoju dužnost. Od ond počme slabiti ter nemre nesti više, makar ako i ide vu gnjezdu. Takvu kokoš onda valja zaklati i poslati vu loneo, da si njezinim mesom omastimo vusta ter da na njesino mesto more dojti mlajša, bolša sila.

Otečeno vime.

Naravska je stvar da vime oteče kravi, koja se prvi put teli, a to dohadja odtud, kaj mljeko na jenkrat nevali. Otekline nestane naravskim načinom i prez kvara

ZABAVA.

Svetoga Roka pes.

Na kipu, koj predstavlja sv. Roka, videti je pri nogah svetca i namalanoga psa tak, da si mnogi sv. Roka bez psa niti predstaviti nemogu. Pak ipak taj božji čoviek nije nikada imal psa. On niti je bil jagar niti ovčar, on nije imal kuću niti dvor, kojega bi pes moral stražiti, a nije si niti za zabavu držal psa.

U ono vrieme, kad se je on sa psom zišel, bil je on okušeni čoviek, siromaški čoviek, koj je od svih zapušćen u šumskoj tišini sa boljum živel. Radi neizmerne boli moral je često nehotice na ves glas kričati i plakati se tak, da se je bojal, da bu svojim ljudem s-kojimi je živel, dosadan, te je zato iz varoša pobegel pak si je u zabitom kraju šume miestu našel gde se je nastanil i svoju bolest Bogu oddan trpel.

U blizini iste šume imal je jedan gospodin iz Piacence svoj gradić, u kojem se je baš onda zadržaval, kad je Rok u šumi stanoval i trpel; ali gospodin za bolestnika nije znal.

Njegov lovni pes bil je za stanovito kod svog gospodara u velikoj milosći, jer gospodin nikaj nije rekel, ako je pes svojim gubcem iz stola komad kruha uzel. On je to više krat učinil, ga onda nije pojel, nego je znjim odbežal, Bog zna kam. Jerbo pak se je to često dogadjalo, postal je gospodin znatiželjan kam taj njegov pes toga kruha svaki dan nosi.

Niekog dana, kad je pes opet iz stola kruh vzel, te znjim pri vratih van odbežal, stane se gospodin od stola i ide za njim, da vidi kam će sad stim kruhom. Pes je bežal proti šumi i gospodin se moral za njim požuriti, ako nije hotel, da ga iz očih izgubi i tak je došel na miesto, gde je taj sveti bolestnik prebival. Tu je videl, kak pes kruha pred bolestnik prebival. Tu je videl, kak pes kruha pred bolestnika položi i onpa se domov povrne.

Gospodin gledi bolestnika, te ga zapita, tko je i kaj ovde dela? Rok pak mu sve doslovce o svojoj bolesti pove i zakaj je na kaj je na ovo miesto došel. —

„Ovde nesmete ostati“ — veli mu plemenitaš, čije pomiluvanje je Rok svojim pripovedanjem gliboko zbudil — »Vi morate zmenom iti, vam potrebna dvorba u vašej bolesti.«

Ali svetac ovu ponudu nije hotel primiti. Plemenitaš medjutim od svoje opet ponude nije hotel odustuti i tak bude konačno bolestnik u njegovu kuću odpremljen, gde je tak dugo moral ostati, dok nije posve ozdravel.

Občenje sa Rokom, za odličnoga gospodina, koj se je Gothard zval, nije bilo bez posliedicah. Kak se to od tak izvanrednog človeka, kakov je svetac bil, lahko misliti može, predobil je lahkoćum za svoje nazore Gotthardа. On ostavi svoj posied i otide na miesto, gde je prije Roka našel, koj je opet svojega sliedel i znjim nieko vrieme zajedno ostal, za da ga još više za tom načinu životu učvrsti, ar koj je malo ljudih stvoreno.

Mnogi bi mislil, da kakti puščenik živeti, prost na čistom zraku u božjoj naravi nije pretežko, ali ako bi sam pokušal, sigurno bi mu se to življenje za kratke vrieme zamierilo. Pri tom samo valja ozbiljnost življenja te k takovomu životu spadaju ne samo zdravi živci, čvrsta narav, i jako te zdravo tielo, već i osobita čvrstoća duha a najviše pomoć od zgora.

Gotthard je zdržal. On je svog učitelja sv. Roka podpuno nasleduval te mu je sigurno i u nebo sliedel.

Ako hoćemo pitati, kaj je bil njegov prvi kažiput onamo? Moramo odgovoriti: Tko drugi nego pes, koj je svetomu Roku kruha nosil te ga od smrti glada oslobodil, a svojega gospodara k-boljemu življenju pripeljal nego je do onda vodil. —

maršeta, ako se s vimenom po redu baraše i ako se brani od vlage, propuha (cuglufta), itd. Potrebno je: 1. Gusto i čisto podojenje. Treba namazati s maščum ruke prvlje nego dojdeš dojit, ter samo malo stiskati cecke, da obćuvaš živinče od boli 2. Kad je krava podojena, treba vime osušiti vunenom krpom. — Ovak se mora baratati, ako nećemo da otekline postane pogibeljna.

Kada trěba senokošu kositi?

Senokoša se kosi, kada je najveksi dél trave i bilja na senokoši vu cvětu, kaj biva redovito od početka do sredine meseca juniuša. Vu hladneših krajevih, pak i onda, gde se senokoše samo jedankrat kosiju, obavlja se košnja do polovice juliuša. Vu vnogih krajih držiju se regule, da treba onda kositi kadje kumin zrel. Preranom košnjom gubi se na vnožini krme, a prekesnom na dobroti i hranivosti. Pri nas se najviše greši, koj se kosi prekesno, zaradi česa krma je malo više vrědna od slame. Koseć za podpune cvetnje, kosi se najbolša krma i najviše, ar od trave, koja je za cvetnje pokošena biva izvrstna, mehka i tečna krma. Poleg tega je vu to doba najpovoljneše vrěme, 'ar okolo Ivanja nastaje navadno dugotrajni dežd. — Košnja otave nesme se zavlačiti dalje od konca augustu a ili početka septembra. Gdo po Mali Meši (tojest 8. septembra) kosi, taj na peći suši.

Dozrěvanje dinjah.

Kad ti dinje nemreju više dozreliti na polju ili vu vrtu, a ti ih donesi vu sobu (hišu), omotaj s pamukom i postavi vu ormar. Za 8 do 10 dni dozrelele budu zevsema dinje i ti budeš se začudil, kak budu tečne i sladke.

Ostavljenje grozdja za zimu.

Vu Smirni (vu Maloj Aziji) izkopaju jamu doli prestranešu, gori vužešu vu formi velike hruške. Prvlje nego li grozdje zevsema dozréli, obési se vu jamu tak, da se jeden grozd nedotiče drugoga. Da se iz jame iztira navadni zrak i da se ona napuni ugljične kiseline, hiti se na dno jame goruća slama, pak se onda jama tak zapre da nemre zrak nuter. Ovak se ostavi grozdje koj meseo vu miru: Stopram vu februaru, marciušu ili dapače vu aprilu odpre se jama i grozdje se nosi na prodaju vse do Carigrada, gde se jako drago plaća, a da se očisti od dima i da bude frižko, namače se nekoliko vur vu hladnoj vodi.

KAJ JE NOVOGA?

Iz dvora.

Njezino Veličastvo kraljica odputovala je 28 juliuša iz Lainza vu kupališće Bartfa vu gornjoj Magjarskoj, gde bude ostola tri tjedne.

— Nadvojvoda Ferecz Salvator kupil je dvor Wallsee na Dunavu vu gornjoj Austriji za 400 000 for., ter se bude tam preselil iz Lichtenegga. Kralj bude iz privatnih svojih sredstvah dal dvor s troškom od 500,000 for. predelati.

Hiter cug iz Beča vu Budimpeštu.

Kak se doznava, vpeljal se bude na magjarskoj ôrsačkoj željeznici za kratko vrême novi hitri cug (šuelcug) iz Budimpešte vu Beč, koji bude taj put prevalil za tri i pol vure, pak bude prema tomu jeden od najhitreših cugov srednjo-europskih željeznicah.

Dvorska riznica vu Beču.

Pred tjeden dni odprta je opet občinstvu dvorska riznica vu Beču, jedna od najzanimivijih evropskih sbirkah dragocěnostih (kinčov). Negda je ova sbirka bila puno veksa, ali je pregled bil neobično otežčan. Vezda su vnogi predmeti preneseni vu dvorski muzejum, a vu riznici su ostale samo dragocěnosti, koje su pregledno poredane. Tu se nahadjaju dragocěnosti i relikvije sv. rimskog carstva, za tim austrijske krunitbene insignije, redovi, carski predmeti za krščenja privatni nakit carske hiže, talijanski krunitbeni predmeti Napoleona I. i zibka vojvode od Reichstadta. Pod posebni staklenim poklopcem smješćene su sveto moći, med kojimi se nahadjaju: sulica sv. Mavre sa čavlom s Jezuševoga križa, komad Jezuševoga križa, jeden dél (komad) stolnjaka, koji je bil na stolu pri Jezuševi zadnji večerji, jeden komad ručnika (obrisača), kaj ga je Jezuš hasnuval pri pranju nogah, jeden dél zibke Jezuševe jedna kost od ruke svete Ane, tri kotrigi lanca, skojimi su bili okovani apoštoli Peter, Pavel i Ivan, komad opravi sv. Ivana evangelište i još ostalih predmetah. Glavni predmet sbirke je koruna kraljice, skojom je okorunjena bila ljeta 1867. i koja se cěni na poldrug milijum for. Briljanti potiču iz svojine cesarice Marije Terezije.

Danska policija i pijanstvo.

Vu tom orsagu neodlučnosti postala je ipak policija radikalna, izdavši naredbu, da bude vsaki, gdo bude nadjem na vulici pijan, bude spravljen vu kola i odpeljan na policiju, ter zaključen, dok se god neotrězni, a onda pod sigurnom pratnjom odpravljeni bu dimu. Zvun toga on krčmar, koji je pijancu dal zadnju kupicu, nosi stroške prevažanja, obskrbu vu rěštu i sprevadjanje dimo. Ako bi se to ponovilo, krčmaru se zapre krčma. — Ako se ta naredba bude zvršavala, to budu Danci na glasu kakti najtreznesi ljudi na sv. tu.

Mrtev brat, koji je vreden 200.000 franaka.

Na skorom bude razprava pri sudu vu Parizu — kakti pravda, do vezda nevidjena i nečujena. Stvar je ova. Nekakvom Engliancu vumrl je brat na putu črez Francezku. Živi brat zežgal je mrtvoga brata, pobral je pepela vu jednu posudu i predal je na željeznicu kakti paklec. Kad je dospel vu mestu vu koje je išel, Englez našel je, da je posuda razbita i pokojnikov pepel čisto reztepljen, ter vezda potrebuje od željezničkog poglavarstva 200 000 franakah, ar bratski pepel med bračom, ima zanjega tu cěnu, ter vezda budu morali vučenjaki preceniti, kuliko je bil vreden brat pokojni.

Kaj je ljepota?

Vu Europi držiju, da ljepi zubi moraju biti běli, vu Japanu žuti, a vu Indiji čerleni. Žene vu Grönlandiji farbaju svoje lice modro ili zeleno, a žene na Islandiji zevsema bělo.

Zakašnjeno.

U niekom družtvu bil je glavni spomenek o ženitvi i o životu oženjenih. Za suseda Gegača se je pripovedalo, da ako je med njim i njegovom ženum svadja tak baš onda, da se najbolje obodva zabavljaju, jer pri takovoj svadji leti po sobi sim tam sve, kaj samo kojemu od njih pod ruke dojde. Škarje lete proti glavi muža a tintarnica proti glavi žene. Jerbo pak se nemre pri škarjah i tintarnici prestati, pošto bi premalo bilo, zato pričme letenje i to: Gladilo (Poglajzl) leti proti njevoj glavi a svečnjak proti njezinoj, železni lonec proti njegovoj a drveni suga za čižme izzuvati proti njezinoj. Ali gde je tu sad ta liepa zabava, zapita jedna prisutna gospa, jer u tom, da stvari po sobi sim tam lete još nevidi nikakove zabave, jer zabava mora veseliti srdce.

„Eto na“ — odgovori joj ona, koja je pripoviedati pričela — »Ako ona svojimi bombami zgodi njega u glavu, tak se njezino srdce naduje, zgodi li njegova kugla, veseli se njegovo srdce i ovak nut zabave!“

„Ah« — veli na to druga — „Ja sam se predlani jedan krat s-mojim mužem posvadila ta je srditost kod obadvieh trajala dva dana, a kad smo se pomirili, posadili smo za uspomenu pomirenja kruškino drvce, koje bu već kletu ploda nosilo.“

„Jeli čuješ?“ — veli tretja svojemu mužu — „Da smo mi tak u našem dvadeset godišnjem braku svaki krat kod pomirenja poslie svadje učinili?“

„Mi bi sad već imali šumu, kak je „Muršćak« veliku“ — odgovori muž — »Ali sad je već prekasno.“ —

Putovanje dušah.

Stari Egipčani su vierovali, da duša poslie smrti čovieka otide u koju drugu životinju, a poslie smrti ove opet putuje dalje u drugu, dok nazadnje opet svoj tronuš podigne u kojem novorodjenom dietetu, a po smrti istoga se opet dalje preseli i to traje od vieka do vieka.

U niekom družtvu je glede toga nastala prepirka, jer jedni su se slagali sa Egipčani, te su tvrdili, da ta viera nije baš najgorja, osobito kad se zna, da duša nemore s tělom umrieti, a uviek se radjaju telesa, kojim je duša za život potrebna, bez koje tielo samo živiti nebi moglo. „Dakle“ — zaključi jedan mudrijaš izmed njih — „Mora ovak biti, da duša iz umrlog tiela prejde u tielo, koje se začnje.«

Jedan dobro stojeći gradjan zapita na to svoga suseda pri stolu sedećega, koj je, budi mimogred rečeno, bil od glave do pet zadužen: „A jeli vi vierujete u putovanje dušah?“

„Ja ne“ — odgovori ov.

„A ja sam pak posve osviedočen, da je tak, kak su Egipčani negda još vierovali“ — veli on prvi.

„Tak?“ — začudi se zaduženi — „Pak kaj ste vi onda bili prije?“

„Ja sam bil osel“ odgovori ov.

„A kada?“ zapita opet zaduženi.

„Onda, kad sam vam dvadeset forinti posudil« zaključi gradjan,

---

Zlobno.

Sudac (Pred kojega žandari dopeljaju poznatog zločinca): „Zar ste opet ovde? Kaj ste opet počinili? Vi morate strašen lopov biti. Već ste dvadeseti krat ovde i t liko krat ja već zvam posla imam odkad sem sudac“.

Lopov: „No gospodin sudac, pak se za to moraju na me srditi? Em njim ja nisam kriv, da nemreju tak dugo dalje avanzirati“.

Em. Kellay.

Vu Perziji drže da je grbavi nos naljepši, na otoku Hajti natučeni, pak zato matere novorodjenoj deci odmah natučeju nosa. Pri nas visoko čelo drži ju za ljepo, a vu Grčkoj nizko. Kinezom su ljepe male oči, a nam Europejcem velike oči, Perzijanci odurjavaju čerlone lasi, a Turki je obožavaju. Ali mala vusta ljubiju vsi narodi.

Starost vticah.

Najduže živi med vticami labud. Dokazano je, da on žive do 300 ljet. Zna se za sokola, koj je živel 162 ljeta. I jastrebi i orlini živiju jako dugo. Ljeta 1819. poginul je jeden orlin, koji je vlovljen 1715. ljeta, anda prvlje 104 ljet nego je poginul, a razumeva se, da je bil više ljet star kad je vlovljen. Jeden beloglavi jastreb, koji je došel ljeta, 1706. vu robstvo, poginul je vu carskom dvorcu Schönbrunu pri Beču ljeta 1824., ova vtica živela je anda samo vu zatvoru (vu gajbi) 118 ljet. Papige moreju od onoga časa kad su vlovljene živeti 100 ljet, kak to svedoči više slučajov. Vuoge močvarice živiju preko ljet. Guska i kukuvača dostignu visoku starost. I krampači doživiju preko 100 ljet. Srake vu kerletki živiju 15 do 20 ljet, a na slobodi još duže. Kokoš doživi takaj 15 do 20 ljet, golub do 10 ljet, male popevačice 8 do 18 ljet, slaviček vu kerletki živi 10 ljet, a kos naj više 17 ljet, kanalec pri nas 12 do 15 ljet, a na kanarinskih otočih vnogo više.

„Micika« varaški službenik.

Varaško poglavarstvo vu Mesini kupilo je mačku, kojoj je dužnost, da vu gradskom arkivu preganja i fonda miše. Za njezino zdržavanje odredjene je prav gospodska plaća, 24 lire na mesec. Razumeva se, da bude »Micika«, kad dosluži svoje ljeta, dobila i penzija.

Vugoden poziv.

Glasoviti englezki doktor dr. Thynne pohodil je jenkrat hamiltonskoga hercega i našel ga je pri obedu. Za nekoje vrême rekel je doktor hercegu, kad je videl, da ga on nezove k obedu: „Gospodin herceg, da sam ja na vašem mestu, rekel bi: Molim gospona doktora, naj dělaju kak i ja“. — »O, naj oprostiju, da sam to zaboravil,« odgovoril je hercog; »anda, gospon doktor, naj dělaju kak i ja, naj idu dimo i domaj naj obéduju kak i ja“.

Trideset ljet vu mužkoj opravi.

Gradski stražan vu Beču je našel na vulici pijanoga človeka, ter ga odpeljal na varaške hiže. Ovdi je ov pijanec očituval, da mu ime Pavel Eifinger. Kad ga je doktor pregledaval i previziteruval, spoznal je, da taj harfenista 50 ljet star nije Pavel nego Paula, koja velika pijanka potepuša, već 30 ljet nosi mužko opravu.

Umorstvo željezničkog glavara,

Na željezniški šinjah pri Dubičanju blizu Miškolcu vu Magjarskoj našli su pred par dnevi osakačeno tělo stacion-šefa Kalaša Žige iz Šajó Szt.-Petra. Iztragom dokazano je, da je Kalaš vmorjen, a vubojica sumnjiv je jeden od njegvih službenikah.

Kratke novosti.

— Povodom boravka kraljice Jalžabete vu Algiru, podelil je kralj Ferecz Jožef vrhovnom ouverneru vu Algiru, Cambonu velekrst, reda Ferencz Jožefa, a isti red nižešega graduša, ostalim četirim viših funkcionarah vu Vichiju, Nizzi i La Turbie.

— Engiezki afrikanski putnik Mr. E. Glaves vumrl je 12. majuša vu Matadiu na Kongu. Glaves bil je jeden od Stanleyevih oficirah, ter upravo preputoval Afriku od Zanzibara do zapadne obale.

— Parižki mešari, koju kolju samo goveda i roguto blago, zdigli su pravu bunu, ar se je sad vu vekšoj méri počelo klati konje, osle i mule ter tržiti ljudem za hranu.

— Dopisnice (Levelező-Lapok). Nema više nego 45 ljet kak su vpeljane dopisnice, pak ih ima već preko 1000 feli na ovom světu vu prometu.

— Služavke vu Švajcarskoj. One služavke (dekle), koje imaju ljubkiji i vugodneši glas, dobivaju vu Švajcarskoj vekšu plaću, ar se dokazalo, da krave daju za $^1/_5$ (jednu petinu) više mljeka, ako ih dojiju služavke, koje pri dojenju ljepo popévaju.

Kakov je Turčin.

(Dogodjaj 1878-u Bosni).

Kad smo Bihać mi predobili, bil sam postavljen kod jedne hiže, gde smo imali magazin na stražu. Kak tam već pred jedne vure, stojim jako sam žedjal. Kak neizkusen regrut ostavil sam mesto i išel iskat vodu. Na to sam niti nebi smel vu tursku hižu.

Kad sam stupil vu gang, čujem da je netko jako zrisnul u kuhnji i vidim, da beži jedna žena, s obedvema rukama sakrije svoj obraz. Ravno je dete svoje kupala kad sam došel ja. A to je nekaj nečuvenoga, da bi jedan krščenik tursku ženu videl vu lice. Ostavila je tam vu koriti dete i pobegla, samo da ju ja nevidim vu lice. Nu neje imala kaj skrivati, jer je grda bila.

Videč sve ovo, na pamet mi dojde jedna kapitanova zapoved, koja ovako glasi: „vsaki, koj prestupi prek turske hiže, jeden tjeden rešta bude dobil“, zato sam se i pasčil nazaj.

Tak 50 koraćov sam bil od hiže, kad čujem, da nešči jako beži za menom. Poglednem nazaj i vidim jednoga turčina s sablom vu ruki. Videč sve ovo, kaj druga čineči, nego banga neta na pušku i k jednoj steni se preslonim i tak se branim; a druga misel mi je bila, da pajdaša zovnem na pomoč.

Kad je turčin videl, da nesam sam omiril se malo i stražmeštru predal svoju tužbu i on me pozval na odgovornost. Njemu sam rekel, kak se pripetilo to vse i kad je čul turčin, da nika drugo nesam štel nego vodu pri hiži njegovi, odmah se je vmiril. Jer turčin ovo ima pred očmi: „tko je gladen, on nije stranjski pred menom, a tko je žedjan, on nemore biti neprijatelj“.

Vezda me je on počel razgovarati pred stražmeštrom i vzeme moju soldačku flašu i bezi dimo, da mi napuni, i sretnim se je mislil, da me je napojil.

Na jedanput mi dojde napamet dete, koje je vu kuriti ostavila žena, i pitam jeli je vzel van dete iz korita, da se ne topi. On mi odgovori: Ne, jer sam samo mislil, kak da se esvetim onomu, koj prestupi moj prag.

Žuri se dimo, opet mu velim, da se ti ne vutopi dete. On čisto mirno mi odgovori: Oh zakaj bi se žuril, jer ako Alah (to je njihov Bog) hoče, onda bude živo dete, ako pak ne, onda se vu jednu kapli vutopi.

Kerleša Ignác.

Nekaj za kratek čas.

Tak je.

A: „Koja je to frajlica, koja te je vezda ljepo pozdravila?“

B: „Poznata mi je, ali nikak se nemorem zmisljiti čija je, i kam bi ju del.“

A (smejuć se): „Deni ju pod kapu, to njoj bu najdragše.“

—

Istinitost.

Žena (mužu, koji je pijan došel dimo): „Ja sam ti peneze dala, da platiš dug pri gosponu Boršu, a ti si to opet morti zaboravil“.

Muž: „Nisam zaboravil, ali sam je zapil!“

—

Kvari igru.

Mati: „Imbrek, a zakaj se plačeš?“

Mali Miškec: „Kad Imbrek kvari cělu igru. On bi navčk rad lokomotiv biti, a neče lapora jesti.“

—

Iz suda.

Sudec: „S kojim jušom ste Vi zbili ovoga človeka?“

Obtuženi: „S nikakvim jušom, nego sbatinom!«

Sudec: „A kak ste Vi došli do toga?“

Obtuženi: „Imal sam već vu ruk..“

—

Dvojvrstna nes eča.

Tat (svojemu pajdašu, kad nisu mogli orobiti ormara): „Tak, ve moremo gladni iti spat . . , da bi si barem zadržali onu klobasicu, koju smo psu hitili!«

Glád Ferencz.

Navučitelj vu školi tumači kaj kaj, med ostalimi i to, kaj je nepravica; onda: »Štef daj mi reči, ako bi ti od susedovoga Gjuro vzel falat kruha, kaj bi napravil?“

Odgovori Štef: „Znam“.

„Na“ — pita navučitelj — „kaj bi napravil?“

Odgovori Štef: „Pojel bi.“

—

Jeden mladi vadas, šicer, se je hvalil pred drugimi, da je vu jednoj vuri 200 zajcov strelil.

„Oho!“ — odgovori mu jedan — »im jednu vuru niti nije moči nabiti pušku 200 put, a kak pak streliti.“

— Odgovori šicar — „Im znaš, kad ima človek volju i sreču a k tomu vu usrujanosti, netreba nabijati, nego samo strélati.“

—

Jedanput su bili pred sud pozvani za svedoke dva človeka. Jeden je samo došel i kad je presigal obedve ruke je gori zdigel.

Sudec ga pita, zakaj to vučini. —

On mu odgovori: „Znaju gospon sudec, pajdaš nije mogel dojti, pak je prosil, da neka i mesto njega presegnem.“

—

Jedan komediaš je pokazival oroslane i ovako je rekel: „Dragi, koji vidite ove živinče, to vam vsakojake volove pojede, zato molim, da malo dale stojite“.

—

Jedan gospon vu krčmi pojede juhu, ali dugo nije mogel dobiti pečenke. Zovne kelnera nek mu donese tintu i papira. —

Kelner: „Zakaj vezda za juhom odmah, ima vremena jos posle obeda.

Odgovori gospon: moram testament napisati, jer se nebudem dočekal pečenke.

Priredil:

Kerleša Ignác.

LOTERLJA Buda, 22-ga junius 1895.

45 22 25 78 27

Gabona árak — Cena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	7.00	—
Zab	Zob	6.50	—
Rozs	Hrž	6. --	—
Kukoricza ó	Kuruza stara		
„ uj	„ nova	7. —	—
Árpa	Ječmen	6. —	—
Fehér bab uj	Grah beli	7.—	
Sárga „ „	„ žuti	6.—	
Vegyes „ „	„ změšan	6.—	
Lenmag	Len	10. —	
Bükköny	Grahorka	5.. -	—

VASUTI MENETREND

CSÁKTORNYÁN.

Indul	Napszaka	Óra	Perez	Gyors- pósta- és vegyesvonat
Kanizsa felé	Reggel	4	39	gyorsv
„	Délelőtt	11	39	postav.
„	Délután	5	52	vegyesv.
„	Éjjel	10	07	postav.
„	Reggel	5	52	vegyesv.
Pragerhof felé	Reggel	6	06	postav.
„	Délelőtt	11	30	vegyesv
„	Délután	4	15	postav.
„	Éjjel	1	17	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	4	49	vegyesv.
Novimarofig	Reggel	6	15	„
Zágráb felé	Délután	4	20	„
Varazsdig	Este	10	17	„
„	Éjjel	1	30	„
„	Délelőtt	11	44	„
Bobára	Reggel	6	05	„
Egerszegre	Délután	4	28	„
Érkezik				
Kanizsa felől	Reggel	5	51	postav.
„	Délelőtt	11	30	vegyesv.
„	Délután	4	01	postav.
„	Éjjel	1	14	gyorsv.
„	Este	9	32	vegyesv.
Pragerhof felől	Reggel	4	36	gyorsv.
„	Délelőtt	11	29	postav.
„	Délután	5	37	vegyesv.
„	Éjjel	9	55	postav.
Varazsdról	Reggel	4	22	vegyesv.
„	Reggel	5	43	„
„	Délután	8	50	„
„	Éjjel	12	43	„
Zágrábból	Délelőtt	11	18	„
„	Este	9	30	„
Egerszegről	Délelőtt	8	52	„
Bobáról	Este	9	42	„

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ.

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és szineseket 35 krtól 14 frt frt 65 krig méterként — sima, csikos, kocz-kázott, mintázottakat, damasztot sat. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) sat. póstabér és vámmentesen a házhoz szállitva és mintákat póstafordulóval küld: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállitó) selyemgyára Zürichben. Svájczba czimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1

Lukovnák János péküzletében

766 **egy tanoncz** 2-3

azonnal felvétetik.

Egy fiatal

füszerkereskedő segéd

és

két jó házból való, legalább is 14 éves fiuk

tanonczul

azonnal felvétetnek

Kramarits Victor

764 2—3 füszerkereskedésében

PERLAKON.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi **személyes továbbajánlásnak,** — a kik a

RICHTER-féle TINCT. CAPSICI COMPOS.-t

(Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönheti ezen igazán biztos hatású háziszer nagy elterjeszthetését és általános kedveltségét. Ki a *Tinct. capsici comp.-t* (Horgony-Pain-Expellert) **kösvenyvel, czimnál** (tagszaggatásnál), **kerszrtosertfájásnál, fej- és fogfájásnál, csipfájdalomnál, fájdalomcsillapitó bedörzsoléseknél alkalmazta,** abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt **megbízhatónak** is, mint levezető, **elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen régi jónak** bizonyult háziszernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként — Kapható a gyógyszertárakban; *Budapesten Török József* gyógyszertárnál. — Ennek a „Horgony" védjegyével ellátott üvegek elfogadandók.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

PETÁNCZI SAVANYUVIZ

SZÉCHÉNYI-forrás

szénsavas natron-lithion tartalmu

BORVIZ

hazánk legtisztább savanyuvize, mint gyógyviz a m. kir. magas ministerium által a gyógyvizek sorába felvétetett, — a nagy arany érem s. számos más éremmel kitüntetve.

Járványos betegségeknél mint óvszer használandó.

Kapható:

minden füszerkereskedésben és vendéglőben.

Főraktár: 765 2-3

KRAMARITS VICTOR

füszer- és csemegekereskedőnél ***PERLAKON.***

ÉRTESITÉS.

Van szerencsém a t. közönséget és vendéglősöket értesiteni, miszerint nálam a legjobb

muraközi és magyar

BOROK

a legjutányosabb árakon kaphatók

Csáktornya, 1895. junius 28.

Tisztelettel

Löbl Mór

fakereskedő és az 1-ső gráczi serfőzde részvény társ. képviselője és raktára.

OGLAS.

Imam sreću pošt občinstvu i ošteriašom na znanje dati, da je pri meni moći dobiti najbolša

medjimurska i magjarska

VINA

za najfuleša cěnu.

S poštuvanjem

Vu Čakovcu, 1895. 28. junius.

1—3 771 **Löbl Mór**

trgovec s drvami, pivom i vinom.

KOTZÓ PÁL

GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest, Üllöi-ut 118. sz. alatt.

Ajánl 2½, 3, 3½ és 4 lóerejü

szöges cséplőkészületeket

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejü

sines gőzcséplőkészleteket,

hosszu szalmarázókkal alsó szelelővel és rendkivül nagy felületü rostákkal, árpahéjazóval és választohengerrel.

Fa- és szénfűtésü és eredeti szalmafütő

GÖZMOZGONYOKAT

☞ Továbbá R. GARRET & SONS felülmulhatatlan 40 % tüzelőanyag megtakaritó.

Compound gőzmozgonyokat

legjobbnak elismert brandtfordi önmüködő amerikai kévekötő arató gépeket. Eredeti amerikai szénagyüjtőit 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. Sorvető és szórvavető gépeket és mindennemü egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

752 *Vidéki ügynökök kerestetnek.* 5—7

2913. tk. 1895.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter 1895. évi márczius 17-én 8433. sz. a. elrendelte, hogy a perlaki kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó Kotor község telekjegyzőkönyveibe fölvett mindazon ingatlanokra nézve, amelyere az 1886: XXIX. az 1889: XXXVIII és az 1891: XVI t. czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. t. czikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbitése foganatosittassék.

E czélból a helyszini eljárás a nevezett községben **1895, augusztus hó 8-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1) mindazok, akik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kivánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitüzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2) mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekeblezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az aláirásra az 1886: XXIX. tcz. 15—18 és az 1889. XXXVIII t. cz. 5, 6., 7. és 9. § ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekeblezésére engedélyét nyilvánitsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesithetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek; és

3) azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánitása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság

Perlakon, 1895. évi junius hó 18-án.

768 2—3

Horváth Csongor,
kir. járásbiró.

Az utazási idényre!

Utazóbőröndök, kézitáskák, fabőröndök,

ugyszintén

utazó-kosarak és egyéb kosáráruk,

továbbá

GYERMEK-KOCSIK

nagy választékban,

jutányos árak mellett

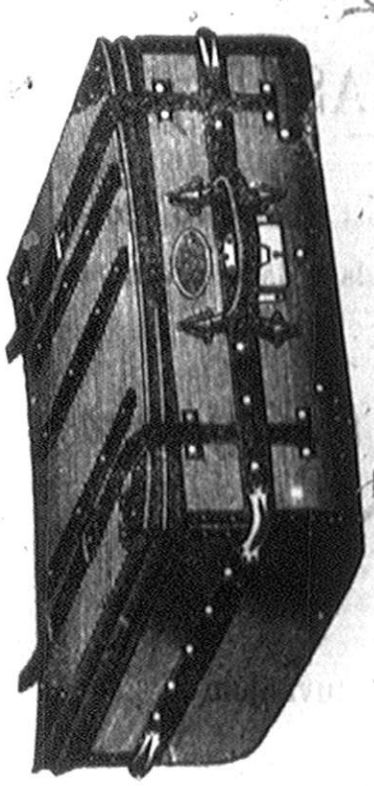

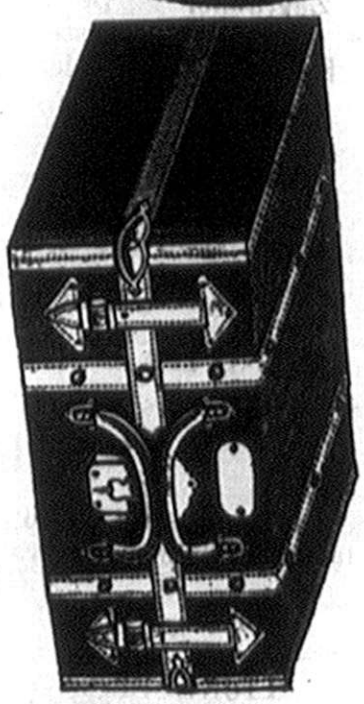

kaphatók:

GRÁNER TESTVÉREKNÉL

CSÁKTORNYÁN.

2 - 3 769

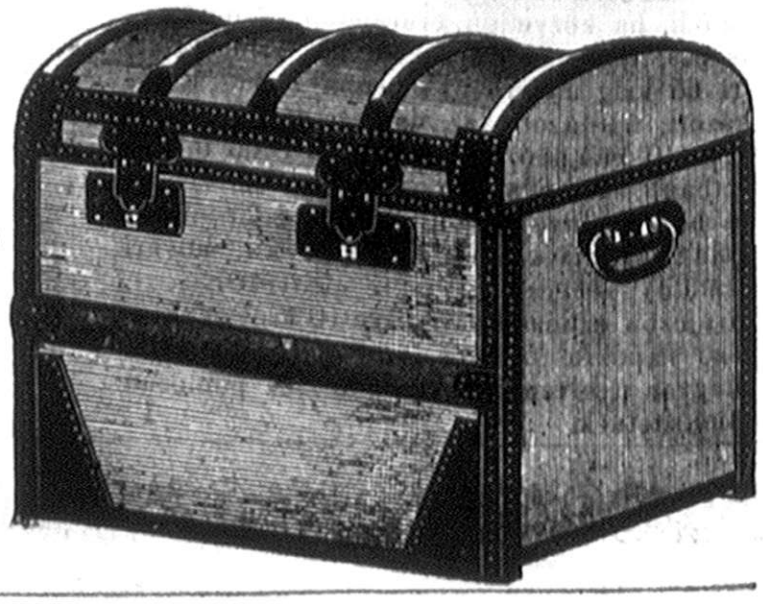

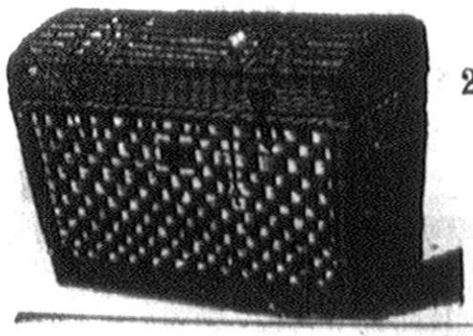

Nyomatott Fischel Fülöp (Sirsvez Sándor) könyvnyomdájában Csáktornyán.